Ára a Függetlenség-gel együtt 40 fillér

Ma képes melléklet

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA A BUDAPESTI FÜGGETLENSÉGGEL EGYÜTT 1 HÓRA 2 P 40 FILLÉR. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. TELEFON 23-48. FIÓKKIADÓHIVATAL JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 2.

Debrecen, 1933. december 24. Vasárnap XXXVII. évfolyam 292. szám

Magyar karácsony

Irta: báró Vay László.

Karácsony ünnepe van. A magyar fájdalom lelkét a szeretet tüzei melengetik. Ha visszanézünk a trianoni kor eddigi küzdelmeire, minden év — minden nap ezer szomorúsággal teljes. De bármennyire nehéz időket jelentett is számunkra az a másfél évtized, amelyet Trianon óta vergődve átéltünk és bármennyire nehézzé s küzdelemteljessé tette is számunkra életünket, a trianoni kereszt, a mai nyomorúságok viselését az a gazdasági válság, amely az utóbbi esztendők folyamán a nemzetek egyensúlyát rendítette meg alapjaiban, — mégis minden jó magyar embernek, akiben hit van és önbizalom él, örülnie kell karácsony ünnepének.

Örülni kell, mert mindenkiből a szeretetnek, a kölcsönös megértésnek: a békességnek az érzését váltja ki Krisztus megjelenése által.

Ha ezek az érzések lesznek úrrá mindazon népek és nemzetek fölött, akik ma Európa-szerte a kivezető út megtalálására s az *igazi béke* gyökereinek megerősítésére hivatottak, ugy teljes bizonysággal reménylhetjük, hogy az a nemzeti igazság, amelyet mi hirdetünk a magyar feltámadásért, feltartózhatatlanul győzni és diadalmaskodni fog.

A magyar közösség soraiban is, ahol a közös sors csapásai mindannyiónk vállára egyforma súlyosan nehezednek, a karácsonyünnepi szentöröm érzéseiben meg kell, togy találjuk egymást.

A magyar élniakarást Széchenyi István, a legnagyobb magyar, így szövegezte meg egyszer:

— *„Dolgozom szorgalmasan s dolgozom önérzettel. Lenyesik szárnyaimat? Lábaimon járok. Levágják lábaimat? Kezeimen fogok járni s, ha ezeket is kiszakitják, hason fogok mászni: csak használhassak!....“*

Széchenyi kiáltására újra föleszmélnek a magyarok. A nemzet minden tagjának közös, vállvetett, egységes munkájára van szükség. Ha azt akarjuk, hogy megbirkózva a trianoni ár hullámaival, elérjük végre az ezeréves boldogság partját, úgy ezt a szándékot valósítsuk meg minden vonatkozásban. Legyen eggyé a magyar és forrjanak össze a lelkek. A történelem tanulságai bizonyítják, hogy ezeresztendő viharaiban mindig akkor bukott el a magyar, amikor széthúzás, visszavonás volt soraiban.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur“... A latin közmondás „kis dolgok“-ra érvényesíti ezt a tételt. Mielőttünk a maxima res: a szentistváni föld visszaszerzése lebeg, mint végső célja a nemzeti feltámasztásnak. Ennek a munkának egyetlen ereje van: a „maxima concordia“, *a legnagyobb összetartás.*

Karácsony ünnepén így lobogjon a magyar szeretet lángja. Minden kis gyertyafény ebbe a szent tűzbe olvadjon össze, hogy világositó sugaraiban egymásra leljen a magyar. Árassza el a családok szentélyeit és rágyogja be a küzdő magyarok milliőit. Mert egységre, erőre, összetartásra, szeretetre van szükség.

Ha csonkahazánk szük határai között ezt szivvel-lélekkel átérezzük, ha a kicsinyes szempontokat és apró célokat kikapcsoljuk a mindennapi élet összes területéről, akkor még csonkaságunk ellenére is nagy nemzet leszünk és képesek leszünk a nemzeti ideálokat diadalra vinni.

Igy cselekedjünk!

Debrecen város belépett a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe

A karácsonyi közgyülés egyhangu lelkesedéssel ünnepelte reviziós munkásságukért gróf Bethlen Istvánt és Eckhardt Tibort

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának decemberi közgyülése szombaton délelőtt folyt le a karácsonyi hangulat jegyében. A közgyülési terembe elsőnek dr. Harsányi Gusztáv lépett be, aki ez alkalommal félszázadik esetben hitelesitette a jegyzőkönyvet. Ezután csakhamar megtelt a terem és báró Vay László főispán 11 óra után pár perccel megnyitotta a közgyülést.

Dr. Szentpéteri Kun Béla felszólalása

Napirend előtt dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár emelkedett szólásra, aki a Nemzeti Egység nevében egyhangu lelkesedéstől kisérve gróf Bethlen István és dr. Eckhardt Tibor angliai utjának eredményeit méltatta.

— Karácsony ünnepe következik, — mondotta sz. Kun Béla, — a holnapi karácsonyesten mindenütt felhangzik az ősi dicsérő ének: „Dicsőség a magasságban Istennek, békesség a földön a jóakaratu embereknek!“... Ebbe az énekbe keserüség vegyül, mert a megcsonkitott haza területén s a trianoni határokon tul testvéreinkre gondolva nem tudunk őszintén békét kivánni s Tianonra gondolva nem tudunk szólni a jóakaratu emereknek. Most, e magasztos ünnepek alatt sokszor fáidalommal, keserüséggel látjuk a trianoni határon innen és tul a magyar fájdalmakat, de annál sokszorosabban érezünk hálát, rokonszenvet és tiszteletet azokkal szemben, akik a magyar haza javára cselekednek.

— Ebben a teremben már sokszor hangzott el elismerés és tisztelet olyan külföldi emberek iránt, akik igazságainkat felismerték s azok érdekében fel is emelték szavukat. Most még fokozottabb az öröm, hogy az elismerés zászlaját nagy magyar férfiak előtt kell meghajtani, olyanok előtt, akik kivételesen nagy érdemeket szereztek a magyarság igazának az érvényesitésre. Gróf Bethlen István és dr. Eckhardt Tibor .. (e két név említésekor szünni nem akaró éljenzés) ... a legelőkelőbb külföldi körökben olyan rendkivüli készséggel, tudással és meggyőző erővel tárták fel igazságainkat, hogy óriási lépésekkel vitték előre a magyar revizió ügyét. Nem azért említettem elébb gróf Bethlen István nevét, mert közös politikai párthoz tartozunk, hanem azért, mert nemcsak a magyar politikai életnek egyik legnagyobb ékessége, de Debrecennek a képviseője is, akinek nagyságában és érdemeiben mi közvetlenül gyönyörködhetünk.

— „Békesség a földön a jóakaratu embereknek!“ — végezte szavait dr. sz. Kun Béla, — ne azt nézzük most idehaza, hogy különböző politikai pártokhoz tartozunk, hogy e férfiak is különböző pártok vezérférfiai, hanem tekintsük azt, hogy igen nagy érdemeket szereztek s a hála és szeretet hozza közénk a békét. Tudom, hogy javaslatot nem tehetek, de kérem a főispán ur Őméltóságát, hogy közölje velük ezt az együttérzést.

Lelkes tapsvihar tört ki e szavakra, majd báró Vay László főispán a következőket mondta:

— Azt hiszem, mindannyian egyforma érzéssel helyeselük a felszólalásban foglaltakat s inditványozom, hogy a feiszólalás egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglaltassék.

A közgyülés a főispán inditványát egyhangu lelkesedéssel tette magáévá.

Megüresedett tagsági helyek betöltése

A törvényhatósági bizottság ezután elhatározta, hogy az utkaparókat karszalaggal látja el, támogatja a kecskeméti és borsodi törvényhatóságoknak a gazdasági helyzet megjavitása érdekében hozott feliratait, meghosszabbitotta a világitási vállalat három és fél millió pengős függőkölcsönét, majd a megüresedett bizottsági tagságokat töltötték be titkos szavazással.

Közel háromnegyed óráig tartott a szavazás, amelynek végeztével dr. Debreczeni Barna, a szavazatszedő bizottságok elnöke kihirdette az eredményt. A közigazgatási bizottságba megüresedett tagsági helyekre 74 érvényes szavazatot adtak le. Ebből dr. Rásó Sándorra 64, dr. Brunner Lajosra 69, dr. Magoss Györgyre 72, dr. Nagy Istvánra 72 és Őry Istvánra 74 szavazat esett, akiket a főispán megválasztottaknak nyilvánitott ki. Az igazolóválasztmány uj tagjaira 73 érvényes szavazat esett. Megválasztattak: dr. Debreczeni Barna (70), dr. Hódy Béla (73), dr. Kölcsey Sándor (71), Márk Endre (72), dr. Ménes Lajos (82), dr. Nyiri Ernő (71), dr. Tervey Tamás (70) és dr. Tóth Lajos (72). A számonkérőszék uj tagjai dr. Debreczeni Barna (70) és dr. sz. Kun Béla (68.)

A kijelölő bizottság választott tagjai: Jóna István (66), Kardoss Gyula (66), póttagja dr. Fényes Jenő (22). Báró Vay László főispán ebben a bizottságba dr. Magoss Györgyöt és dr. Debreczeni Barnát rendes, Bessenyei Gyulát póttagul, dr. Vásáry István polgármester pedig Versényi Tibort és Balogh Istvánt rendes, Rickl Lászlót póttagul nevezte ki.

Debrecen város belépett a TESZ-be

Dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes beterjesztette azt a javaslatot, hogy Debrecen sz. kir. város is lépjen be a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe. — Madéfalvi Zöld Aladár hosszabb beszédben tiltakozott a belépés ellen, mert szerinte a TESz közjogi kérdésekben is állást foglal. Dr. Rufly-Varga Kálmán a társadalmi béke nevében kérte a közgyülést, hogy fogadják el a tanácsi javaslatot.

— Báró Vay László főispán: Zöld Aladár bizottsági tag ur felszólalásával kapcsolatban megállapitom, hogy ilyen kérdéseket politikai célokra nem lehet felhasználni. Hogy a TESz-ben mennyire nem pártpolitikai elvek érvényesülnek, azt legjobban a felszólaló pártvezére, dr. Eckhardt Tibor bizonyithatja, aki maga is egyik vezetője a TESz-nek. (Általános helyeslés.)

A törvényhatósági bizottság kimondotta, hogy a város belép a szövetség tagjai közé.

A karácsonyi segélyek ügye

A közgyülés végén dr. Vargha Elemer h.-polgármester jelentette, hogy a debreczeni Kereskedő Társulat, az Ipartestület s még több szervezet kérelmezte, hogy a gazdasági élet felfrissitése érdekében a városi tisztviselőket és nyugdijasokat részesitsék karácsonyi segélyben. Javasolta, hogy e kérelem teljesitésétől tekintsenek el, mert a költségvetésben nincs fedezet az egyébként nemes célra.

A tárgyhoz elsőnek Pányoki Lajos (szoc. dem.) szólott hozzá s bár szavait alig lehetett érteni, olyasmit mondott, hogy a segélyt mindenképen meg kell a tisztviselőknek adni. Dr. Fényes Jenő javasolja, hogy a 200 pengő havi fizetésen alóliak 100—100 pengőt kapjanak ünnepi segély cimén.

A Hegymegi-párt alvezére a segélyek ellen

Zöld Aladár felszólalása után dr. Tervey Tamás mutatott rá arra, hogy a tisztviselők karácsonyi segélyezése mindenki előtt szimpatikus, a város azonban nincs abban a helyzetben, hogy pénzt tudjon adni. Bár fájó szivvel, de el kell fogadni a javaslatot.

Ezután Sarkadi István emelkedett szólásra s a Hegymegi-párt alvezére maga is a karácsonyi segélyek kiadása ellen beszélt.

— Akár hiszik, akár nem, én is ellene vagyok — mondotta. — A kereskedők gondolják, hogy hasznuk lesz, de nem gondolják meg, hogy mi ennek az ízéje. A mai „váltság“-ban nem adjuk meg a segélyt. Miért? Mer' azír, hogy az egyszeri öreg zsidó, a Jeremiás is minden egyháznak pizt hagyott a halálos ágyán, oszt amikor kérdezték, hogy miből, hát aszondotta, hogy nagyon jó az ő szive ... (Harsogó derültség.) Magamról tapasztalom hogy nem tudom fizetni az adót. Mégis kérik, hát szép kis ünnepet csináltak nekem! (Falrengető derültség.)

Dr. Rásó Sándor és Csomor Gyula szólaltak még fel, majd a közgyülés ugy határozott, hogy a javaslatot leveszi a napirendről.

Több kisebb határozathozatal után báró Vay László főispán boldog ünnepeket kivánva a bizottsági tagoknak, a közgyülést 2 óra előtt berekesztette.

A IX. cserkészkerület vezetőségének a kitüntetése a jamboreen való eredményes munkájukért

A IV. Világjamboree a legutóbbi Országos Intézőbizottsági gyülésen hivatalosan is lezárult. Ezen a gyülésen terjesztette elő gróf Teleki Pál th. főcserkész, táborparancsnok záró beszámolóját, amelynek az alapján az Országos Intézőbizottság az egész Táborparancsnokságnak megadta a felmentést. A IV. Világjaboree, a magyar cserkészet legfőbb diadalma lezárult. Az idesereglett külföldi cserkészek otthon érezték magukat, mert otthont készitett elő számukra a kifogástalan előkészités.

Hasznos tudni,

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer **Igmándi** keserűvize

hatékony forrás-sókban **egész Európa** leggazdagabb ilynemű ásványvize. Rendszerint már kis adag: 1/4 vagy 1/2 pohár elegendő, mláltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

Romlott étel-ital, ha gyomrát elrontja,
fél pohár **Igmándi** *gyorsan helyrehozza!*

Az **Igmándi** *vizben ősgyógyerő rejlik,*
mesterséges pótlás nem sikerült eddig.

Ha Ön gyorsan akar, jól megkönnyebülni,
használjon **Igmándi**-*t s be fog teljesülni.*

Az a hatalmas szervezet, amelyik munkáját 1931 őszén megkezdette, végig változatlan kitartással végezte el az önként magára vállalt munkát. A Táborparancsnokság összes szervei olyan alapos, lelkiismeretes cserkészmunkát végeztek, aminek csak természetes eredménye lehetett a Jamboree sikere. A magyar cserkészek számára a legnagyobb elismerés a jól végzett munka eredményeinek a látása, melynek hatása ugy a nemzet, mint a cserkészmozgalom szempontjából ma még felbecsülhetetlen.

A magyar cserkészmozgalom legfőbb védnöke, nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója is a legteljesebb és legmagasabb elismerését fejezte ki a jamboree sikereiért a Táborparancsnokságnak és megengedte azt, hogy a Táborparancsnokság 200 tagja számára Magyország főcserkésze a jamboreen végzett jó munkáért a „Fehér Szarvas" érmet alapithassa és kiadhassa. Ezt a kitüntetést a IX. Altáborparancsnokság (IX. Kerület) vezetői a következők kapták meg a mai napon: 1. vitéz dr. Bessenyei Lajos, a IX. Altábor parancsnoka. 2. Török Tibor, 3. dr. Janusz Béla, 4. Vincze Lajos, a IV. Altábor helyettes parancsnokai, 5. Rábold Gábor, a IX. Altábor gazdasági főnöke, 6. Somlyai József, a IX. Altábor titkára, 7. dr. Barcsay Károly, a IX. Altábor szórakozásvezetője, 8. dr. Tóth Sándor, a IX. Altábor rendőrkapitánya.

A nyolc cserkésztiszthez gróf Khuen Héderváry Károly főcserkész irt külön levelet, melyben küldi a „Fehér Szarvas" kitüntetés csillagját a jamboreen önzetlenül és jelesen kifejtett rendkivüli munkásságért.

Az altáborparancsnokság többi cserkésztiszt vezetői részére gróf Teleki Pál tb. főcserkész ugyancsak a mai napon kiadta a Kormányzó ur Őfőméltósága dicsérő elismerésének diszes okmányát, amelyet a január 7-i közgyülésen fog az illetékeseknek a Magyar Cserkészszövetség kiküldöttje átadni.

Debrecen város társadalmának minden rétege a legnagyobb örömmel vette a Cserkészkerület vezetőinek legnagasabb kitüntetését és a kitüntetett cserkészeket már eddig is számosan keresték fel gratuláló soraikkal és látogatásaikkal.

HIRDETMÉNY

A városi fürdőben vasárnap, folyó hó 24. napján reggeltől délután 4 óráig melegvíz s tekintettel a Karácsony estére délután 4 órától zárva. Hétfőn, f. hó 25-én egész nap melegvíz, Kedden, f. hó 26-án délelőtt melegvíz, délután uszodavíz.

A téli idény alatt minden hétfőn és csütörtökön egész nap melegvíz áll a közönség rendelkezésére.

Polgármester.

Ismét Barcza Gedeon lett Debrecen sakkbajnoka

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

A Debreceni Sákk-kör bajnoki versenyének utolsó fordulóján Wessel nyert Császár ellen, Fajér Kónya ellen és dr. Barabás Ambrus ellen, mig a Kiss—Dalmy, Kovács—Boczán és dr. Kocsis—Barcza játszmák döntetlenül végződtek. Barcza a ránézve reménytelen állásban zseniális bástya áldozattal és az ezt követő örökös vezérsakkal döntetlent erőszakolt ki s igy játszma vesztés nélkül 11 ponttal a bajnoki verseny győztese lett. Győzelme megérdemelt, kivételes klasszisát ezuttal is igazolta. A 2. és 3. helyre egyforma pontszámmal Dalmy Barna és Wessel Imre futottak be, az egymás elleni eredmény alapján azonban a II. díjat egyedül Dalmy Barna nyerte el. Dalmy Barna játékából az ötletesség ezuttal sem hiányzott és megbizhatóságának bizonyitéka, hogy Boczán kivül az egyetlen, aki játszmát nem vesztett. Wessel Imre a magyar sakkozó gárda egyik reprezentánsa kétségtelenül nagy tehetségü játékos, azonban tulzottan ideges és ennek tudható be, hogy három játszmát vesztett. A negyedik helyezett Császár Imre most feltünt kiünő erő, akitől a jövőben is szép szereplést lehet várni. Az V. helyezett dr. Barabás Béla nem feküdi bele minden játszámjába s ez az oka gyengébb eredményének. A VI. helyezett Fejér György nagyon jó erő, de még rutin nélkül (Torma elleni nyert játszmája szépségdijra érdemes), mig Torma Sámuel mutatott játéka alapján kissé jobb helyezést érdemelt volna. Kovács Gábor ezuttal is szivósan játszott, de még mindig idegenkedik a kezdeményezéstől. Nagy meglepetés Kónya Kálmán gyengébb szereplése, amely egyrészt betegségének, másrészt több évi kényszerü pihenésének tulajdonitható. Kiss Ernő ezuttal nem volt formában, mig Ambrus Sándor, akitől mindenki szép helyezést várt (elméleti felkészültsége a legjobb volt), ha csalódást keltett is, Wessel felett aratott szép győzelmével kellően igazolta képességeit. Dr. Kocsis Sándor a Barcza és Dalmy ellen döntetlenjeivel (hasonló eredményt a többi játékosoknak elérni nem sikerült) igazolta, hogy ha minden játszmájában komoly küzdelembe bocsátkozott volna, jobb helyezést ért volna el. Boczán Józsefet a tréninghiány juttatta az utolsó helyre. A versenyzők végleges helyezése a következő: I. Barcza Gedeon 11 ponttal, II—III. Dalmy Barna és Wessel Imre 8 és fél ponttal, IV. Császár Imre 7 és fél, V. dr. Barabás Béla 7, VI—VII. Fejér György és Torma Sámuel 6, VIII—IX. Kovács Gábor és Kónya Kálmán 5, X. Kiss Ernő 4 és fél, XI. Ambrus Sándor 3 és fél, XII. dr. Kocsis Sándor 3 és XIII. Boczán József 2 és fél ponttal.

Bizottság vizsgálja felül a városi lópatkolásra beadott ajánlatokat

Debrecen város kisgyülése szombaton délelőtt fél 10 órai kezdettel tartotta ülését báró Vay László főispán elnökletével. A tárgysorozaton a közgyülésre kerülő javaslatok szerepeltek. A határozati javaslatok közül tárgyalásra került a köztisztasági és fuvarozási vállalatnál szükséges lóvasalási, kovács- és kerékgyártó munkálatok vállalatbaadása.

Félegyházy János bizalmatlan a javaslattal szemben, mert az elfogadásra ajánlott legolcsóbb ajánlattevő 4650 és Szabó Kálmán 6090 pengős ajánlata között óriási a differencia. Igy célszerü volna egy szakbizottságot kiküldeni. Dr. Miszty Károly tiszti főügyész, dr. Rutiy-Varga Kálmán, dr. Hegedüs Jenő és Őry István szólottak hozzá a kérdéshez. Dr. Vásáry István polgármester hangsulyozta, hogy a közszállitási rendelet értelmében a legolcsóbb ajánlattevőnek adandó ki a munka, megvan benne a garancia s az ajánlat reális. Báró Vay László főispán a polgármester véleménye mellett foglalt állást, majd a kisgyülés ugy döntött, hogy az ajánlatok felülvizsgálására három tagu bizottságot küldenek ki s ennek tagjaiul Miesky József alezredest, a m. kir. méntelep parancsnokát, Czellóth János m. kir. állategészségügyi főfelügyelőt és Őry István bizottsági tagot küldik ki.

Nagyszabásu szilveszter-estét rendez az Ujságiró Club

A debreceni Ujságiró Klub tagjai szórakoztatására nagyszabásu szilveszter estét készit elő. A rendezési munkálatok már napok óta folynak és az előjelekből itélve, az Ujságiró Klub szilveszterje a leghangulatosabb évvégi mulatság lesz.

A szilveszter estén csak a klub tagjai és az ezek által bevezetett vendégek vehetnek részt. Belépő dij nem lesz. A tánchoz a zenét jazz-band fogja szolgáltatni. Számtalan ötlet, móka fogja az éjszakát szinessé, felejthetetlenné tenni.

A meglepetések közül megemlitjük a szerencsekereket, amelynek boldog nyertesei egész éjjel a klub vendégszeretetét élvezik étel és ital dolgában. A vezetőség olcsó pezsgőakciót szervezett, ugy, hogy ezen az éjszakán a klub konyhája borárakon fogja a pezsgőt felszolgálni.

A szilveszter estély iránt máris oly nagy az érdeklődés, hogy asztalokról tanácsos már most gondoskodni, tekintettel arra is, hogy a klub helyiségei csak korlátolt számu közönség befogadására alkalmasak. — Telefon 30—30.

KARÁCSONYI SZERETETÜNNEPÉLY PALLAGON

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

A pallagi állami elemi iskola ifjusági vöröskereszt csoportja az iskola tantestületével karöltve december 23-án karácsonyi szeretet-ünnepélyt tartott nagyszámu közönség jelenlétében. Az ünnepély az Istennek szent angyala kezdetü karácsonyi ének eléneklésével kezdődött, majd Seres Ferenc, az iskola igazgatójának lelkes bevezető szavai után Mezey Béla ref. lelkész mondott mély vallásosságtól áthatott szép beszédet a karácsonyról, mint a szeretet ünnepéről. Aztán a gyermekek karácsonyi énekeket és költeményeket adtak elő, majd eljátszották Sugár Péla egyfelvonásos karácsonyi betlehemi játékot. A megható karácsonyi ünnepély Mezey Béla ref. lelkész felemelő imája után a Himnusz eléneklésével ért véget. Ünnepély után a szeretetadományok kiosztása következett. Minden gyermek, számszerint 150-en kapott cukorkás csomagot. A nagycsaládu szegény bányászoknak, hadirokkantaknak hadiözvegyeknek, munkanélülieknek a gyermekei és a hadiárvák cipőt, ruhát, szvettert, inget, trikót stb. kaptak. Kiosztásra került 29 szvetter, 16 pár cipő, 1 pár csizma, 2 pár hócipő, 1 pár házicipő, 3 trikó, 7 fiu felső nadrág, 7 drb kabát, 2 bluz, 6 drb leányruha, 1 szoknya, 6 drb leány alsónadrág, 2 ing, 10 pár harisnya, 2 drb pamahai, 3 ágylepedő, 12 sapka, 14 pár kesztyü, 60 drb szappan, 15 drb játék, 10 meséskönyv, 12 kg. alma, 2 és fél kg szaloncukor, 5 kg. amerikai mogyoró, 5 kg. keksz, 6 kg. Jánoskenyér.

Százhetven gyermek kapott karácsonyi ajándékot a Világitási Vállalat ünnepélyén

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

A Világitási Vállalat szombaton rendezte magasztos karácsonyfa ünnepélyét az önképzőkörben előadó teremben. A város igen sok előkelősége jelent meg, továbbá az egész tisztikar. Rimanóczy Béla vezérigazgató jelenlétében. A helyiséget zsufolásig megtöltötték az alkalmazottak gyermekei. A magas szinvonalu müsor keretében a Világitási Vállalat dalárdája több énekszámmal szerepelt, a Jézuska üzenete cimü előképben Kerékgyártó Lili, Szegedy Magda, Nagy Erzsébet, Aliga Ili, Barna Ica, Kovács Magda, Kerékgyártó Magda és Csuha Ilona tüntek ki. Ezután Rimanóczy Béla igazgató szép beszédben méltatta az ünnepély jelentőségét, mig a szülők nevében Páver Károly mondott köszönetet. A beszéd végeztével megkezdődött a szeretetadományok kiosztása, amelynek során százhetven gyermeket láttak el téli ruhával, cipővel és szeretet csomagokkal.

x **Szenvedő nőknél** a természetes **„Ferenc József"** keserüviz könnyü, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója irja, hogy a **Ferenc József** viz kitünő hatásáról saját kisérleti alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogérjákban és füszerüzletekben kapható.

Gazdasági előadás

Györök L. Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő december 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében „A gyümölcskertészet köréből" cimmel tart gazdasági előadást.

A hasznos és értékes gyakorlati tapasztalatokon épülő szakelőadásra ezuton is felhivja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gzdasági Egyesület.

Februárban lesz a hortobágyi bikavásár

Amint értesülünk, a magyarfajta állatenyésztésnek fontos eseménye fog végbemenni a hortobágyi Kis-Alomzug puszta 1934. év február 22-én e napon tartja ugyanis szokásos évi bikavásárát a Debrecen—Hortobágyi Magyar Tenyészbika-Telep Közös Legelőt Használóbérlő Társulat s ez alkalommal hetven darab háromléves hortobágyi törzs- és cifragulyai származásu fajtiszta magyar bika kerül eladásra. A bikák a köztenyésben kiválóan beváltak ezentségük, jó csontozatuk és testszetős külmük folytán s éppen azért a magyar marhatenyésztő községek és birtokosságok részéről máris élénk érdeklődés nyilvánul meg a hortobágyi bikavásár iránt.

x **Az Üvegkereskedelmi Rt.** szombaton este számolta össze a kirakataira adott szavazatokat és kiderült, hogy az 1. számú kirakat kapta a legtöbb szavazatot. A szavazók közül nyertek a következők: 1. Tóbiás Istvánné, József kir. herceg-u. 24. 2. Szigethy Flóra, Piac-u. 79. 3. Nagy Zsuzsánna, Arany János-u. 13. 4. Dr. Szalay Károlyné, Vigkedvü Mihály-u. 54. 5. Tiller Károlyné, Péterfia-u. 51. 6. Marsi Jánosné, Péceli-u. 6. 7. Kovács Károlyné, Eötvös-u. 9. 8. Dr. Tar Lajosné, József kir. herceg-u. 32. 9. Böszörményi Kálmánné, Maróthy György-u. 13. 10. Nyiri Margit, Eötvös-u. 104. 11. Ábrahám László, Vigkedvü Mihály-u. 21. 12. Börcsök Lajos, Erzsébet-u. 77. Az Üvegkereskedelmi Rt. kéri a nyerteseket, hogy vasárnap délután 6 órakor fáradjanak be az üzletbe a nyeremények átvétele céljából, aki vasárnap nem jöhet, az szerdán veheti át a nyereményt.

Igazi öröm
az ASZMANNÁL
vásárolt ajándék

Karácsonyi ajándékait
„KASZANYITZKY"
ÜVEG, PORCELLÁN, DISZMÜÁRU ÜZLETÉBEN
szerezze be.

METEOR CSILLÁR
Részletre is adunk VEZET Árjegyzék ingyen
Ferenc József-ut 9. Bika mellett.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett a csökmői arzénes boszorkányok méregszállitója, Nemes Lajosné

Szenzációs ujabb események a csökmői méreg-fronton — Exhumálják Nemesné holttestét

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Tegnapi számunkban hirt adtunk róla, hogy a csökmői arzénes gyilkosságok ügyében sikerült elfogni az egyik gyilkos asszonyt, aki beismerő vallomást tett. L. Kiss Lajosné született H. Papp Eszter ugyanis megmondotta, hogy megölte a férjét és eláruálta azt is, hogy a mérget néhai Nemes Lajosné komádi-i asszonytól szerezte.

Ez a körülmény uj irányba terelte a nyomozást. A nyomozó hatóságok ugyanis már régebben gyanakodtak arra, hogy Nemesnénak valami szerepe lehet az arzénes ügyekben. Nem sokkal azután, hogy a csendőrök mintegy három hete — először kihallgatták Nemes Lajosnét, az asszony hirtelen összeesett és meghalt. A halottkém szivszélhüdést állapitott meg, most — L. Kiss Lajosné beismerő vallomása után azonban felmerült az a gyanu, hogy Nemesnét nem a szive, hanem méreg ölte meg. Megeshet, hogy az asszony, mikor látta, hogy a csendőrség jó nyomon jár, bevett egy adagot a gyilkos méregből, mely eddig öt embert pusztitott el Csökmön, felmerülhet az a gyanu is, hogy Nemesnét mások mérgezték meg, nehogy elárulja őket.

Most ebben az irányban is megindul a vizsgálat és mint értsülünk, a kir. ügyészség már el is rendelte Nemes Lajosné holttestének exhumálását. Amennyiben ebben a holttestben is mérget találnak, ez nagyon sulyos bizonyitéka a nyomozó-hatóságok kezében.

Reichmann Vilmostól, a szeszkirálytól megvonta a pénzügyigazgatóság az állami jogositványokat

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A debreceni közönség a Debreczeni Ujság—Hajduföld tudósitásai nyomán mondhatni évek óta figyelemmel és érdeklődéssel kisérte Reichmann Vilmos a „szeszkirály" különféle ügyeit. Reichmann Vilmost szeszcsempészés és jövedéki kihágás miatt 150.000 pengőre itélte el a törvényszék, majd pedig az itélőtábla és az itélet jogerőre is emelkedett. A Debreczeni Ujság—Hajduföld már az elsőfoku itélet alkalmával rámutatott arra, hogy a sulyos pénzbüntetést követni kell egy még sulyosabb és példaadóbb intézkedésnek, mert türhetetlen, hogy aki ilyen roppant összegekkel kárositja meg az államot, az továbbra is élvezze kilenc, illetőleg tizenegy állami jogositványnak busás jövedelmeit.

Most mint értesülünk az illetékes hatóságok meg is tették a törvényben előirt intézkedéseket. A debrecemi pénzügyigazgatóság ugyanis elvonta Reichmann Vilmostól mindazokat a jogositványokat, amelyek visszavonását jövedéki kihágások esetére a törvény parancsolólag előirja. Arról egyelőre nem adnak információt, hogy melyek ezek a jogositványok, de valószinü, hogy egy-kettő kivételével, minden állami jogositványt elvontak.

Az intézkedés ellen a szeszkirály felebbezett a pénzügyminisztériumhoz, azonban kétség sem férhet ahoz, hogy a pénzügyminiszter meg fogja ebben az ügyben találni az egyetlen utat, mely alkalmas a debreceni közvélemény megnyugtatására.

Ujévtől kezdve megszünik a városi adóhivatalban a kerületi rendszer

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A racionalizálás terén felmerült kérdések közül az adóügyi igazgatás egyszerüsitése már régi óhajtása a közvéleménynek. Az adózó közönség saját maga is, bár nem lehet otthonos az adóügyi igazgatás minden részében tapasztalhatta azt, hogy a közadók kezelése általában nem tart lépést a mindenkori gazdasági körülményekkel és ennél az oknál fogva az adózó közönséget ügyei intézésénél nagyobb időveszteséggel terheli.

Ennek a célnak érdekében dr. Vásáry István polgármester hozzájárulásával dr. Bassa Ferenc tanácsnok tervezetet készitett a városi adóhivatal uj hivatali munkabeosztásáról, melyet a pénzügyigazgatóság is minden pontjában helyesnek, célszerünek és olyannak talált, amely az adóigazgatás ékintetében ugy az adófizető lakosság szempontjából, mint a hivatali ügyvitel érdekében is az eddigi rendszerhez képest előnyös. Ennek folytán dr. Vásáry István polgármester elrendelte, hogy a városi adóhivatal uj ügykezelése az 1934 január 1-ől kezdve alkalmaztassék.

A városi adóhivatal eddig hét közigazgatási kerületben működött. A hét kerület annálló községeket képezett, s igy külön-külön adóztatta azokat a vagyontárgyakat és jövedelmeket, melyek a részére meghatározott területen voltak. Ennek következtében igen gyakori volt, hogy a városnak egy-egy adózója több adókerületben adózott.

Adóigazgatási szempontból ez azt jelentette, hogy a városi adóhivatal ténylegesen több számlát volt kénytelen könyvelni és nyilvántartani, mint ahány adózója valóságban volt a városnak.

A városi adóhivatal átszervezésével megszünik a kerületenkénti adókezelés és minden adózónak összes tartozása a mindenkori lakóhelyen egy adófőkönyvi számlán lesz könyvelve. Az uj ügyrend ugyanis a városi adóhivatal ügyosztályait nem akként alakitotta meg, hogy egy-egy ügyosztály részére kijelölte a város egy-egy meghatározott részét, hanem a beosztás alapjául a városi adóhivatalra háramló munkálatokat vette. E szerint ujévtől kezdve a városi adóhivatalnak központilag igazgatott pénztári osztálya, könyvelési osztálya, kivetési osztálya és behajtási osztálya lesz.

Az adóhivatal uj munkabeosztása folytán a hivatali helyiségek beosztása is változni fog, amely a napokban fog végleges megállapitást nyerni. Idevonatkozólag azonban a közeli napokban részletes tájékoztató közlemény fog a helyi lapokban megjelenni, mely pontos és kimerítő utmutatást tartalmaz az adóhivatalnak az adófizető közönséget érdeklő uj beosztására. Ezenkivül értesülésünk szerint a városi adóhivatal főnöksége arról is gondoskodott, hogy ujévtől kezdve az adózó közönség tagjai a hivatalnál az uj rendszert illetőleg szóbeli tájékoztatást is nyerjenek, hogy igy az adózó polgárság a változott viszonyokhoz képest minden nagyobb zökkenő és torlódás nélkül nyerhessen információt ügyei tekintetében.

Kossuth amerikai karácsonyáról tartott előadást Debrecenben Piványi Jenő a Pénzintézeti Központ igazgatója

Rendkivül értékes előadást tartott dr. Piványi Jenő, a Pénzintézeti Központ igazgatója a Magyar Tudományos Akadémia kültagja a Déri muzeum diszes előadótermében Kossuth Lajos életének arról a fontos momentumáról, amelyet ő 1851-ben Amerikában töltött. Piványi Jenő 20 évet töltött Amerikában, mint Magyarország megbizottja, fontos pénzügyi és politikai feladatot végzett. Már a háboru előtt a kivándorolt magyaroknak ügyeit vette kezébe, a háboru után pedig a Területvédő Ligának tett hasznos szolgálatokat.

Hosszu amerikai tartózkodása alatt rendszeresen foglalkozott Kossuth életével és különösen amerikai tartózkodásával. Összegyüjtötte mindazon történelmi anyagot, — amely Amerikában Kossuth életére vonatkozott. Számos felolvasást tartott Kossuthról különböző nagyamerikai városokban.

Debrecen részére azokat a történeti adatokat tartotta fenn, amelyek eddig még nagyvilágot nem láttak. Felolvasásában azzal a tényekedésekkel foglalkozott, amelyek 1851. karácsony két napján történtek. Kossuth a karácsony előestién családjával New-Yorkból Philadelfiába ment, ahol bevonulása valóságos diadalmenet volt és az emberek tizezrei üdvözölték. Karácsony első napján beszédet mondott a Szabadság téren a néphez és ez alkalommal Page ezredes a parancsnoksága alatt álló State Fencibles nevü önkéntes katonai szervezet egy emlékérmet nyujtott át neki. Ez az emlékérem a máltai kereszt, Washington György gyöngyszegélyzetü arcképével. A diszalku medaillonban Washington néhány hajszála van befoglalva. A hátlapjában egy angol nyelvü felirat van bevésve, melynek magyar szövege igy hangzik: „Kossuth Lajosnak, Magyarország honfiának és az emberiség barátjának egy amerikai önkéntestől. Philadelfia 1851. december. Semmi sem lehetetlen annak, aki akar."

Maga a kereszt és a kard pengéje ezüstből van, a többi része pedig aranyból.

Piványi Jenő ezt a szép és becses emlékérmet több más amerikai Kossuth-ereklyével együtt a Magyar Nemzeti Muzeumnak ajándékozta. Az emlékérem fényképét az előadás alkalmával bemutatta a közönségnek.

Piványi Jenő élvezetes, kedves előadását nagy és előkelő közönség hallgatta végig és végeztével lelkes ovációban részesitette a kitünő tudós előadót.

Az előadást a debreceni Rotary Club rendezte. A Club elnöke, dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos lelkes szavakkal üdvözölte az előadót és köszönte meg előadását. Előadás után a Club tagjai vacsorára gyültek össze az Angol Királynő fehértermében és fehér asztalnál lelkesen ünnepelték dr. Piványi Jenőt.

ANNY
karácsonyra uj árakkal kedveskedik vevőinek! Az alább közölt árak nem szezonja mult, visszamaradt bóvli árukra vonatkoznak, hanem naponta frissen érkező, vagy rendelésre méret szerint árchoz készülő modellekre.
Árak: Angora-baret 3.—, filc-kalap 4—5, nyulszőr 5—6, Soleil 7—10 P-ért. Selyemkalap ujdonságok megérkeztek, már 5 pengőtől kaphatók. Az uj formákról és árakról a kirakatból mindig lehet tájékozódni. Amint látjuk, Anny a legjobb kalapokra is leszállitotta az árakat.
A leszállitott árak ujévtől érvényesek.
(Csapó-utca 1. szemben a Nagytemplommal)

Karácsonyi és ujévi ajándék praktikus
olcsó
szép és jó legyen.
Vásároljon az
Elektromosság csillár, rádió
szaküzletében
„Elektra csillárgyár"
gyári lerakata
Ferenc József ut 83 szám

Grósz Jenő
női kabát és ruha üzletét áthelyezte
Piac-u. 51. sz. alá
Régi postával szembe.

Dr. Baranyi János zongoraművész és az uj debreceni „Hangverseny Zenekar" bemutatkozó hangversenye január hó 9-én este 8 órakor lesz a Bika-szálló nagytermében. Dr. Baranyi, akinek kiváló művészetéről úgy a külföldi, mint a budapesti sajtó legnagyobb elismeréssel irt, a debreceni közönségnek Beethoven és Liszt zongoraversenyeivel mutatkozik be. A 60 tagu zenekar, amely a m. kir. „Bocskay" 11. hajdu ezred zenekarából, a Zenede müvésztanárai ból, végzett és felsőosztályu növendékeiből alakult, Wagner és Rossini-müveket ad elő Halász László a bécsi Volksoper kitünő karmesterének vezényletével. Jegyek 80 fillértől 4 pengőig „Méliusz" könyvkereskedésben válthatók. Zenekari tagoknak 50 százalék kedvezmény.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ
Budapest, IV. Egyetem utca 5.
100 modern kényelmes szoba. Liftek. Hideg-meleg folyóvíz. Központi fűtés. Az ÉTTEREMés KÁVÉHÁZBAN minden este SZALONZENE.
Az Erzsébet pincében egypincér rendszer! Menü: 1·50 P.

KARÁCSONYFA ÜNNEPÉLYEK DEBRECENBEN

A debreceni helyőrség gyönyörű ünnepély keretében több mint ötszáz hadiinségest ajándékozott meg

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Lélekemelő karácsonyi ünnepély folyt le szombaton délután 3 órai kezdettel a Péterfia-uteai honvédlaktanya udvarán. A debeceni helyőrség tisztikara, élén Demény Géza altábornagy, vegyesdandárparancsnokkal, megjelent az ünnepélyen, amikor is 545 szeretetcsomagot osztottak ki a hadiinségesek részére. Az adományokat Demény Géza altábornagy feleségének irányitása és vezetése mellett adta össze a debreceni uri társadalom. A csomagokban ünnepi kalácsok voltak s azonkivül meleg ruhanemüvel, cipőkkel látták el a segélyezett inségeseket.

A Bocskai-hajduezred zenekara Nőth Antal főkarmester vezetésével a Himnusszal nyitotta meg az ünnepélyt, majd Asbóth Gyula ág. ev. honvédlelkész mondott szivbemarkoló ünnepi beszédet. Ezután az ajándékok kiosztása következett. Az ünnepséghez a tiszti és altisztikar pénzbeli adományán és egyesek természetbeni külön adományán kivül önzetlen és megértő jószivüséggel tette megajánlását Pavay József hentesmester, aki négyszáz adag szalonnát és tepertőt küldött. Debrecen város gázgyára 2 mázsa fütőanyagot, az m. kir. élelmező raktár 1200 adag kenyeret, a Stark és Kupferstein cég pedig karácsonyfát állitott fel a laktanya udvarán. Szabados György 12. gy. ezredbeli őrmester egy hattagu inséges családot december 19-én és 20-án disznótoros vacsorával és ebéddel látott el és ugyanezt a családot karácsony napjára is meghivta ünnepi étkezésre.

Az adományok és az egyes csomagok elosztásának gondos és körültekintő előkészitő munkálatait Bugaryn-Horváth Gyula alhadbiztos végezte lelkes altisztjeinek segitségével. Ő gondoskodik már harmadik éve arról, hogy a téli hónapokon át a rendszeres laktanyánkénti inségebédeltetésben és ennek igazságos elosztásában lehetőleg minél több rászorult hadi inséges részesülljön.

A lélekemelő karácsonyi ünnepélyt a katonazenekar zeneszáma fejezte be, majd a legénységi épületben több, mint 500 hadi inségest vendégeltek meg ebéddel.

A vitézek lélekemelő karacsonyfa ünnepélye

Hajduvármegye és Debrecen sz. kir. város Vitézi Széke mint minden évben, ugy az idén is lélekemelő ünnepély keretében tartotta meg szombaton délután szokásos karácsonyfa ünnepélyét a Vitézi Társaskör helyiségében.

A vitézek és gyermekeik már 3 óra előtt kezdtek gyülekezni a terembe, ahol a szépen diszitett karácsonyfa várta őket.

A karácsonyfa alatt voltak elhelyezve azok az adományok, amelyeket a jobb sorsban lévő áldozatkész vitézek a szegénynyebb sorsu hajtársaik részére juttatni kivántak.

Az ünnepélyt vitéz Nagy Pál altábornagy, székkapitány nyitotta meg és megkapó szavakkal ecsetelte a karácsony jelentőségét. Ezt követőleg vitéz Lépes Győző ezredes, a Vitézi Szék jóléti bizottságának elnöke tett jelentést a befolyt adományokról és megemlitette azt, hogy a Turista Egyesület és a Korona asztaltársaság, vitéz Poroszlai János közbenjárására négy vitézi gyermeket, mig a vitézi bajtársi összejöveteleken körözött persely eredmény két vitézi varományost juttatott teljes felruházáshoz. Felolvasta azoknak a névsorát is, akik természetbeni adományokkal járultak a szükölködő bajtársak segitségére, igy vitéz Nagy Pál altábornagy, dr. vitéz Kovách Elemér törvényszéki biró, vitéz Porubszky András őrnagy ruhanemüt, vitéz Szabó Endre lelkész, vitéz Béres István utmester, vitéz Kovács István és a vitézek összessége összesen 181 pengő pénzt, vitéz Nánási Lajos vendéglős 50 drb. fehér kalácsot, vitéz Nagy József kereskedő 50 csomag cukrot, vitéz Nagy György és vitéz Kiss András egyéb élelmiszert adományoztak.

Az adományok és pénzsegélyek kiosztása után dr. vitéz Kovách Elemér járási hadnagy zárta be az ünnepélyt szivhez szóló beszéddel és egyuttal a debreceni vitézek nevében bensőséges szavakkal kivánt kellemes ünnepeket a Vitézi Szék szeretett székkapitányának.

A karácsonyfa-ünnepély a Himnusz eléneklésével végződött.

Ez a kis ünnepély is bebizonyitotta a vitézek összetartozandóságát és áldozatkészségét.

—

A csendőrség gyönyörü áldozata a szeretet ünnepén

A debreceni csendőrkerület tisztikara és altisztikara gyönyörü példáját adta a sorsközösség érzetének, a szegény magyar testvérek iránti áldozatos szeretetének, mely egyformán él a legmagasabb rangu parancsnokban, épp ugy, mint a derék, kitünő altisztekben. A csendőrség tiszti és altiszti karának tagjai lemondva fizetésük egyrészéről és önkéntes adományaikkal gyönyörü áldozatot hoztak a szeretet ünnepén. Szombaton este hat órakor gyönyörü és lélekemelő ünnepély volt a csendőrkerület székházának épületében. Az összegyült adományokból 47 családfőt és gyermeket teljesen felruháztak, hatvan személy között szeretetcsomagokat osztottak szét, 210 szegény nyomorgót pedig bőséges és gazdag meleg uzsonnával vendégeltek meg. Elsősorban a csendőrök özvegyeit és árváit részesitették az adományokban, azonban tulnyomó részben a Téglavető szegényei, inséges munkanélküli családjai részesültek a csendőrség szerető gondoskodásában.

Az ünnepélyt, amelyet a lépcsőházban felállitott diszes karácsonyfa előtt tartottak meg az altiszti énekkar éneke nyitotta meg gyönyörü énekével, majd Szinte Gábor alezredes mondott lélekbemarkoló és fajszeretettől izzó beszédet. Kerekes István alhadnagy az olvasókör alelnöke szintén szép beszédben szólott az összegyültekhez. Az ünnepségen résztvettek a tiszti és altisztikar tagjai hozzátartozóikkal együtt.

—

Nyolcvannégy gyermeket ajándékoztak meg a gyermekklinika karácsonyi ünnepélyén

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Pénteken délután folyt le a gyermekklinika karácsonyi ünnepélye, amelyet dr. Bókay Zoltánné rendezett s amelybe áldozatkészen kapcsolódott bele a róm. kath. Szociális Misszió Társulat kórházi szakosztálya.. A gyönyörü ünnepélyen dr. Erdős Károly egyetemi tanár és Kompasz Lászlóné, a Szoc. Misszió Társulat kórházi szakosztályának elnöknője mondottak beszédeket. A Heim-nővérek szebbnél-szebb énekszámokkal gazdagitották a műsort, mig az ápolt gyermekek közül Dobay Anna, Majoros Mártha, Kiss Lajos és Kovács Margit szavalatokkal, dialógokkal stb. szerepeltek rendkivül ügyesen.

Végül dr. Bókay Zoltán professzor mondott köszönetet a nemes akcióért. Négy gyermek ruhát, nyolc pedig karácsonyi szeretetcsomagot kapott. Dr. Bókay Zoltánnét s a Szociális Missziótársulat kórházi osztályát, élén Kompasz Lászlóné elnöknővel, a legnagyobb elismerés illeti meg a beteg gyermekek karácsonyáért. Az akció rendezői ezuton mondanak köszönetet mindazoknak, akik akár adományaikkal, akár munkájukkal segitették elő az akció sikerét.

—

A siketnéma intézet karácsonyfa ünnepélye

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Meghatóan karácsonyfa-ünnepélyt rendezett pénteken délután 5 órakor a debreceni Siketnéma Intézet igazgatósága. A karácsonyi ünnepélyek között talán egy sincs annyira lélekemelő mint a kis siketnéma gyermekeké, akik ilyenkor tanáraik nagyszerü munkájáról s a maguk előrehaladásáról is ékes bizonyságot tesznek.

Az előadáson megjelent báró Vay László főispán és felesége, Bissingen Margit grófnő, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, dr. t. Szücs Géza kormányfőtanácsos az Ővvédszövetség elnöke, Markovits Árpád igazgató, Kiszely Árpád a fiu- és fémipariskola igazgatója s meg sok más előkelőség.

Az ünneni beszédet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, a siketnéma intézet nagy pártfogója mondotta, aki üdvözölte a megjelent főispáni párt, majd gyönyörü szavakkal mutatott rá a siketnémák szomoru sorsára, akik el vannak zárva a világtól s éppen ezért a társadalomnak kötelessége kell hozzájuk.

— Ahányszor idejövök — mondotta az apostoli kormányzó, — mindig jóbarátra szavai jutnak az eszembe: Segitsetek embertársaim, mert engem az Ur keze érintett meg! A siketnéma gyermekeket az Ur keze érintette meg s a siketnémaság keresztjét rakta a vállaikra. Hálás vagyok azoknak, akik a szeretet ünnepén segitenek ezeken a gyermekeken, de elsősorban az intézet igazgatóján és tanárai előtt hajtom meg az elismerés lobogóját, mert nekik köszönhető hogy emberfeletti munkával megmentik őket a társadalomnak.

A nagy tetszéssel fogadott lélekemelő szavak után megkezdődött a műsor, amelynek keretében a siketnéma növendékek szavalatokat, irredenta és vallásos darabokat adtak elő a jelenvoltak élénk érdeklődése mellett. Végül a szeretetcsomagokat osztották ki s az ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

—

A katholikus elemi iskola karácsonyfa ünnepélye

December 22-én, pénteken délután rendezte meg a róm. kath. elemi fiu és leányiskola szokásos karácsonyfa ünnepélyét. A „fészekből kiesett", rongyokban vergődő, segitséget váró „madárfiókák", a nincstelen magyar jövendő lélekemelő ünnepe volt ez. A társadalom minden rétegéből, akik csak tehettek valamit a még nyomoruságosabb viszonyok között tengődő szegény gyermekek megsegitése érdekében, szerető szivvel siettek a betlehemi kis Jézuska nevében letörölni egy-egy fájó könnycseppet, megértő lélekkel siettek enyhitő balzsamot hozni egy-egy sajgó sebre. Az ünnepély, Piribauer Aranka tanitónő vezetésével a gyermekek énekszámaival kezdődött, majd Balogh Mihály III. o., Simon Emma V. o., Fodor Margit V. osztályu növendékek köszöntek meg lélekbe markoló szavakkal nyomorgó kis társaik nevében a tanitó Testületnek, a Szent Erzsébet Nőegylet és a Szociális Missziós Társaság vezetőinek az adományokat, amelyekkel lehetővé tették, hogy legalább egy pár órára enyhitsék azt a tenger szenvedést, amellyel az élet sujtotta őket. Végül Faragó László hitoktató intézett a gyermekekhez gondolatokban gazdag beszédet, amelyben arra intette őket, hogy türjék békével a szegénységet, hiszen a kisded Jézus is szegény volt, s hogy mindenekelőtt szeressék egymást és embertársaikat, mert csak a szeretet, a betlehemi kis Jézus jászolából szétáradó határtalan szeretet, az Istenbe vetett mélységes hit tud enyhülést hozni szenvedéseinkre. — Az ünnepély végeztével a gyermekek örömtől könnyes szemmel, kipirult arccal szorongatták ruhaneműs és élelmiszeres szeretet-csomagjaikat, s a csillogó karácsonyfa előtt leborulva adtak hálát a szegények gondviselő Atyjának. f. á.

TELEFON 32-51. **URÁNIA** TELEFON 32-51.

Karácsonyi műsor:
BOLVÁRY GÉZA
és ROBERT STOLZ
ragyogó filmoperettje:
a budapesti ROYAL APOLLOVAL egyidőben:
Csókra vár az asszony
Főszereplő: GUSTAV FRÖHLICH.

TELEFON: 27-62. **APOLLO** TELEFON: 27-62.

Vasárnap és hétfőn
UTÓLJÁRA!
A bravurok csodafilmje:
Légi kikötő
Főszerepben:
Richard Bartelmes.

Kedden bemutató!
Különleges filmremek!
Budapestet megelőzve!
Ezer és ezer ragyogó szépségü nő küzdelme egyetlen egy férfiért: ez az
ÉLJEN AZ ÉLET
c. káprázatos kiállitásu amerikai filmoperett témája.
Főszerepben:
RAUL ROULIEN a newyorki Metropolitán tenoristája és 1000 remek nő.

Előadások kezdete: ma vasárnap: fél 3 és fél 5 órakor, karácsonyi ünnepeken: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel: d. e. 11-től 1 óráig.

A Tiszántuli Ipari Kiállitás és Árumintavásár

Irta: **Sesztina Jenő** kamarai elnök, felsőházi tag.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara már régen tervbevette, hogy Debrecenben egy nagyobb szabásu kiállitást rendez. E tervnek legnagyobb akadálya az volt, hogy a kamara a kiállitás elhelyezésére alkalmas területet és helyiséget nem talált, mert a számbajöhető megoldások a kiállitás megosztott elhelyezését tették feltétlenül szükségessé, ami a kiállitás egységének, rendszerességének és áttekinthetőségének rovására lett volna, ami következésképen a kiállitás nivóját rontaná. Debrecen sz. kir. város pedig a kamara vezetőségének véleménye szerint elérkezett arra a fejlődési fokra, hogy egy olyan csarnokot létesitsen, amely nemcsak a kiállitások befogadására alkalmas, hanem adott alkalommal más életmegnyilvánulások és nagygyülések, sportünnepségek, fedett sportcsarnok, stb., helyéül is szolgálna. Debrecen város vezetősége szintén szipátiával kisérte az ilyen irányu célkitüzést, azonban részben más irányu szükségletek kielégitése, majd a viszonyok nehezebbre fordulása a cél megvalósitását elodázták.

Most, hogy az idegenforgalom gazdasági jelentősége annyira előtérbe lép s hogy a magyarországi belső és külső idegenforgalomnak Debrecen város is egyik jelentős pontja lett, ujból aktuálissá vált egy olyan kiállitás és árumintavásár rendszeresen visszatérő megrendezése, amely nemcsak idegenforgalmat jelentene Debrecen számára, hanem közgazdasági szempontból is a forgalomnak egy bizonyos lendületet, nehéz viszonyok között injekciót adna. A kamara közgyülése már junius havában elhatározta azt, hogy kiállitást és árumintavásárt rendszeresen fog rendezni. Az a szép siker, amely a debreceni ipartestület agilis vezetőségének irányitásával rendezett ez évi Tiszántuli Vásárt kisérte, csak megacélozta akarásunkat. 1934-ben a kiállitást és árumintavásárt az országban első és merem mondani, a közel jövőben egész Európában hiressé váló debreceni Stadion megnyitásával kapcsolatos „Debreceni Hét" keretében rendezzük meg, majd 1935-től kezdve a kiállitás és árumintavásár ideje minden év szeptember havának első fele lesz.

Örülök annak, hogy Debrecen város bölcs vezetősége, elsősorban dr. Vásáry István polgármester ur a legnagyobb megértéssel kiséri munkánkat és a vásár helyének kijelölésénél az ő mindig nagyszabásu elhatározása, a város nagyvonalu fejlesztéséért élni-halni kész szive, amely rögtön megértően dobogott azon kérésünkre, hogy a vásárt a Nagyerdő szinpompás környezetében kell megrendezni és olyan helyen, amely lehetőséget nyujt a vásár és kiállitás egységes elhelyezésére és lehetőséget nyujt arra is, hogy egy állandó csarnok megépitésével megvalósitsuk az állandó kiállitás és vásár rendezésének nélkülözhetetlen tárgyi előfeltételét.

Hiszem és remélem, hogy a debreceni kamarának célkitüzését elsősorban Debrecen város, azután a kamarai kerület minden iparosa, nagy- és kisiparos egyaránt, minden kereskedője, pénzintézete magáévá teszi és lelkes munkájával azon lesz, hogy ez a kiállitás és vásár mentől szebben és jobban sikerüljön. A kamara a vásárrendezés munkáját megindította. Bármilyen kitünő férfiakat is állitottunk a vásár és kiállitás rendezés kormánya mellé, a „több szem többet lát" elvénél fogva nagyon hálásak leszünk és köszönettel fogadunk minden olyan javaslatot, amely a kiállitás sikerét előmozditani alkalmas és szivesen fogadunk minden olyan jószándéku törekvést, amelynek célja az összefogás és a vállvetett munka a kiállitás sikere érdekében.

A közeljövőben megindul a vásár propagandája, kirepülnek a jelentkezési felhivások, megindul a szervezés. Mint a kiállitás és vásártanács elnöke, először akartam szólani abban az irányban, hogy felhivom elsősorban a Tiszántul és az ország minden iparosát és kereskedőjét, hogy készüljön elő a Tiszántuli Ipari Kiállitás és Árumintavásárra!

Nemcsak karácsonyi és ujévi de évekre szóló ajándék a

CSILLÁR, VARRÓGÉP

GRAMOFON, KERÉKPÁR

RÁDIÓ

ORION, PHILIPS, STANDARD, TELEFON gyáriakon kivül

TELEFUNKEN

REKORD . 220 P. (ezelőtt 298)

DIADAL . 135 P.

2+1csöves hangszóróval 100 P (ezelőtt 183)

Mindent hosszu részletre is! SOLTÉSZ KÁLVIN TÉR 2.

Uj szellem és modern lelki gondozás a debreceni református egyházban

A legnagyobb magyar református egyházközség munkája az egyházi szervezetek utján

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Elég végigolvasni a napilapokban megjelenő hireket a debreceni református egyházi élet eseményeiről, hogy mindenki lássa: milyen intenziv egyházi munka indult meg a legnagyobb magyar református egyházközségben azóta, mióta az egyházrészek szervezete megvalósult.

Az egyházrészekkel együtt

uj szellem is költözött be az egyházba.

A régi felfogás az volt, hogy a hivek menjenek keresni az egyházat,

ma az egyház keresi fel a hiveket

és hivja, buzdi'ja őket Isten parancsa szerinti életre.

Modern lelkigondozás

A modern egyházi lelkigondozás alaptétele az, hogy az egyház terjessze ki figyelmét az emberi élet minél nagyobb területére és szervező munkájába vonja be a gyermektől kezdve az aggastyánig a hivek minden rétegét. A bölcsőtől a sirig, a kereszteléstől temetési imáig, legyen ott az egyház a maga hiveinek életében.

Az egyházrészekben most kibontakozó debreceni református egyházi élet azért

teendőit először is a gyermekeknél kezdi.

Ma már 47 vasárnapi iskola áll fenn Debrecenben, szemben a tavalyi 25-tel. A szám folyton növekvőben van.

A vasárnapi iskolába, mint a neve mutatja, vasárnap mennek fel az iskolás gyermekek, nem azért, hogy szigoru oktatásban részesüljenek, mint a hétköznapok kemény tanitása által, hanem hogy felüdüljön a lelkük. A vasárnapi iskolákban vallásos, főleg bibliai nevelést kapnak a gyermekek, szinte játszi könnyüséggel és minden kényszer nélkül. A gyermek örömmel megy fel és boldogan jön haza.

A vasárnapi iskolában nemcsak tanitók tanitanak, hanem olyan megbizható férfiak és nők, akik a vonatkozó tanfolyamot elvégezték vezetésére képesitést kaptak az egyháztól. Külföldön, főleg Angliában nagy fejlődést ért el ez a rendszer, mely, ugy látszik, itt, Debrecenben is kedvező talajra talált.

Az a gyermek, aki a vasárnapi iskolában nem a tankönyvet magolta be, hanem a lelkével jött közelebb a valláshoz, egészen másképen érti és értékeli a gyermek és ifjusági istentiszteleteket, melyeket a templomokban tart számukra az egyház. Élete egész folyamán maradandó nyomokat hagy nála a vasárnapi iskola.

Az ifjuság egyházi nevelése

A nagyobb fiukat és leányokat ifjusági egyesületekbe tömöriti az egyház. Vannak az egyházrészekben nagyszámmal leánykörök, ahová az iskolából már kilépett, konfirmált nagyobb leányok jönnek össze. Van olyan egyházrész, melynek területén több ilyen leánykör is müködik. A leánykörök mind az egyházrészvezető lelkész felügyelete alatt müködnek. A fiuk részben református ifjusági egyesületekben tömörülnek, nagyobb részben pedig a KIE-ben, azaz a Keresztyén Ifjusági Egyesületekben vésznek részt. A debreceni egyház elismeri a KIE-t is, amely Debrecenben teljesen református szellemben dolgozik, habár alapjában általános keresztyén irányzatot ir zászlajára.

A felnőtt egyháztagok részére az egyház bibliaköröket tart fenn. Minden egyházrésznek van bibliaköre, egyik-másiknak több is, ahol minden formaság és különösebb ünnepélyesség nélkül, tehát közvetlen alakban dicsérhetik az Istent.

Gyülekezeti otthonok

Egyes egyházrészekben már sikerült gyülekezeti otthonokat létesiteni a felnőtt hivek számára. Ilyen otthonok vannak, a Csapó-utcai egyházrészben (a Szappanos-utcán), az ispotályi egyházrészben, az Árpádtéren, Homokkertben, a Nyilasfelepen, a Csapó-kertben és a Téglavetőben. Ezek a gyülekezeti otthonok egyuttal a leányköröknek, ifjusági egyesületeknek és nőegyleteknek is központjai. A gyülekezeti otthonokban számos előadás, ünnepély, szeretetvendégség szokott lenni. De tartanak ilyeneket a még külön otthon nélkül álló többi egyházrészek is, a város legkülönbözőbb pontjain. A Kerekes telepen özvegy Ferenczy Józsefné adományából külön református imaház áll fenn. Istentiszteleteket tartanak szerte a város területén számos iskolában, ezenfelül a tanyai állami iskolákban is.

Az egyházrészi életnek igen jelentős alakulatai a nőegyletek. Általában az egyházrészi élet tulnyomó mértékben a nők között talált méltányásra. A nők tagjai lehetnek az egyházrészi tanácsoknak, mig a presbiteriumból az uj egyházi törvény is kizárta őket. Az egyházrészek tanácsosai között nagy számmal vannak nők, akik a sokféle nőegyletben az egyház épitésén kivül karitativ munkásságot is fejtenek ki.

A szeretet intézmények és a segélyezések

Az egyházrészek nemcsak szegénysegélyezésre alakultak, mint sokan hiszik. Ez is célja az egyházrésznek, azonban inkább eszköze az egyházi élet kimélyitésének. Ebben az évben a szegénysegélyezést központilag óhajtja megoldani, miért is az egyházrészek érzékenyen korlátozva vannak a gyüjtésben erre a célra. Ez okból a segélyezést inkább az iskolákban végezték és főleg ruhasegélyben részesitették a nyomorgó gyermekeket. Karácsonykor minden egyházrész anyagi erejéhez képest osztotta a ruhát a dideregő gyermekeknek. Sajnos, eleget adni nehéz. — Nemcsak azért, mert az anyagi erők mindinkább szükösebbé válnak, hanem azért sem lehet eleget adni, mert a reászorulók száma folyton növekvőben van. A város, az egyházak, a különböző szeretetintézmények egymást támogatva igyekeznek a bajbajutott embereket segiteni. Ennek a gyönyörü munkának sok szép eredménye volt.

Az egyházrészek fejlődése eddig minden karácsonyra előbbre vitte az egyházi életet. A szervezet folyton tagozódik, a munka mindinkább szétágazik, azonban mindez a legteljesebb lelki egységben történik.

A széttagozódás a nagy debreceni református egyház egységét szilárdabbá tette, mint valaha volt.

GRAND HOTEL

IMPERIAL

nagyszálloda

BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkivül olcsó uj idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fütéssel és borravalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkivül mérsékelt árak.

Óriásadóhoz

Superolimpikon

minőségű Standard rendszer

Kristálytiszta hanggal veszi egész Európát

Telefongyár R.T.

Karácsonyfáját

diszitse szép és izléses függelékekkel

Kontsek Géza

cégtől.

ANALFABÉTA TANFOLYAM

Az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság azok részére kik irni-olvasni nem tudnak Miklós-utca 23 szám alatt az Állami Kisegitő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesit. Ez uton is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagy közönségét, hogy irni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottiait a tanfolyamokra való jelentkezésre buzditsák. Jelentkezni lehet 9—1 óra között a bizottság irkárt hivatalában, Miklós-utca 23. szám.

Karácsonyra legszebb ajándékot Keller uridivat üzletében vásárolhat

A református templomokban vasárnap, 1933 december 24-én:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla délután 5 órakor dr Lencz G. Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, délelőtt 11 órakor dr Módis László, délután 5 órakor Urav Sándor. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor dr. Lencz G Sándor délután 5 órakor dr. Módis László Árpádtéritemplomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Siposs Imre. Homokkertben d. e. 10 ó. Kalas Ferenc délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász András, délután 3 órakor Halász András Nyulason délelőtt 10 órakor Siposs Imre. Kunpálhalmon délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Kis-Macson délután 2 órakor prédikál és urvacsorát oszt Mezey Béla. Nagyeserén délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel. Sámsoni-uti iskolában délután 4 órakor Halász András. Nagyhegyesen délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Kiss Antal th Téglavetőben délután 3 órakor Benke Tibor Nyilastelepen délután 3 órakor Tóth Sándor Kerekes-telepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. Fancsikán délelőtt 10 órakor Kovács Árpád

Karácsony első napján, héttőn:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Balthazár Dezső, ágendázik Kolozsváry Kiss László délután 5 órakor Papp Géza. Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. dr. Soós Béla, ág. Urav Sándor, délután 5 órakor Szónok Béla Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor pr Baja Mihály ág. Biki Gábor, délután 5 órakor Hetey Pál Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, ág. Márki Kálmán, délután 3 órakor Szendrey István. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc ág. Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Szalacsy József Homokkertben délelőtt 10 órakor pr. és urvacsorát oszt Kalas Ferenc, délután 3 órakor Szalacsy József. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor pr. és urvacsorát oszt Kovács József délután 3 órakor Szónok Béla Csapókertben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Halász András, délután 3 órakor Hetey Pál. Czuczán délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Macson délelőtt 10 órakor Kántor József. Alvinczyféren délután 3 órakor Tóth Sándor. Hegyesen délelőtt 9 órakor Benke Tibor. Elep délután 2 órakor Benke Tibor. Szikgát délután 2 órakor Kántor József Halápon délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel, Ondód I. délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. Szepes délelőtt 10 órakor Mezey Béla Belső-ohat délelőtt 8 órakor Siposs Imre. Egyek délelőtt fél 11 órakor Siposs Imre. Ohat-telekháza délután 3 órakor Siposs Imre. Nyulas délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr Lencz G. Sándor. Kerekes-telepen délelőtt 10 órakor Tóth Sándor délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Sámsoni-úti iskolában délután 4 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Halász András. Wolaffka-telepen délután 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc Vulkán-telepen délután 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József.

Kedden, december hó 26-án:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Lencz G. S., délután 5 órakor Hetey Pál. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Papp Géza, délután 5 órakor Szendrey István. Kistemplomban délelőtt 11 órakor Szónok Béla. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Szendrey István, délután 5 órakor Szalacsy József. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szalacsy József, délután 3 órakor Papp Géza Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Hetey Pál, délután 5 órakor Szónok Béla, Homokkertben délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 3 órakor Kiss Antal Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász András délután 3 órakor Szendrey István, Ondód-Vedresdülő délután 3 órakor Benke Tibor Bánk délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla Diószegi-út délelőtt 10 órakor Kántor József, Ebes délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. Gillányi nyomortanyán délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc. Pac délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel Dombos-tanya délelőtt 9 órakor Mezey Béla Pallag délelőtt 10 órakor Urav Sándor Hármashegy délelőtt 9 órakor Benke Tibor Téglaskertben délután 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Molnár Ferenc. Wolaffka-telep délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Kerekes-telep délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, Nyilastelepen délután 3 órakor Tóth Sándor.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban

Vasárnap, december 24-én:

Advent negyedik vasárnapja. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11 háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor nagymisét mond dr. Lindenberger János, utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. — Délután 5 órakor litánia. — Éjfélkor ünnepélyes főpapi misét pontifikál dr Lindenberger János apostoli kormányzó.

Csapókertben 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár — Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán — Homokkertben 10 órakor dr Hanzély Lajos levéltáros, szentszéki jegyző. — Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Révész István káplán. — Nagymacson 10 órakor Kovács Sándor káplán.

Karácsony első napján:

Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor ünnepélyes főpapi szentmisét pontifikál s utána szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó — Délután 5 órakor ünnepélyes vecsernye

Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergrber Emil kegyesrendi tanár — Nyilastelepen 10 órakor Somogyi Ferenc káplán, — Homokkertben 10 órakor Kovács Sándor káplán, — Hajdusámsonban 9 órakor Révész István káplán, — Auguszta-szanatóriumban 11 órakor Kovács Sándor káplán.

Karácsony második napján:

Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11 háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor nagymise, utána prédikál Szabó Imre káplán — Délután 5 órakor vecsernye

A kerületi iskolakápolnákban és az Auguszta-szanatóriumban vasárnap szentmise.

Az evangélikus templomban

I Vasárnap délelőtt 10 órakor istentiszteletet Prédikál Pass László lelkész. Délután 5 órakor szenti esti istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. II Karácsony I. ünnepén hétfőn a templom kicsiny volta miatt délelőtt két istentiszteletet lesz és pedig: 1. Délelőtt 9 órakor a nem úrvacsorázók és ifjuság részére Prédikál Pass László lelkész. 2 Délelőtt 10 órakor istentiszteletet úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László lelkész. 3. Délután 5 órakor istentiszteletet. Prédikál Pass László lelkész III Karácsony II ünnepén, kedden: 1. Délelőtt 10 órakor istentisztelet, úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László lelkész 2. Délután 5 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. (Istentiszteletek alkalmával a templom fütve lesz.)

A görög szertartásu róm. kath templomban

Vasárnap reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 orakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal s. lelkész tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér áitatosság, 4 órakor vecsernye utána szentségimádás. — Éjjel 12 órakor éjféli istentisztelet. Hétfőn: délelőtt 8 órakor diákmise 9 orakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja Délután fél 4 órakor rózsafüzér áitatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás, délután 5 órakor karácsonyi gyermekelőadás az iskola emeleti nagy termében — Kedden és szerdán az istentiszteletek sorrendje mint vasárnap

Az unitárius templomban az ünnen másodnapján:

Debrecen, Hatvan-utca 24. szám alatt lévő unitárius templomban f. évi december hó 26-án, kedden Karácsony másodnapján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak úrvacsoraosztással egybekötve. Ez alkalommal imádkozik prédikál és úrvacsorát oszt: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. A templom fütve van

Grandiózus méretü lesz Debrecenben a stadion avatás

Uj Debrecen nagyvonalu fejlődését mutatják be a juniusi sporthéten

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Az elkövetkező esztendő nyarának kezdete minden valószinüség szerint örökre emlékezetes marad Debrecen, az alföldi metropolis életében. 1934. junius 30-án felavatják a debreceni Stadiont és ezzel a ténnyel Debrecen, amelyet az iskolák, a tudományok városának ismertek eddig, porondra lép, mint a magyar erő, a feszülő izom, az országot hóditó fiatal energia modern, uj városa is.

Debrecen életében csak a Kollégium — vagy az egyetem alapitása lehetett olyan jelentős esemény, mint az uj Stadion felavatása, mert ezzel uj korszak kezdődik Debrecenben. Vásáry István polgármester nagy horizontu elgondolása nyomán megvalósul a roppat sport-aréna, amelyben olyan testnevelési kiképzést nyerhet, olyan grandiózus terephez jut a debreceni sport minden ága, hogy céltudatos fejlesztéssel nemcsak az ország, hanem Európa sportéletében is komoly szerephez juthat Debrecen.

A stadionavató programm

A Stadion felavatása egymagában is országos szenzáció lesz, amelynek előkészitésén hatalmas és lelkes rendezőgárda buzgólkodik. A programmban, amelyet sikerült megszerezni a Debreceni Ujság—Hajdufőld munkatársának, benne van az Uj-Debrecen minden nagyvonalusága.

Egy hétre terjedő ünnepségek sorozata a KISOK középiskolai atlétikai bajnokságaival kezdődik junius 3-án. Az előmérkőzések már junius 2-án megindulnak. A KISOK bajnoki számok között különös érdeklődésre tarthat számot a debreceni közép és elemi iskolák mintacsapatainak tömeggyakorlata, amely rendkivüli látványosság lesz. Kilátás van rá, hogy erre az alkalomra Debrecenbe érkezik a Testnevelési Főiskola férfi és hölgy mintacsapata is a KISOK bajnokságban.

KARÁCSONYKOR

menjünk a **VIGSZINHÁZBA,** mert ez a mozgó

a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozó hely.

Pompás müsorok! Olcsó helyárak!

Központi fütéses jó meleg nézőtér!

Vasárnap, hétfőn, december 24 és 25-én

MAGDA SCHNEIDER

zenés vigjátéka:

ÁMOR A PÓRÁZON

Előadások: Vasárnap fél 3, fél 5 órakor. Hétfőn: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor. Hétfőn d. e. 11 órakor ifjusági előadás.

Kedden, szerdán, december 26 és 27-én.

16 éven felülieknek!

BRIGITTE HELM

csodaszép és izgalmas filmje

Kalandorok királynője

Eredeti spanyolországi felvételek.

Előadások kedden fél 3, fél 5, fél 7. fél 9. Szerdán fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Az első előadáson mindennap félhelyárak!

hatszáz versenyző indul

s feltünést fognak kelteni a leventék számai is. A többi szereplők száma legalább kétezerre becsülhető.

A kövtekező nap junius 4-e a motor napja lesz. Nagyméretü repülőünnepség készül A Debreceni Sportrepülő Egyesület kilenc gépe, Bánhidy Antal világhirü Cerléje, vitéz Hefty Frigyes Karakán vitorlázó gépe, ezenkivül még számos hires motoros és vitorlázó gép mutat be szebbnél-szebb produkciókat. A motorkerékpárok versenyében 5—10.000 méter távolságban kiirják Debrecen város bajnoki versenyét a különféle kategóriák számára.

Junius 5-én

nemzetközi tornásznap lesz kétezer külföldi és négyezer debreceni résztvevővel.

Tizenhat nemzet legkiválóbb tornászai vesznek részt ezeken a mostre bemutatókon. Lengyelek, osztrákok, németek, olaszok jönnek Debrecenbe, itt lesznek köztük a világhirü magyar tornászok is, akik az olimpiászon elévülhetetlen dicsőséget szereztek a magyar névnek. A szereplő debreceni hölgyek és férfiak a polgármester kivánságára kivétel nélkül Debrecen szinében, mint a város sportreprezentánsai szerepelnek.

Tornásznap és trianoni staféta

Kiemelkedik a junius 5-iki tornász-nap programjából a 80 tagu hölgycsoport klasszikus ritmikus buzogány-gyakorlata, a hatvan tagu gyermek tornászcsoport öt szőnyegen egyszerre végzendő talajtorna-gyakorlata. Husz debreceni pár ősi, gyönyörü diszmagyarban palotást táncol és a MOTESz meghivására, a külföldiek tiszteletére ezt a gyönyörü produkciót bemutatja Budapesten az Operaházban tartandó előadáson is. Szenzációszámba fog menni négyezer tornász tornagyakorlata. Apoteózisként fogja bezárni a tornásznapot a Trianoni stafétá. A nyirábrányi határtól a Stadionig háromszáz debreceni levente stafétája indul és hozza el a babérkoszorut, amelyet a Kormányzó képviselője fog elhelyezni a hősök szobrán.

Lovasünnepelyek és vivóversenyek

Következőkben junius 6, 7, 8. és 9-én nemzetközi lovasünnepélyek, országos díjlovaglások lesznek, pólómérkőzések lesznek, ugyanezeken a napokon a Magyar Országos Vivószövetség megbizásából a keleti kerület és a BBVC megrendezik a magyar országos kard, tőr és epée-vivóversenyeket és a Békessy Béla emlékversenyt. Ebből az alkalomból a Békessy Béla-utcának első házán elhelyezik Debrecen nagy vivójának bronz-reliefjét.

Junius 10-én

katonai sportnap következik modern katonai sportokkal,

történelmi harci jelenetekkel, szebbnélszebb látványosságokkal. A Sporthét alatt háromnapos országos tenniszverseny lesz Debrecenben s az uszodák uszóversenyeket rendeznek. A futball számára valószinüleg junius 3-a előtt nyitják meg a Stadiont, tekintettel arra, hogy ebben az időben Rómában rendezik a futballvilágbajnokságot, melyen Magyarország is teljes erővel vonul fel.

Ipari kiállitás a sportheten

A Debreceni Sporthéttel kapcsolatban a kamarák rendezésében megtartják a Tiszántuli Ipari és Kereskedelmi Vásárt, mezőgazdasági és állatkiállitások lesznek, a Nagyerdő legszebb részén óriási kiállitó területet rendeznek be és a monstre kiállitás a Sporthét egész tartama alatt nyitva lesz.

Felvonul ezidő alatt Debrecen egész szellemi és müvész világa legjava természével, hogy bemutassa a modern debreceni kulturát. A budapesti Operaház együttesének és a filharmonikusok közremüködésével előadnak szabadtéren egy operát is. Szó van Verdi Aidájáról, de valószinübb, hogy a János vitéz kerül bemutatásra, — mert ez jobban megfelel Debrecen magyaros szellemének.

A rendőrség élén báró Vay László főispánnal, dr. Vásáry István polgármesterrel, akinek hüséges és lelkes segitőtársa Zöld József főjegyző, mindent megtesz, hogy a Sporthét méltó legyen az uj, modern Debrecenhez és ahoz a korszakhoz, amit a Stadion felavatása nyit meg a város életében.

Három sonka
védjegyü
sonkapác
használatával a pácolt husnemüek szine szép rózsaszinü marad és ize vetekedik a prágai sonkáéval.
Gyári főlerakat:
KONTSEK GÉZA
KRT. DEBRECEN.

Télen is
a különféle sporthoz nélkülözhetetlen a NIVEA
Szél és hideg kiszáritja a bőrt, azért ilyenkor gondosabban kell ápolni és ha nem akarjuk, hogy kivörösödött és cserepes legyen, akkor esténként és reggel mielőtt a szabadba megyünk, dörzsöljük be kezünket és arcunkat NIVEA-CREME-el vagy OLAJ-jal. Az eredmény: puha és sima lesz a bőrünk és sportszerüen üde lesz a külsőnk.
A NIVEA-CREME és OLAJ eucerit-tartalma miatt kiváló és nélkülözhetetlen bőrápoló szer.
A NIVEA-CREME ára: dobozban: P —.50—2.20 tubusban: P 1.— és 1.60
A NIVEA-OLAJ ára: P 1.—, 1.70 és 3.50.

ZENE OVODÁTÓL AZ OPERA-TANSZAKIG

Uj élet hangjait visszhangozzák a debreceni zenede falai

Offenbach és Mascagni dalműveivel mutatkozik be az országos jelentőségü opera-tanszak — Beszélgetés dr Baranyi János igazgatóval, aki január 9-én koncertezik az ujjászervezett intézeti zenekarral

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.) A *„Debreczeni Ujság—Hajdutöld"* elsőnek ismertette azt a nagyszabású s a zenei tanitás minden vonatkozását átfogó programmot, amelyet dr. *Baranyi* János, a zeneiskola uj igazgatója adott hivatalbalépése alkalmából. A direktor azonnal munkához látott és máról — holnapra olyan életet indított meg a zenede falai között, amely nemcsak a zeneoktatás kereteit mélyitette és szélesitette ki, de ugyanakkor azt tartalomban is értékesebbé tette s a szükséges reformok egész sorozatával kapcsolta be a modern pedagógia lendületébe. Alig telt el három-négy hónap és Baranyi Jánost máris a *tettein keresztül* dicsérhetjük. Szebbnél szebb alkotások, az ihletett munkának élő eredményei, uj erők, uj formák méltatják ezt a munkát. Itt nincs szükség epitetonra. Ez a siker a tervek megoldásában lelkendezik s a zenede falai között már bontakoznak a fokozó erők, hogy betetőzzék a nagynevü elődök müvét s azt — megőrizve a nemes hagyomány alapjain — a nemzeti kultúra egyetemes kincsévé tegyék.

Folyik a munka a zenedében

Délután öt óra. Interjuolni megyünk az igazgatót. Még fel sem érünk az emeletre, az első kérdés már meg is kapta a választ. A lépcsőház falai visszhangozzák a feleletet: *itt lázasan folyik a munka.* Innen is — onnan is hangok, akkordok szürődnek elő. A diszteremben a zenekar próbál, a „ruhatár" teréből tisztán csendül a kórus. Fejünk felett egy Mascagni-ária, hátunk mögött egy Fiorillo-Spohr gyakorlat, előttünk pedig a „Wohltemperiertes Klavier"... Hegedü, trombita, zongora, cello: ahány ajtó a folyosón, annyi hangnem és ritmus, széltében-hosszában hangfajok keresztezik a fület, de mégse kelti fel bennünk a disszonancia érzéseit, mert mindez a sok-sok hang kellemes összhangzásba: *az uj tervek kizengésébe* na.... Ugy érezzük, hogy mélyebbek lettek a perspektivák és szaporodtak a lépcsők: *lefelé is, a ritmus-gimnasztika s a hajlamkutatás világába, de fölfelé is, a zenekari nevelés csúcsaihoz.*

Mindenütt lüktetés. Csupa mozgalmasság a zenede. Kedves kis *„zenededós"*-ok sietnek haza a mamájukkal és müvészjelöltek igyekeznek a zenekar próbájára. Mintha a lépcsőházat is szélesitették volna.

A zenei óvoda népszerüsége

Dr. *Baranyi* János igazgató először a zenei óvodáról nyilatkozik.

— Még csak pár hónapja folyik a tanitás, de *Elefánthy* Mária szakavatott vezetése mellett máris mutatkoznak a kitünő eredmények. *Minden órára pontosan megtelik a terem s a kicsinyek nagy ambicióval tanulnak.* A gyakorlatok ritmusra nevelő játékokból, énekből, gimnasztikából állnak. Különösen súlyt helyezünk a hallás fejlesztésére, a ritmusérzék helyes beidegzésére s a kézgyakorlatok is olyanok, hogy azok által a gyermek már előre megszokja az instrumentális zenéhez szükséges ujjrakást, csukló- és karizommozgásokat. A gyermekek muzikális fejlődéséről elkészitjük az emelkedési vonalak táblázatát s igy pontos képet nyerünk arról, hogy az illető gyermeket *milyen irányban* szükséges továbbnevelni.

— Már most jelezhetem, hogy a zenei óvodának nyilvános bemutatását is megrendezzük, hogy annak előnyeit a zenekedvelő publikum minden rétege megismerhesse. Annyi bizonyos, hogy az előképző-tanfolyam *teljes mértékben bevált* s ezt a növendék tekintélyes száma is mutatja.

Az uj opera-tanszak az operaházi utánpótlásnak kisérleti sinpadává fog válni

Az igazgató ezután legnagyobb akcióját: az operatanszakot ismeteti.

— A tanév elején, amikor hospitálni mentem az énekórákat, mindjárt láttam, hogy a tanszak növendékeinek úgy a hanganyaguk, mint a szakszerü képzésük elsőrendü. Ezért elhatároztam az operatanszak felállitását úgy, hogy az *lehetőséget adjon a szinpadi éneklés teljes elsajátitására.* Hogy a Csokonai szinházban lehetővé válnak az operatanszak előadásai nagyrészben *Kardoss* Géza direktor megértő pártfogásának köszönhetem.

— A közelebbi cél: bevezetni a növendékeket a szinpadi ének és zenekari játszás világába. Egy távolabbi cél pedig azt szorgalmazza, hogy növendékeink olykor-olykor felléphessenek s ennek révén egy kis keresetre is szert tegyenek. Végeredményben azt akarom, hogy *ez a tanszak mintegy kisérleti szinpada legyen az Operaháznak, mint ahogyan a békebeli kolozsvári szinház is a pesti Nemzeti Szinháznak volt tehetség-kutató, kisérleti helye.* Hogy az eredmény ez lesz, azt már most is garantáliák a Budapestről történő jelentkezések. Az éneknövendékeknek ugyanis meglesz az alkalmuk arra, hogy necsak az Opera kórusában, de önálló szerepekben is gyakorolhassák magukat és úgy éneklésben, mint játékban már előre elsajátithassák az opera-játszás tudnivalóit.

Tanárok, növendékek és katonazenészek orchestere

— Magasabb zenei oktatást — folytatja *Baranyi* igazgató, — a zenekari nevelés teljes kifejlesztése nélkül nem lehet elképzelni. Ennélfogva az iskolai zenekart szélesebb alapokra fektettem s mindenek előtt a fúvós tanszakok erőit frissitettem fel, hogy iskolánkból a legkitünőbb fúvósok kerülhessenek ki. *Országos vonatkozásban is arra kell törekedni, hogy a monarchia korából ittmaradt cseh fúvósokat tökéletesen kiképzett, ittalt erőkkel pótolhassuk.* Örömmel állapithatom meg, hogy erre nézve a debreceni zenede négy fúvós-tanszéke a legbiztosabb garanciákat nyujtja.

— Az intézeti zenekar január 9-és és 19-én mutatkozik be. Bár a nemes konkurrencia jogát mindenütt el kell ismerni, mégis hangsúlyozni kivánom, hogy *ez a zenekar elsősorban tanulmányi célokat szolgál, a növendékek orchesztrális müvelését s a zenekari játszás rutinját akarja beléjük vinni, — igy a Máv. Filharmónikusok kitünő zenekarával szemben nem akar konkurrenciát előidézni.* Egyiknek is, másiknak is megvan a maga kultúrális rendeltetése. Nálunk a zenekari nevelésben van a hangsúly. Súlyt helyezünk a szimfónikus hangverseny-darabok tanulására s ugyanakkor az operatanszak orchestere is készen áll rendelkezésre. *A zenekarban helyet foglalnak a m. kir. Bocskay-hajdúezred kitünő fuvós és vonós zenészei, továbbá a zeneiskola tanárai is.*

Az operatanszak vezetői

Dr. *Baranyi* igazgatótól megkérdezzük, hogy milyen részekre oszlik az uj tanszak tanitása?

— Az egészet *Szabó* Emil professzor irányitja. Az éneket természetesen *G. Hoór-Tempis* Erzsébet tanitja, akinek pedagógiai szakértése a legszebb eredmé-

Pekk
takarmánykiegészitő
Anya- és növendék állatoknak továbbá a gyors és express hizlalásnál nélkülözhetetlen!
CHINOIN-UJPEST
Ha egyszer megpróbálja a
PEKK-et és FUTOR-t
használni jószágai részére, meglátja t. Gazdatársunk, hogy milyen
elsőrendü befektetést eszközölt!
Különösen télen elengedhetetlen ezen takarmányok adagolása!
Ezen cikkek beszerezhetők és felvilágositások tekintetében készséggel áll rendelkezésére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
tiszántuli kirendeltsége
DEBRECEN, HUNYADI-UTCA 13. SZ. TELEFON: 27-97.

Maradandó értéket karácsonyra Kuriántól
PIAC-UTCA 42 SZÁM
ÉKSZER, ARANY-EZÜSTNEMŰ, PONTOS ÓRA.

nyeket biztosítja. A kórus-tanítást *Forray* tanár végzi, akinek értékes munkáját mindenki ismeri Debrecenben.

— Mint korrepetitort és karmestert, *Halász* Lászlót, a bécsi *Volksöper* kiváló karnagyát sikerült megnyernünk abból az alkalomból, hogy hosszabb időt tölt szülővárosában. Halász Lászlót most ismertem meg, de máris látom, hogy abszolut tudással, hozzáértéssel s azzal a rutinnal rendelkezik, amelyet az operaházakban való karmesteri működéssel lehet megszerezni. Kitünő alkalom, hogy a zenekar mindjárt, a kibontakozás idején, az operai vezénylésnek ezt a stilusát s rutinját érezheti. A szinpadi játszást vitéz Jakabffy Attila a Csokonai-szinház művész-rendezője látja el páratlan hozzáértéssel.

A januári bemutatkozások

— A zenekar — mondja ezután az igazgató, — január 9-én, az én bemutatkozó hangversenyemen fog először szerepelni. A műsort a *Mesterdalnokok nyitánya* vezeti be, majd zenekari kisérettel *Beethoven: Es-dur zongoraversenye* és *Liszt Ferenc: Magyar fantáziája* következik zenekari kisérettel. Végül a koncertet a *Sevillai borbély* nyitánya fejezi be.

— Az operatanszak bemutatkozása január 19-én lesz a Csokonai-szinházban. Ez alkalommal *Offenbach: „Eljegyzés a lámpafénynél"* című egyfelvonásosát és *Mascagni* Parasztbecsületét adjuk elő. Ez utóbbinál nagy előnyére szolgál az előadásnak, hogy Santuzza szerepére *vitéz Kolosváryné Voith Ilonkát* sikerült megnyernünk, akinek elsőrendü művészi kvalitásai, kiforrott énekkultúrája és nemesen átélt, értékes előadása már előre is biztosítja a sikert. A próbákon hallottam énekelni s az az impresszióm, hogy vetekedik a legjobb és leghiresebb Santuzzákkal. — *Debrecen büszke lehet, hogy ilyen énekesnője van.*

Szabadtéri játékok

Végül a szabadtéri játékok felől érdeklődünk.

— Az ünnepi hétre tervezett szabadtéri játékok föltétlenül a legnagyobb sikerre számíthatnak. Minthogy az előkészítő tárgyalások most folynak, részletes programmot nem áll módunkban adni. Annyi bizonyos, hogy a művészeti nivót a magyar operaéneklés világnagyságaival hangsúlyozzuk és épolyan hatásos lesz az előadások külső látványossága (karok, ballettek, tömeghatások stb.)

— A részletekről majd később....

És búcsúzunk is az igazgatótól. Amint kilépünk, ismét fülünkbe harsog a sokféle zene. A magyar jövendő dalol. Egy szent és megfoghatatlan erő, mely arról beszél, hogy ezer vihar és millió keserüség sem törheti le a lelket, ha nagy tud lenni a muzsikában. És ezen a téren ma, annyi nyomorúságban is, *a magyar lélek az első.*

(In.)

Pekk
takarmánykiegészítő
Anya- és növendék állatoknak továbbá a gyors és express hizlalásnál nélkülözhetetlen!
CHINOIN-UJPEST
Gyári áron beszerezhető a Tiszántuli főlerakatánál,
Kontsek Géza
KRT.-nál.

Nagyszabásu akció a házvagyon közterheinek maximálására

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének országos mozgalma — A házak összes közterhe ne legyen nagyobb a bérjövedelem 40 százalékánál

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete dr. Hódy Béla, az egyesület alelnöke kezdeményezésére országos mozgalmat inditott a házvagyont terhelő összes köztartozások egyesitése, mérséklése és azok legmagasabb mértékének megállapitása iránt. A házakat ugyanis ezidőszerint átlagosan 60 százalék közadó, 7—9 százalék közüzemi költség és 10—20 százalék fenntartási és kezelési költség terheli, amelyek együttvéve a ház bruttó bérjövedelmének kb. 80—90 százalékát feleméstik.

Például egy debreceni ház után, melynek ezer pengő évi bruttó bérjövedelme van, az 1934. évre a következő adók fizetendők: 1. 16 százalék házadó P 160. 2. Ennek pótadói: a) rokkantadó 10 százalék, b) községi betegápolási adó 16 százalék, c) községi pótadó a burkolási járulékokkal együtt 88 százalék, d) utadó 17 százalék, e) ref. egyházi adó 15 százalék, f) iskolai adó 15 százalék, g) csatornadij 12 és fél százalék, összesen 173.5%, vagyis P 277.60. 3. Rendkivüli pótlék a bérjövedelem 8.2 százaléka, P 82.—. 4. Jövedelem, vagyon és inség adó átlagban a bérjövedelem 8 százaléka P 80.—, tehát egy debreceni ház után, melynek évi bérjövedelme ezer pengő, egy évre P 599.60 adó fizetendő. Ehez jön még a vizdij, kéményseprési dij, szemétfuvarozás, tatarozás, tüzbiztositás, stb. A helyzet a többi városokban is csaknem azonos.

Eltekintve az általános rossz gazdasági helyzettől és a magánjogi tartozásoktól, egyedül a közterhek és fenntartási költségek oly magasak, hogy azok alatt a házvagyon összeomlik, miért is a házbirtok megmentését a köztartozások rendezésével kell kezdeni. Csak igy lehet a házvagyont, mint a nemzeti vagyon egyik legjelentősebb tényezőjét, rendeltetésének visszaadni. Ennek azonban első feltétele, hogy

a házat terhelő köztartozások legmagasabb mértéke törvényesen megállapittassék.

Ez a legfelső határ azonban, tekintetbe véve a házak teherbiróképességét, a bérjövedelem 40 százalékánál nagyobb nem lehet.

A javaslat, melyet dr. Hódy Béla, az egyesület alelnöke előterjesztésére a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete elfogadott és az ország háztulajdonosi, továbbá hitelügyi és épitőipari érdekeltségeihez csatlakozás és a pénzügyi kormánynál való támogatás végett eljuttatott, a következő:

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete mozgalmat indit olyan irányban, hogy a

ház bruttó jövedelmének 40 százalékánál nagyobb összeget semmiféle állami, községi, egyházi, vagy azokból folyó járulékos adó, jövedelem adó, rendkivüli vagy inségadó, vagy bármi más köztartozás címen igénybe venni ne lehessen.

vagyis a ház bruttó bevételének az ezidőszerinti házadóalapnak 60 százaléka a minden néven nevezendő közteherről és szolgáltatástól teljesen és mindenkorra mentes legyen.

A földszintes házaknál egy szoba, egy emeletes házaknál két szoba, két emeletes házaknál három szoba és igy tovább, a megfelelő mellékhelyiségekkel együtt — amennyiben azokat a háztulajdonos, vagy hozzátartozóia használja, teljes egészében köztehermentes maradion és

a bérlőváltozáskor bejelentendő bruttó bérjövedelem 40 százalékát mindenkor közvetlenül a bérlő legyen köteles az illetékes lakáspénztárhoz befizetni.

A házvagyon a hitelélet és a nemzeti munkának egyik legfontosabb tényezője, ma azonban sem az egyik, sem a másik szempontból nem jelent már értéket, mert a házat terhelő köztartozások a ház bruttó bevételének oly magas — cca 60—70 százalékát — veszik igénybe, amely mellett a ház fenntartási és kezelési költségeit is figyelembe véve ma már a házakat értéknek, a háztulajdonosi állapotot pedig kivánatosnak nem lehet tekinteni.

Ez a helyzet elsősorban ugyan a háztulajdonosok szempontjából, de továbbmenőleg a hitelintézmények és még inkább a milliós munkáskezet számláló épitőipar szempontjából és végeredményben tehát a nemzeti munka és a nemzeti fogyasztás és azzal kapcsolatos gazdasági vérkeringés fenntartása szempontjából elviselhetetlen.

A házvagyon bruttó jövedelmének közcélra való igénybevételének 40 százalékig való maximálását azért tartjuk indokoltnak, mert

amig a nemzet a magántulajdon elvi alapján áll, semmiképen sem szabad a házvagyon nyers jövedelmének több, mint felét közcélra a háztulajdonostól elvonni.

Számitásbavéve pedig a tatarozási és kezelési költségekre a bruttó bérjövedelemből 20 százalékot a nyers jövedelem felének legfeljebb a bruttó házbér 40 százaléka felel meg.

Szükségessé teszi a javaslatban foglalt rendelkezések megtételét annak a méltánytalan és igazságtalan helyzetnek megszüntetése is, hogy a nemfizető lakók utánni 60—70 százalékos közterhet ma a háztulajdonosok, illetve a házigazdán hajtják be és a házigazda ingóvagyonát veszik transzferálás és árverés alá, ha a mai viszonyok között érthetően fizetni nem tudó lakóiától a lakbért beszedni és az adóhivatalhoz továbbitani nem képes.

Kétségtelen, hogy a javaslat szerinti kormány intézkedések folyamányként a pénzügyi kormányzatnak módjában lesz a házbérjövedelemből rendelkezésére álló 40 százaléknyi összeget az állam, a város és egyéb közzületek igényeinek méltányos figyelembevételével quótálisan felosztani és biztonsos az is, hogy

a házvagyon fenti egyszerü elvek szerinti adóztatása az adminisztrációs költségekben jelentős megtakaritást eredményezne.

Az esetben pedig, ha mégis az állam és közületek háztartásában ebből folyó bevételi hiány mutatkoznék, módja kell hogy legyen a pénzügyi kormányzatnak ezt a hiányt máshonnan pótolni és pedig a gazdasági élet olyan erezeiből (illetékek, fogyasztási adók . . stb.), melynek a házvagyon ily módon való adóztatása folytán életképesebbekké és erősebbekké válnának.

Dreher-Mauks a márka csokoládé

B. Vattay Margit
táncintézetében
ünnep mindkét napján össztánc. 1934. január 3-án, szerdán este 8 órakor tisztviselőkolon kezdődik. — KOSSUTH-UTCA 11. SZÁM.

Karácsonyi ajándékul cipőt
legolcsóbban beszerezhet
Kiss Testvérek Bőrgyár cipő üzletében
Piac-utca 89. Blatgner-ház.
Korcsolyacipő,
elegáns utcai cipők,
legjobb gyermek cipők.
Jótékonysági egyesületeknek nagy árengedmeny.

A villamos forgalom csökkentése karácsony estéjén

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A debreceni Helyi Vasut igazgatósága lehetővé kivánja tenni, hogy családos alkalmazottai a Karácsony estét családjuk körében tölthessék. Ebből a célból a villamos vasuti forgalmat december 24-én, vasárnap este annyiban korlátozza, hogy a Máv. pályaudvar—nagyerdei vonalon este 6 óra 10 perctől kezdve 10 percenként fognak a kocsik közlekedni. Mellékvonalakon pedig a közlekedést korábban szünteti be.

A villamos közlekedés a mellékvonalakon az alábbiakban megielölt időben szünik meg.

I. Csapó utcai vonalon:

az utolsó kocsi indul a Csapó utca sarkától 19 óra 28 perckor, a Huszárlaktanyától 19 óra 41 perckor.

II. Kossuth utcai vonalon:

az utolsó kocsi indul a városháza sarkától 19 óra 30 perckor, a vámháztól 19 óra 45 perckor.

III. Hatvan utcai vonalon:

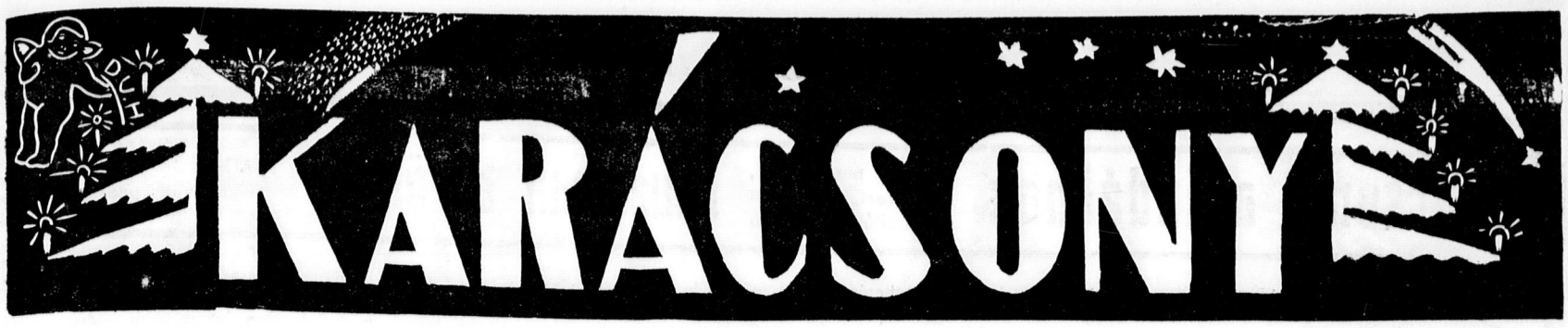
az utolsó kocsi indul a Bika szállodától 19 óra 24 perckor, a Baromvásártérről 19 óra 40 perckor.

A családos alkalmazottak Karácsonyi ünnepe érdekében történő ez intézkedést a közönség mindenesetre teljes megértéssel és méltánylással veszi tudomásul.

Karácsonyra
női és férfi
KALAP
szükségletét legolcsóbban beszerezheti
M. Nagy Mihály-nál, Piac-u. 37. (Kistemplom mellett)

Fogkefének nincsen párja.
Hogyha
Tip-Top
a márkája.
Gyárija:
Az Egyesült Kefegyár R. T.
Falk-Stern
DEBRECEN.

JÉZUS SZÜLETÉSE

Irta: vitéz BESSENYEI LAJOS dr.

Jézus többször beszél a képmutatókról (Márk 7. 6—9. Lukács 11. 37—54. stb.), igen erélyesen és teljes elítéléssel. Hangsúlyozottan és ismételve kiemeli, hogy az Isten parancsolatját elhagyták és ahelyett az emberek rendelését tartják meg. „Az Isten parancsolatját szépen félre teszitek azért, hogy a magatok rendelését tartsátok meg" (Márk 7. 9.). Ezek a képmutatók tehát csak névleg voltak istentisztelők, valójában pedig istentagadás a lényegiségük, mert az Úrnak törvényeit, parancsolatait semmibe se vették, hanem a maguk, az embertársaik által felállított, megszabott intézkedéseknek engedelmeskedtek, emberimádók lettek.

Vajjon Jézus, aki közel 2000 évvel ezelőtt megszületett, leszállt hozzánk, emberekhez, mint testet öltött Ige, mit mondana mai napság, ha ismét itt járna köztünk emberi alakban, hús és vér formájában és látná e kerek világon az úgynevezett keresztyén művelt népek köz- és magánéletét? Ha benézne kunyhókba és palotákba, gyárakba és bankokba, kartelltelepekre és kormányok irodáiba? Ha széttekintene a külés belpolitika berkeiben, a kaszárnyákban és a fegyverraktárakban, az iskolákban és az újságok szerkesztőségeiben? Ha elvetődnék a genfi népszövetségi palotába, néhány világváros diplomáciai miniszterségébe és így tovább: mindenüvé, szerteszéjjel? Nem szorulna-e még az ő szerető szíve is össze a nagy bánattól és fájdalomtól, mikor ott hömpölyögne körülötte a szenvedések áradata, sőt ott viharzanék, hullámoznék a gyötrelmek, a kinlódások folyója, amiknél csak a hazugságok, az igazságtalanságok folyama és tengere a nagyobb, a hatalmasabb, a végtelenebb? Vajjon a Krisztus korában volt-e egyetemesebb a képmutatás, vagy ma: azt nehéz eldönteni; de ha akkor az „idők teljessége" nem üres szólásnak bizonyult, akkor e szomorú jellegzetessége a mai korszaknak semmivel sem kisebb az Augustus császár idejénél. Ma is szemünkbe vághatná Keresztelő János, amit akkor dörgött vala a hozzágyülekező sokaságnak: „Viperák fajzati!"...

Jézus, mióta emberi alakban kijelentette magát e földi világnak és mióta az Ige testet öltött, azóta állandó születésben van, szakadatlanúl ott áll szelíden, alázatosan minden egyes ember szívkamrája előtt, vár és kopogtat, kéri a bebocsáttatást, a befogadást. Boldog az a lélek, aki egyszer beereszti magához a Báránykát, annak igazi és üdvösséges Karácsonya van. Annak nem kell a kalendáriom pirosbetűs ünnepét lesni, a külsőségeken: díszes fán, csillogó gyertyákon, drága ajándékokon sokszor tettetett hangúlatba elringatóznia, a képmutatók szenteskedő álarcát és uccasorkos imádkozását felölteni, utánozni, hanem a mindennapi élet szürke lüktető, zajos forgatagában is megtalálja a szent este áhitatát, tisztító tüzét, megnyugtató békéjét.

A képmutatás azonban nagyon elhatalmasodott, hiszen egy egész birodalom van, amely az istentagadás fertőjébe akarja fúlasztani az emberiséget. A fehér kultúra valóban csőd felé közeleg és az úgynevezett színes népek maholnap nem nézhetnek tisztelettel mireánk. Itt a legfőbb ideje, hogy ismét egy általános Jézus születése szálljon belénk, egy új, átfogó és átformáló karácsony, amelynek nyomában Jézus ostort fonjon, lángostort és úgy korbácsolja ki a hazug ámítókat, a galád kufárokat, a szemforgató képmutatókat, a népek millióinak megrontóit, magas polcokra emelt és ültetett tönkretevőit a kormánypalotákból, a diplomata páholyokból és más egyéb vezető helyekről. Szenvedések harsonája zúg ma az egekbe, a mélységekből kiáltanak fel: „De profundis clamamus", százmilliók éneke és imája csapong a magasba: „Jézus születését várjuk, Jézus után epedünk és sóhajtozunk!"

NÉPKÖLTÉSZETÜNK MAI JELENTŐSÉGE

Irta: **Juhász Géza.**

Az élet kezdetén a tudósok valami ős egysejtűt gyanítanak, ebből ágazott volna szét idők folyamán a növényi és állatvilág. Az irodalomban máig fennmaradtak ezek a misztikus egysejtűek: a népköltési alkotásokban. Ime egy közismert példa:

be sok üres istállóra találtam;
be sok üres istállóra találtam;
nem találtam magam alá paripát,
elloptam a komiszárus pejlovát.

Népdal, mondjuk rá gondolkozás nélkül. De csakugyan dal-e, a poétika szokott értelmében, hogy tudniillik a dal egyszerű érzelemkifejezése könnyen érthető nyelven, énekelhető formában? Hiszen csupa elbeszélő elem van benne, s amilyen gyorsan válaszolnánk arra, miféle eseménysort tartalmaznak ezek a sorok, épolyan zavarba jönnénk, ha hirtelen arra kellene válaszolnunk, miféle érzés nyilatkozik meg bennük. De még folytatódik a vers és fokozódik a rejtély:

Szépen kérem ktmiszárus uramat,
ne lőjje ki alólam a lovamat.
— Ejnye, ejnye, azt a betyár mindenét,
lovát félti, nem a maga életét.

Itt már az állítólagos dal, amelyet idáig tiszta epikának láttunk, egyszerre félreismerhetetlenül átugrik a drámába; a visszaemlékező magánbeszéd párbeszéddé válik, a cselekvény, mint mondani szokták, a szemünk előtt peng le.

Ezek után szinte szószaporítás, ha azt kérem, hogy például ennél a szónál: ballada, ne gondoljunk a közkeletü meghatározásra: „a ballada tragédia dalban elbeszélve". A népköltészet nem ismeri Greguss Ágost kitűnő megállapítását; voltaképen egy műfaja van, az az ősi egysejtű műfaj, amelyikből minden lehet, a szerint, amint az érzés, a párbeszéd, vagy az elbeszélő elem jut benne túlsúlyra.

Hogy ezt előre kell bocsátanom, már ennyiből is sejthető, hogy népköltészetünk körül valami baj van. Még mindig a nyugati irodalmak nyelvén gondolkozunk, mint ahogy nyelvtanunk is az indogermán nyelvek kaptájára van vonva, s csak az sejtheti közülünk, milyen is a magyar nyelv, aki egy finn grammatikába beleszagolt. Nyugaton nincs népköltészet, vagy csak mellékesen van. A felszínen a műköltészet tenyészik, s a felső és alsó szellemtalaj közé valami záróréteg ékelődött. Ez nem enged alá semmi nedvességet, s nem tűr semmi átszivárgást népi és műköltészet közt. Lent a mélyben semmi élet, legföllebb egyes szakadékok szélein, ahová alásüt a nap, a felső, egyre elhasználtabb talajon pedig mind fakóbb és fakóbb virágokat nyit az elintellektualizálódó műköltészet. Nálunk a mult század elején a nyelvújítás akart ilyen zárórétegeket odacsúsztatni irodalmunk alá. Petőfiék szerencsére nekiakasztották az ekét és alapos mélyszántással napra fordították az alsó kövér húmuszt. Azóta kiapadhatatlanul terem a magyar föld, a magyar szellem. De mást is adott a mélység, Attila kincsénél drágább kincseket; népköltési remekeinket, természaranyat és művészien csiszolt drágaköveket.

Irodalomtudósainkat nem túlságosan lehet azzal vádolni, hogy gondolkoznának a

Ferenc Jóska manlicherje

(Igaz történet.)

Dr. DUDINSZKY BÉLA.

Veszedelmes vadorzó hírében állott Czuri Menyus. Rettegtek tőle a grófi vadőrök Beregszász vidékén, mert ha egy éles lövést hallottak a tilosban, mindjárt tudták, hogy csak Czuri Menyus lehetett a bünös. Ilyenkor óvatosan kerülgették a veszélyes területet, ami nem is volt nagyon ajánlatos, mert rendesen néhány golyóváltás volt a vége, s amikor minden lecsendesedett, vérnyom és egy üres Manlicher-töltényhüvely mutatta a helyet, hol esett a zsákmány, — de Czuri Menyus mindig eltünt nyomtalanul.

Vakmerőségével sok bosszúságot okozott Ruzicskának is, a gáti cseh csendőrőrmesternek, akinek különben nem sok tennivalója akadt a békés Beregszász-vidéki magyarok között, kivéve egy-két bicskázást, mert arról úgysem szeretett hallani, a tyúktolvajt meg úgysem találta meg sohasem.

Czuri Menyusra azonban nagyon fente a fogát már azért is, mert egyszer megüzente neki Czuri Menyus, hogy ha békén nem hagyja Ruzicska, úgy csúffá teszi, hogy Maszarik is kacagni fog rajta, ha meghallja.

Történt pedig egy vasárnap reggelen, hogy aznap keresztelő volt Czuriéknál s már hajnalhasadáskor jelezte egy manlicher-lövés a grófi erdő felől, hogy Czuri Menyus ismét tilosban járt. Került is egy szép őzbak teritékre, de most az egyszer rajtavesztett Czuri Menyus.

Történetesen egyik vadorzótársával akadt össze e napon az erdőben s mivel nem volt hajlandó egy combot átadni neki, bosszúból bevádolta még aznap Ruzicskának, sőt, ami vadorzóknál ritka eset, elárulta azt is, hogy a kamra padlója alatt tartja Czuri Menyus a manlicherét, azt a manlichert, amelyet sokszor próbált ki annak idején a Kárpátokban az oroszokon, meg a Doberdón a taliánokon s amely elől vad nem menekülhetett, ha egyszer csöve elé került.

Másnap már tudott a szolgabiró is a történtekről s el is rendelte Ruzicskának, hogy tartson Czurinál házkutatást és hozza be a manlichert, amely úgy megritkitotta a gróf őzeit s amiről tudott a gróf is a vadőrök nagy bosszúságára.

Ruzicska előre örült a jó fogásnak s az egész úton örömmel mesélte társainak, hogy mennyire fog örülni a szolgabiró is, ha beszolgáltatják a manlichert, mert a szolgabiró is nagy vadász s nem kevésbé szerette volna már régen, ha Czuri inkább valahol más járásban garázdálkodik s békében hagyja a gróf féltett őzeit, melyek közül neki is csak egy őzbakot volt szabad elejteni évenként.

Rajvonalban közeledtek a csendőrök Czuri házához. S amikor a házkutatás elrendelő végzést előmutatták Czurinak, bizony vasvillát ragadott s nem engedte be Ruzicskáékat a házba s cseppbe múlt, hogy a keresztelő lakomát nem a beregszászi börtönben ülte le Czuri, ha Ruzicska nem békésebb természetű csendőr s az asszony nem szól bele a dologba idejekorán.

Végtelen haragra lobbant a szolgabiró is, hallva a történteket, aminek híre járt a faluban és a környéken is.

A szolgabiró cselhez folyamodott.

Beidézte Czurit egy napra a hivatalába, tudva azt, hogy Czuri magyar huszár volt a háborúban s megtanulta respektálni a törvényt, kivéve annak a vadászatra vonatkozó paragrafusait s eljön az idézésre.

Értesítette is Ruzicskát, hogy aznap, amelyen Czurinak a tárgyalásra kellett jönnie Beregszászba, tartsa meg a házkutatást újból s hozza be a manlichert.

Ugy is történt. Előkerült a manlicher a padló alól egy láda élessel, amelyet Czuri még a háború idején hozott még a Doberdóról is szabadságra jövet s összegyüjtve elraktározta jobb időkre... Be volt zsirozva a manlicher a rozsda ellen, fényesen ki volt pucolva, amint azt Czuri a háborúban megtanulta. Még akár egy fegyvervizsgálatot is tarthatott volna a szakaszvezető úr, — nem járt volna érte áristom.

Aznap délután, amikor hazaérkezett Czuri, sírva találta a feleségét s meghallva a történteket, rettenetes haragra lobbant, szidta, átkozta Ruzicskát. A felesége alig bírta lecsendesíteni, hogy valami bolondot ne tegyen hirtelenében, mert mi lesz akkor ő vele és a gyerekekkel?

Egész este egy szót sem szólt Czuri a családjához, de felesége látta, hogy valamiben töri a fejét. S amikor a háznépe elaludt, maradék őzhúst tett a tarisznyájába és csendesen kilopódzott a házból. Előkereste a szénaabora alá elrejtett rezerve duplacsövü elültöltő rozsdaszerszámot s napfelkeltekor csak tűzbeesett megint egy őz a grófi erdőben.

S mikor a gáti csendőrőrsön reggel felkeltek a csendőrök, meglepődve látták, hogy egy őz lóg az előszoba fogasán, nyakán egy cédulával: „Szakra krucifix Ruzicska páni, dobre ráno." Az egész falu tudta az esetet, mindenki kacagta a cseh csendőröket az őket ért csufságon, de mindenki sejtette, hogy csak Czuri Menyus volt a tettes. Czuri beváltotta fenyegetését.

Rövidesen kapta Czuri Menyus akkortájt a második idézést a manlicherért a szolgabirótól. Felvette az ünneplő ujjast s megjelent a szolgabiró előtt. Összeütötte a bokáját, mert azt nem felejtette el még katona korából s tisztelettel jelentette, hogy megjelent.

A kihallgatás befejeződött, az itélet elhangzott, amit megnyugodva hallgatott végig, hiszen nem volt ő e tekintetben bünteletlen előéletü ember. A manlicher azonban csak elveszett részére örökre, ami csak jobban fájt a pénzbüntetésnél és az elzárásnál.

Állt-állt még egy ideig a szolgabiró előtt, majd összeütötte ismét a bokáját s esdő hangon kérte alázatosan a szolgabirót, hogy mutassa meg neki a szolgabiró még egyszer a manlichert.

— A tekintetes szolgabiró úr is vadász embe, — szólt Czuri szomorúan —, s nem fogja ezt a kérésemet megtagadni.

Ugy is volt.

Előkerült porosan, már rozsdásan a manlicher. Reszketve tette az asztalra a cseh jegyzőkönyvvezető.

Czuri Menyus kezébe vette, megtörölte, megsímogatta, megcsókolta és elbúcsúzott tőle könnyesen.

Majd egyszerre vérbefutott szemekkel, öklét felemelve, szidni kezdte a cseheket, hogyis merték tőle azt elvenni? Hiszen ő azt „Ferenc Jóská"-tól kapta, az a „Ferenc Jóska monlichere volt."

A cseh jegyzőkönyvvezető, — bár nem értette, mit mondott Czuri —, ijedtében az asztal alá bújt, a szolgabirónak meg szintén könny lopódzott a szemébe. Hiszen ő is volt „Ferenc Jóska katonája", neki is volt manlicherje...

Karácsonyi ajándéknak retikült, pengőtárcát, neszeszert, aktatáskát a készitőnél vegyen **Feuerman bőröndös** PIAC-UTCA 26. SZÁM. (Gambrinus passage)

fejükkel, mégis eljutottunk oda, hogy legújabb irodalomtörténetünk írója, Farkas Gyula már a népköltészet problémáit állítja különben igen gyönge műve élére. Ilyen problémánk van rengeteg. Ki rejtette ezeket a kincseket az elhagyott magyar ugar alá? Mikor keletkeztek? Milyen közös hagyomány, s miféle egyéni erők működtek össze bennük? Aki ezekre felelni akar, a detektív-regények szerzőihez iratkozzék szemináriumi gyakorlatra. Ahogy azok hátulról visszafelé tervezik ki meséjüket, a népköltészet tanulmányozóinak is ezt a rákmódszert kell követnie, mert ha azzal kezdi, hogy már a Gellért-legenda is megemlékszik egy éneklő cselédleányról, s íme, bizonyság Isten előtt, hogy a középkorban is nótázgattak magyarul, az aligha jut tovább az öreg Bárczy föltevésénél: Mindenki gyanus nekem, aki él. Csak ha visszafelé haladunk, míg minden nyom el nem vész fajtánk keletkezésének őshomályában, tudunk előremoccanni valahogy a csöd mostani állapotából.

Nincs rá terem, hogy ezen a helyen sherlock-holmesi mutatványokat végezzek. Meg kell elégednem annak a nyomatékos hangsúlyozásával, hogy mikorra a mult század elején népköltésünk rendszeres gyüjtése megkezdődött, már régen kialakultak ennek a költészetnek a törvényei, sokkal szigorúbban, mégpedig, mint ahogy a poétikában olvasni lehet. Németh Lászlónak az a kitűnő megállapítása, hogy a homéroszi époszok állandóan ismétlődő sorai olyanok, mint a mai nyomdák egészben kiöntött sorai, a mi népi alkotásainkra is érvényes. Elsősorban ez a sok egyező kifejezés okozza, de okozza a sok hasonló tárgy is, hogy aki először lapoz bele egy népköltési gyüjteménybe, ugyanaz az érzése, mint mikor először halljuk Bartók és Kodály parasztmese gyüjtését: azt képzeljük, minden darab egyforma. Csak később jövünk rá, hogy amint két egyező falevél, két azonos birka nincs, épugy különböznek népi dallamaink és szövegeink is, s amit mi hasonlóságnak éreztünk rajtuk, az csupán a stílus egysége. Ha csodáljuk a nagy görög tragikusokat, hogy ugyanabból a mondai tárgyból hány különböző remeket tudtak alkotni, nem vonhatjuk meg bámulatunkat népköltőinktől sem, hiszen alkotásaik minden rokon változata más és másfelé tolja hőseik jellemét, s másképen hangszereli át műveik egész hangulatát. Rövid darabjaik szük repedésein keresztül a legeltérőbő arcokat tudják elénk villantani, s a legellentétesebb összbenyomást idézik föl.

Ennek az igazolására ugyanarról a gyüjtési területről hadd hozzak föl két „balladát" azonos kifejezések és egyező fölépítés mellett hogyan válik az egyik a bukott lány tragédiájává, a másik a megcsalt férj bohózatává. Külön figyelemre méltó, hogy a kényes témát minden parasztos szókimondás mellett milyen finom tapintattal, szimbolikus sejtetéssel kezeli a nép.

I.

Sári Mári beteges,
nem eheti a levest;
vázet inna, vize nincs,
kútra küdne, senki sincs.

Van neki egy vén anyja,
azt küldte el a kútra.
Míg a kútra oda jár,
barna legény vele hál.

— De jó anyám nekem kend,
de jó vizet hozott kend.
Másszor is elmenjen kend,
tovább oda járjon kend.

— Hát ez a bot kié itt,
vajon ki hagyta ezt itt?
— Hát... egy vándorló legény,
szállást kért volna szegény.

— Hát az ágyad mi lelte,
hogy úgy le van heverve?
— Cica fogott egeret,
játszott vele eleget.

— Hát a hasad mi lelte,
hogy úgy fel van püffedve? —
Erre a lány nem szólott,
csak az ablakba borult.

II.

Léva táján oda fel
beteg asszony nem kél fel.

Szomjúhozik, vize nincs,
kútra küdne, senki sincs.

Van neki egy vén ura,
azt küldi ő a kútra.

Mikor ura kútra mén,
barna legény ágyra mén.

Mikor ura visszatér,
barna legény padra mén.

— Beteg asszony, galambom,
ki feküdt az ágyadon?

— Macska fogott egeret,
a hevert ott eleget.

— Beteg asszony, galambom,
ki fekszik a padodon?

— Isten szegénye fekszik,
fázik szegény, melegszik.

Akkor ura zsebbe nyúl,
a szegénynek huszast nyujt.

a beteg az: nevetl,
hogy a szegény elveszti.

Mind a kettőt Török Károly gyüjtötte Csongrád megyében, s az Arany László és Gyulai Pál szerkesztette Népköltési Gyüjtemény II. kötetében jelent meg. Az egyiknek Sári Mári a címe, a másodiké: Ugyanaz Más Változatban. Látjuk, mennyire ugyanaz, — mint Shakespeare Timonja és Moliére Misanthropja.

Esztétikailag a népköltést épen ős egysejtűsége teszi értékessé. Azokat a problematikus lényeket, amelyek állatok ugyan, de növénymódra viselkednek, ma a természet bizarr kisérleteinek tartjuk, s a műköltészetben is inkább kivácsiság, mint tisztelet jár ki azoknak a felemás munkáknak, amelyek a műfajok határán imbolyognak. De ahogy az élet hajnalának ős egysejtűjét lehetetlen gazdagabb tartalmúnak föl nem tételeznünk, mint összes utódait, mert hiszen benne még együtt volt minden növény, s minden állat lehetősége, akár Ádámban az egész emberiség, — a népköltészet sikerült alkotásaiban szintén megérzünk valami apadhatatlan őserőt. Egy mű nem annyi, amennyit szó szerint tartalmaz, hanem amennyit titokzatosan ki tud magából sugározni. A népköltés valahol ott sarjad az emberi lét gyökerén, s ha Bartókéknak joguk van azt állítani, hogy egyik-másik parasztnótánk a maga nemében beethoveni színvonalú műremek, azok ellen sem lehet szavunk, akik a Barcsairól szóló székely balladával kapcsolatban Aiskhylost és Shakespeare-t emlegetik.

A balladák világa a teljes realitás világa. A bennük működő alakító képzelet túlugrathat ugyan a valóság határán, s messze be-beportyázik a mesék birodalmába, ahol a növény és állat még testvérközösségben él az emberrel, ahol kő megszólal, kerdő színét változtatja, halott életre kél, — mégsem különbözikez a ballada-világ a mi földünktől, legföllebb tágabb, mint a mult század természettudósai s naturalista írói képzelték. Ez a valószerüség a népköltők kitünő megfigyelő készségének köszönhető. Sehol semmi részletpepecselés, de a lényeget olyan vonásokkal tudják odavázolni, hogy élettől duzzad az egész rajz. Egy-két éles egyéni vonás után nem fontos, ha egyebekben a népköltés kész formuláival fejezi is ki magát a mű.

A ballada-szerkezet nem egy nemzedék érdeme. A népköltészet állandóan hullatja kifelé a fölösleges vonásokat, míg a cselekmény leglényege elénk nem tündöklik. Gyulaiék gyüjteményében a stíriai gyilkos katonát, Gyenge Sándort kilenc versszak örökíti meg. Azóta ebből hat szakasz kizuhant, s a maradék három mégis teljesebb, mint a régi kilenc, mert a gyilkosság okát is megnevezi. Nyelv tekintetében az a népköltés főtalánya, hogy öntött sorai, kész formulái mindenütt frissen hatnak, mintha épen annak az egy balladának egyéni leleményei volnának. Talán, mert minden szavukon érezzük, hogy századok csöpögtették rá a maguk különböző ízlésének választóvizét, s minden korszak aranynak találta őket. Az arany pedig használtan is arany. Ez a művek főhitele, egy nagy kollektívum, a magyar szellem-közösség együttes fémjelzése; már pedig az alkotás értéke épen azon fordul meg, van-e esztétikai hitele, elő tudja-e varázsolni szavakkal, betükkel az élő illúziót.

A műköltészetben tagadom, hogy a közepes és még gyöngébb műveknek jelentőségük volna, a népköltészetnek a selejtese is fontos, akár a lángész forgácsai. Ha korunk lázasan keresi a kollektív erőt: a népköltészet a legátfogóbb közösség. Ha itt az ideje, hogy végre megismerjük önmagunk szellemarcát, hol másutt kereshetnők legmélyebb vonásait, mint népköltészetünkben? Ez a leghitelesebb, legmegfoghatóbb lelkiportré, ezen változtatott legkevesebbet a környező népek észjárása, egyes korok múló divata. Az nem számit, hogy meséink Európával rokonok. A műalkotásban a tartalom fontos legkevésbbé.

Ózdi darabos szenet,
Királdi szenet,
Alacskai szenet
szavatolt eredeti minőségben, legpontosabb kiszolgálásban, legolcsóbb áron,
Prohászka és Társa
Bethlen-u. 44. Telefon 11—61
Eötvös 18. szállit. Tiz mázsán felüli vételnél magas árengedmény
Legjobb minőségü **tölgy, bükk, akacfák** hasábosan és aprítva.

A Frontharcos Szövetség karácsonyi előadása

Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoport társadalmi bizottsága december 26-án karácsony másodnapján a Frontharcos Otthonban (régi postaépület) este 7 órai kezdettel müsorral egybekötött összejövetelt rendez. Ez alkalommal szinre kerül egy kacagtató bohózat a mükedvelő gárda szine-javából összeállitott szereplők előadásával. Müsor után tánc lesz éjfélig. Tekintettel a családias jellegü összejövetelre és a Frontharcos Szövetség nemes célt szolgáló kulturális törekvésére, felhivjuk olvasóink figyelmét a szives támogatásra.

Müsor és szereposztás a következő: Magyar táncokat táncolnak: Horváth Zsizsi és Vollay Edith, Ch. Perczel Ka-

Dreher Vendégváró keksz

rola tánctanárnő tanitványai. Ezután pedig „A méltóságos csizmadia" cimü 3 felvonásos bohózat kerül szinre. Személyek: Grói Váraljay Ervin: Kiss József, Báró Hidvégi Zoltán: Solti István, Maller Mátyás csizmadiamester: Szilágyi József, Kiss Jancsi csizmadialegény: Papp István, Erzsike: Maller leánya: Horváth Ilonka, Klári szobaleány: Nagy Linus, Jutka mindenes: Lipcsey Irénke, Harangozó: Juhász István.

Ezuttal emlitjük meg, hogy a bajtársak ugyancsak a Frontharcos Otthonban, december 31-én vidám Szilveszter-estet rendeznek, melyről annak idején tudósitást közlünk.

VÁROSI TAKARÉK ÉS HITELINTÉZET R. T.
ALAPITÁSI ÉV 1873.
ÖSSZES TŐKÉK: 2,800.000 PENGŐ.
TELEFON: 11—94. 11—95. 11—96.
KÜLÖNOSZTÁLY: **ZÁLOGHÁZ**
FOGLALKOZIK A TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL.

DEBRECENI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR
ALAPITTATOTT **1846.**
foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

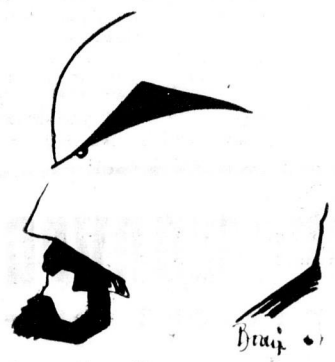
Tinódi Legujabb Krónikái

Az Hires-Neves Duhajföld Beléletéről Szerzett Ének

Vitézi strufák az Bodó-rajzolta torz-pingálások alá

Énekelek „Duhajföd"-i tájakrul,
Szótsövekrül, harsogató szájakrul,
Szomorodott irodalmi bájakrul,
Bús epékrül, keseredett májakrul.

Öszveszedem redaktzió tsárdáját,
Le nem adott kommünikék zárdáját,
Kurzusbeli él-hartzosok gárdáját,
Ellenzékre döfögető dárdáját.

Kegyelettel nézek fel az normára:
Az, ki vagyon ős-turáni formára . . .
Jó Vezérünk ál-szakállas ormára,
Ipafai fapipája kormára . . . .

Hogyha nyüzsög az közélet rajzattya,
Fejebúbján égnek áll az hajzattya;
Destruktzió ezerféle fajzattya
Lángpallosát tselekvésre ajzattya.

Nemtsak lapot, beadványt is szerkeszt ő,
Zászlóbontó . . . népszervező . . .
szerkesztő . . .
Vezértzikket, szónoklatot termesztő,
Városházi balódalra dermesztő.

Benyújtja az nintstelenek kérvényét . . .
Egy-üdőben megszerzi az érvényét
Ezer bajnak, tsendesítvén örvényét:
Megbontván az fizikának törvényét . . .

Itt is, ott is megjelenik estvére,
Felbuzdul az politika rest vére;
Kilentz helyre ugyanazon test fére:
Tanu erre valamennyi Testvére.

Bár mindenütt jelenvaló, félhettyük,
Zokszavait ittasulva nyélhettyük,
Mégis ötet soha meg se lélhettyük,
Életünket önélküle élhettyük! . . .

Következik komor szavak szóllója:
Kéziratok dögre-tsapó hollója,
Szerkesztőség étzakai rollója,
Lap-tsináló mesterkedés Ollója.

Lelke méllyit szerkesztői hit hattya:
Nagy-ollóját betsukhattya, nyithattya,
Kihagyhattya, kályha-tüzet szithattya,
Minden ember kedve szerént
szidhattya . . .

Mars-lakónak bitzikli az kordillya,
Húszezer sor naponkint az sor-díllya,
Száz papirost tzélozgat az mord íllya,
Regényeit „interurbán" ordillya.

Vezértzikkben kalandozik nép-elve,
Egy-kezével az masinát gépelve,
Más kezével telefonját tsépelve,
Riportjait rágitsálja pépelve . . .

Minden asztalon ott legyen
a családi üveg
Hőforrásvíz
Ára:
30 fillér.
SAVANYKÁS BOROKHOZ KIVÁLÓ

Madagaszkár trónja-vesztett tsászára
Ide-szakadt vademberek gyászára!
Részünkről is ügön nagy e gyász ára:
Megtanitott emberevés frászára . . .

Szakértője törvénszéki lexeknek,
Leleplezi, akik illyet mexegnek;
Gróf-utódja valóságos rexeknek,
Róla hivják kerálokat „ex"-eknek . . .

Hasonlatos „humorista" képére . . .
Kin-rimeket zuhogtat az népére;
Halmozván az állásokat „tb"-re:
Nap-nap után növekedik é'bére . . .

PALMA OKMA tartóstalp
nem ázik át,
tartóssága csodával határos
Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

Soha senki nem jöhet az titkára:
„Sürü" tzikket hogyan irhat ritkára?
Ezer egylet láthatatlan titkára,
Érdemes az közvélemény szitkára . . .

Korrektorunk két szemei glantzolnak,
KrixViriBix . . . rémségei flantzolnak,
Sajtóhubák enmagokat stantzolnak:
Látva ötet örömökben tantzolnak . . .

Nyomdában ül keziben a' szúróval . . .
Épen olyan, mint tészta az gyúróval.
Ha jóllakik estefele túróval:
Szedőgépnek nekimegy az fúróval . . .

Mikor áll az esti anyag meddőre,
Ferentzy úr betördeli kettőre,
„Cursiv" betük parantsnoka, „fett" öre
Kéztördelő pillanatok mettőre . . .

Van a' lapnak szerkesztője, hajtója,
Valamennyi reaktziós fajt ója . . .
Ki-be nyilik redaktzió ajtója:
Igy készül az Közvélemény sajtója! . . .

(LISZTIUS.)

BALI
MEGHIVÓK

műsorok, falragaszok izléses kivitelben és a legolcsóbb árakon a

Napilap
időszaki lap
könyv
s mindenféle
kereskedelmi
és reklám
nyomtatvány

TELEFON:
21—41
ÉS
23—48
SZÁM.

MAGYAR NEMZETI
KONYV- ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT
RÉSZV. TARSAS.
JÓZSEF
KIR.
HERCEG-
UTCA
16.
NYOMDAÜZEMÉBEN
KÉSZÜLNEK
DEBRECZENI UJSÁG-HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALA

Karácsonyi ajándéktárgyakat,
Korcsolyákat **Háztartási**
gyermekjátékokat, cikkeket, „FUTURIT"
edényeket előnyösen, olcsón beszerezhet
TÓTH GYULA vasüzletében
Városháza épület
VADASZATI CIKKEK NAGYRAKTÁRA.

Belvárosi Takarékpénztár R.T.
Budapest
debreceni fiókja
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Telefon: 19—52, 21— 5, 28—40.

VERSEK

Lámpám

Az én életem éjszakába' járt,
S hogy el nem vesztem útvesztőiben,
Volt egy lámpám, melynek fénye vitt,
Egy halvány fényű lámpám: — a szivem!

A kincshez, hirhez nem jutottam el;
A „Harpagon"-lét szűken mért, — tudom!...
De mit ért voln' a sáppadt fényü kincs:
Ha kialszol lámpám — a télúton.

Melegszem . . .

Melegszem az emlék parazsánál;....
Az ifju lángok szárnya messze tünt;
Mint levele-hullt, szürke, száraz ág:
Egy kérdőjellé torzult életünk!

. . . Jobb is igy már úszni szürke árral,
Mint fellegekbe törni céltalan!...
A boldogság egy szent, hazug mosoly;....
S az életnek csak vágya, — s könnye van!

Zivaska Andor.

Eljött a perc . . .

Eljött a perc, midőn a Nap
megnyújtja lent az árnyakat,
Az úti fák
pihenni térnek
s egészen a
felhőkig érnek.
Mi bánt, hogy oly csüggetegen
merengsz az esti tűz-egen?
Lelked az éj
álomra hivja,
feléd hajol már
földöntúli hidja.
S a vadvirágok
tarka fénye
visszarepül
némán az égbe

GULYÁS PÁL.

Az egész országban Debrecenben legdrágább a hal

pedig a város szerződésben kötötte ki a Hortobágyi Tógazdaság Részvénytársasággal az olcsó árakat

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

Több oldalról hangzottak el panaszok az utóbbi időkben a debreceni közönség köréből amiatt, hogy Debrecenben az ország többi városaihoz viszonyítva aránytalanul drága a hal. Különösen a téli időben, közelebbről a karácsony előtti napokban olyan óriási a halfogyasztás a városban, hogy már ez is indokolttá teszi azt, hogy a hal árát ne felvigyék, hanem ellenkezően, szállítsák le.

Debrecen város közönsége december hónapban minegy hatvan mázsa halat fogyasztott el

s ebből harminc mázsát tesz ki a ponty, mint a halfogyasztók legkedvencebb élelmi cikke. Eddig — ha nagy nehézségek árán — de mégis be tudta szerezni a közönség a halszükségletét, annál nagyobb és kellemetlenebb volt legutóbb a megjelenés, amikor a debreceni halkereskedők a hal kilóját egy pengő harminc fillérre emelték. Ennek a hátterében különös események állanak, amelyekre az alábbiakban mutatunk rá.

A halkartel árdiktatúrája Debrecenben

A három debreceni hal nagykereskedőt semmi gáncs nem érheti az árak felemelése miatt. Hiszen azt senkitől sem lehet kívánni, hogy a saját bőrén és saját kárára a régi nívón tartsa az árakat s ezzel alaposan ráfizet az üzletére. A helyzet az, hogy a Magyar Tógazdaságok Rt. vezetése alatt álló hortobágyi üzem, amelyet Debrecen városa 1946-ig adott bérbe a rt.-nak, szinte kartelszerű működést fejt ki a hal-árak megállapításánál. Míg a Dunántúlon egy kiló pontyot — elsőrendü minőségüt — 55—65 fillérért lehet kapni, a fővárosban pedig ugyanez a minőség 85—95 fillérbe kerül, addig a hortobágyi tógazdaság a helyszínen egy pengőért adja a halat kilogrammonkint. Most azt számítva, hogy a szállítási költség, rezsi, víz-, súly- és apadás, valamint a forgalmi adó következtében egy pengő harminc filjérre emelkedik a hal ára, nem lehet csodálkozni, hogy a halkereskedők kénytelenek emelni az árakat, hacsak rá nem akarnak fizetni a készletükre.

A balatoni hal még szállitási költséggel is olcsóbb lenne Debrecenben, mint a hortobágyi

A Debreczeni Ujság—Hajdufold munkatársa több helybeli halkereskedőnél érdeklődött a helyzet felől és mindenütt ilyen értelmü felvilágositással szolgáltak. Kérdésünkre, hogy mi az oka ennek az áldatlan helyzetnek, egyöntetüen az volt a válasz, hogy az egész Tiszántúlon ez az egy tógazdaság van, amely ilyen formán a jegtelejesebb önkényüséggel állapitja meg a hal egységárát. Többen megpróbálták már azt is, hogy a Dunántúlról hozzák a halat, ez azonban nem vezetett eredményre, mert olyan messziről a halszállitmány nem érkezik meg élve Debrecenbe s igy annak értékesitése csaknem lehetetlenné válik. Most azzal a tervvel foglalkoznak a halkereskedők Debrecenben, hogy egyenesen a fővárosból hozatják a balatoni halakat, mert a csomagolási költség ellenére is olcsóbban jutnak igy hozzá, mintha a Debrecen város területén fekvő halastavakból szállittatnák a fenti súlyos fizetési feltételek mellett a szállitmányt.

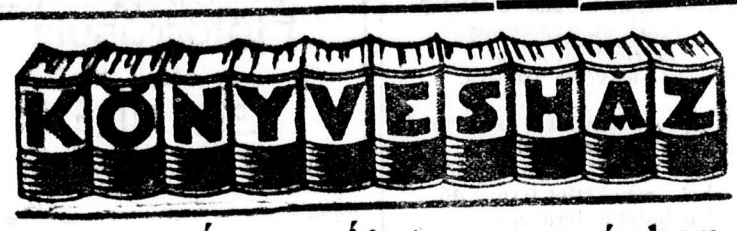
Szerződésellenes a társaság magatartása

Ilyenformán érhető a halkereskedők elkeseredése a Magyar Tógazdaságok Rt. hortobágyi Tógazdasága vezetőségének eljárása ellen, különösen akkor, amikor köztudomású, hogy Debrecen város vezetősége amikor bérbe adta a halastavakat, olyan szerződést kötött, amelyben szigorúan leszögezték, hogy a részvénytársaság mindenkor a budapesti nagybani árak legalacsonyabbját tartozik szem előtt tartani s az árut ilyen ár mellett továbbitani a viszonteladóknak. Ezt a szerződési pontot a tógazdasági rt. nem tartotta be, mert — mint a „Halászat" cimü szaklap hivatalos megállapitásából kimutatható, az elsőrendü ponty ára a fővárosban a legalacsonyabb nívón 85, a legmagasabb nívón pedig 95 fillér volt. Ezzel szemben a hortobágyi tógazdaság már hosszu idő óta állandóan egy pengős egységárat vesz alapul. A dologgal kapcsolatban az érdekeltek nehézményezik, hogy maga a város vezetősége, amely a szerződést megkötötte a részvénytársasággal, — nem szól bele ebbe a tipikus szerződésszegésbe, amely pedig a debreceni és környékbeli lakosság anyagi érdekeinek rovására megy.

Az üggyel kapcsolatban különben közelesen alkalmunk nyilik még egyről-másról tájékoztatni a debreceni közönséget.

Karácsonyra
örök értékü nemes
ajándék
nagy választékban, olcsó áron.

Tamás Áron: Ábel az országban

Ez a könyv a második kötete Ábel életének. Otthagyja a hargitai rengeteget, ahol először megkóstolta ennek a mindennapi világnak az ízét. Otthagyja és az emberek közé megy, a városi emberek közé. Az út nem könnyü. Többek között azért sem, mert Ábel nem akar megválni Bolhától, egyetlen barátjától, aki embernél és jóbarátnál inkább kitart mellette jóban és rosszban s akit még a rengetegből ismerünk. Ábel a fák, a fűvek, virágok és állatok rengetegéből az emberek és a házak rengetegébe kerül. S amilyen hamar barátkozott volt meg a dus és félelmetes vadonnal, éppen olyan gyorsan válik otthonossá ebben a másik rengetegben is, az emberi társadalomban. A különbség legfőképen az, hogy Ábel a hargitai rengeteget szivből megszerette, a várost azonban csak az eszével próbálja szeretni. Rövidesen tájékozódik is és gyors eszével kiismeri magát. Mert ha Ábel kevesett tapasztalt és tudott, ezt a keveset nagyszerüen tudja felhasználni romlatlan és fürge székely eszével. Hamarosan belelát a városi ember lelkébe és az emberi társadalomba, noha az előtte bonvolultan ravasz és idegenszerüen kacskaringós. De éppen a szépet látó szeme és a jót megérző szive miatt nem kell féltenünk Ábelt. Nem kell féltenünk, mert a város nem rontja meg. Ha arra a hamvas tisztaságra és romlatlanságra itt-ott rá is fujja a társadalom forgószele a szennynek és a piszoknak a porát, Ábel azt ősi ösztönével, amely az emberi jóság és a költői tisztaság után vágyódik, mindannyiszor letisztitja magáról — Ábel könnyes, nevető figuráia immár bevonult a magyar irodalom halhatatlanjai közé.

Tamás István:
EGY TALPALATNYI FÖLD

400 oldal egészvászonkötésben P 4.80

A szerző a személyes átélés éleslátásával és keserüségével irta meg ezt a nagykoncepciójú regényt. A Bácskához, ehhez az idegenbe szakadt legelárvultabb magyarlakta területhez füzi szive minden melege. Könnyű lelkiismeretü jött-ment kalandor, Dragoszláv az egyik hős, aki férfias szépségével, nagy önbizalmával beférkőzik Dávidnak, a gazdag bácskai földesurnak a bizalmába, akivel együtt meg akaria menteni birtokát az agrárreform következményei elől. Ennek a magyar családnak és magyar birtoknak a sorsán keresztül érezzük, mennyire a kalandorok szabad prédájává vált a magyar föld és a magyar paraszt. — A regény másik hőse Dávid, a gazdag bácskai földesur, aki megtudja, hogy felesége Dragoszláv szeretője. Megsebesíti a fiatalembert és őt magát két évre bezáriák. Itt a börtönben megenyhül. Megtanulja ismerni az életet és az embereket. Rájön, hogy van életének célja: nevelni, emberré tenni a kisfiát. Megmenteni a számára, ha csak egy talpalatnyi földet is, hogy a földhöz való ragaszkodáson keresztül tanulja meg megszeretni a hivatását. Szerelem, harc, boldogság és bánat: maga az eleven élet lüktet a regény minden sorában.

BRISTOL . . . . . .
BRISTOL . . . .
BRISTOL
Szálloda Budapest, Dunapart. Árban és szolgáltatásban vezet!
Szoba teljes ellátással személyenként
napi
12'- pengőért.

Több kisebb nagyobb
házingatlan jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó
Magyar Általános Takarékpénztár
Rt. debreceni fiókjánál
Ferenc József-ut 81.

Korcsolyák
aluminium edények
és más célszerü karácsonyi
AJÁNDÉKTARGYAK
kaphatók **SESZTINA LAJOS**
vasüzletében

KÜZDELMES ÉLET A DEBRECENI ERDŐSÉGEKBEN

Szibériai hidegben termelik ki az inségmunkások a tél legnagyobb kincsét: a fát

Körszemle a Fancsikán a tuskótermelők között — Az erdőőrök és galyszedők örök harca

(A Debreczeni Ujság tudósitójától.) Hófehér zúzmara a fákon, vakító hótakaró a földön s a téli napfény ragyogásában olyan az erdő, mintha csupa-csupa ezüstfényü karácsonyfából állna. Karácsonyfa? Csak egyszerü fa és mégis csodálatos értékü kincs ezen a fátlan magyar síkon. Akiknek még módjuk van hozzá, hogy boltban megvegyék a fütőanyagot, talán soha nem fogják megérteni, felmérni, hogy az alföldi szegényember milyen rettentő küzdelmeket folytat egy darab száraz tüzelőágért.

Most, mikor járjuk a határt s 8—10 kilométerre Debrecentől találkozunk a rőzsecipelő munkanélküliekkel, rongyokba burkolt inségesekkel, akik kivágott, vagy kitördelt fatönköket vonszolnak haza, a város felé, önkéntelenül is valami alaskai táj, vagy szibériai sík romantikája jut az eszünkbe. Egy pici tüzelőért, egy kevés melegért csak ott vállalhatnak ennyi szenvedést, annyi hősi erőmegfeszitést. Ez azonban *nem romantika itt, hanem gyilkos valóság.*

— *Hideg van otthon! Öt gyermekem fázik* — nyögi egy meggémberedett munkanélküli.

Küzdelem a fáért és az erdő megmentéséért

A hőmérő 12 fokot mutat, gyilkos hideg csipi az arcot, dermeszti a lábat s még a meleg takaró alatt is vacog a fogunk. A kocsi mellett pedig két pókhálóvékony ruhában didergő munkanélküli törtet előre az erdő felé — egy darab fáért.

Fa! Tüzelő! — Szinte elérhetetlen álom ez ma a szegény embernek. Melegség! Élet!

Szemben pedig tizezrek vágyával, sóvár sóhajával, sziszifuszi küzdelmével ott van egy másik szempont. A pusztuló érték, a kiveszö nemzeti vagyon, a gyérülő erdő, amelyet meg kell védeni, mert nem lehet pótolni többé. Itt a debreceni határban az inségesek csapataiban, az erdőőrök rajvonalában ez a két szempont ütközik meg kíméletlenül.

A fancsikai erdők kétharmadát elhordták az inségesek

A halápi, fancsikai erdős pusztákat járjuk most végig a dermesztő télen. Az erdőfelügyelőség kiváló vezetője magyaráz arról a nagy munkáról, amelyet az erdőigazgatóság folytat a debreceni erdők fejlesztéséért, megőrzéséért. S a munka eredményeképpen gyönyörü fekete-fenyő ligetek, hatalmas uj telepitések, fiatal akácosok, kanadai-nyár ültetvények pompáznak a hó alatt, amerre csak poroszkálnak a fehérre zúzmarásodott lovak.

S mindezzel szemben ott vannak a kirabolt, letarolt erdőrészek, elpusztult területek, amelyeket megsemmisitett az éhség, a nyomorúság. Néhol egyenesen megdöbbentő a látvány. A fancsikai határ szélében vannak erdők, amelyeknek kétharmadát egyszerüen elhordták az inségesek. Kivágták, letördelték a fiatal akácokat, kákókkal legallyazták a fákat és most ezer és ezer fehér csonk mered felénk.

Ez az erdő-darab egyszerüen megszünt, elpusztult.

Az idén megszigoritották az erdővédelmet

Ilyen körülmények között meg lehet érteni, hogy az erdőfelügyelőség az idei tél-len szigorubb intézkedéseket léptetett életbe. A határban mindenütt sürün cirkálnak az erdővédek, lovas-legények száguldanak végig a hófehér határon, puskás erdőőr áll az erdő széleken. Viszont az éhező, fázlódó emberekkel, a nyomor elszánt rohamával szemben kevés lesz ez ennyi védelem is. A cserei erdőőrre revolverrel lőttek rá a faszedők, más erdővédeket baltákkal támadtak meg az összecsoportosult emberek. Tumultuózus jelenetek, izgalmas csete-paték zajlanak le naponta.

Nem a város „kőszivüsége", nem is az erdőfelügyelőség szigora okozza a mai helyzetet. Hiszen ha az inségesek látnák, tudnák, hogy milyen tiszta magyar lélek ég, milyen fajtáját szerető magyar szív dobog azokban a vezetőkben, akik az erdők védelmét intézik, talán maguk sem támadnának baltával, bottal, lázadó dühvel a fa-háború védelmi frontjára. Keserves kötelesség ez a szenvedő magyar testvérrel szemben is az egyetemes nemzeti érdekért.

Inségmunkások küzdelme az erdőirtásnál a csonttá fagyott földdel

Kint a Fancsikán meglátogatjuk azokat is, akik békésen harcolnak a puszta kincséért: a fáért. Inségmunkások dolgoznak itt az erdőirtásnál. Fázó, didergő emberek, akik a 12 fokos hidegben küzdenek a csonttá fagyott földdel. Van, aki minden hajnalban a Wolaffka-telepről, Emerich-telepről gyalogol odáig. Öt-hat kilométer ide, ugyanannyi vissza és sötét éjszaka van, mire hazaérkeznek. A fizetség persze nem nagy, de mégis valami. Aki két türméter fát termel egy pengőt keres naponta, de megkapja a fele rőzsét is, úgyhogy egy héten 10—12 pengőre felmegy a kereset s mellékesen jut talán néhány száraz ág az otthoni konyhára. Odébb tuskó-termelők csákányozzák a földet. — Kék a kezük a hidegtől s úgy vágják a 25—30 centiméteres fagyot, veszik ki a tuskót, amelynek fele az övék. Amint ássák a fekete lyukakat, önkéntelenül is valami klondyke-i kép rémlik fel előttünk. Aranyásók. A magyar föld kincsét, a tüzelőt, a tuskót csákányozzák, baltázzák elő a csonttá fagyott földből.

A földben laknak a professzionátus erdőtermelők

Távolabb fuvarosok rakodnak. Szállítják a hasábba vágott fákat, de itt azonnal

Gyári áron beszerezhető
A TISZÁNTUL FŐLERAKATÁNÁL:
Kontsek Géza
krt., Debrecen, Kossuth-utca 15. sz.

MAGYAR ÁRUT vásároljunk KARÁCSONYRA ajándékul!

Becsesebb az ajándéka, ha az tiszta magyar munka!

MAGYAR munka MAGYAR erő MAGYAR érték

a MAGYAR RUHAIPAR karácsonyi vásárából:

LENGYEL bunda tökéletes szabás, igen meleg . . . P	78.—	FEKETE télikabát bársony gallérral meleg bélelés . . P	32.50
MELEG átmeneti kabát, télen is hordható . . . . P	21.80	SZÜRKE télikabát, crombiszerü szövés . . . P	50.—
BŐR félhosszu kabát, meleg bélással . . . . P	38.50	BŐR gyermek- és fiu télikabát lengyel szabás . . . P	50.—

FÉRFI divatöltöny, csodás szinekben legjobb izlés és szabás P	38.50	FÉRFI sport öltöny gyapjuszövetből meleg . . . . P	28.50
FÉRFI sportnadrág, szabása cégünk különlegessége . P	7.50	FÉRFI csikosnadrág fekete kabáthoz, izléses mintákban . P	8.50
GYERMEK télikabát melegen alábélelve . . . . P	12.—	GYERMEK ruhák tartós minőség, izléses kivitel . . P	6.50 től

Külön mértékosztá y!

Öltönyök, kétszer próbával, mesteri szabással tiszta gyapju szövetből, elsőrendű hozzávalóval 80 pengőtől.

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfiruha áruháza.

MINDENFÉLE BEL- ÉS KÜLFÖLDI
szén, koksz, tatai és pécsi brikett, tűzifa, Mánik-féle Berentei és Ózdi szenek
Gabányi Sándor utóda
CSAPÓ-UTCA 26 TELEFON 24-49.
LÁNG MIKLÓS
DEBRECEN LEGRÉGIBB CÉGÉNÉL
a legolcsóbb napláron beszerezhetők
Retorta bükkfaszén kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is.

kitűnik, hogy milyen kincs a fa. Darabszámra, megolvasva kell elszámolni az epreskerti telepen az egész szállítmánynyal. A fuvarlevélbe beírják, hogy hány hasábfa volt a szekéren s ugyanannyival kell elszámolni odabent is.

Rend, pontosság, fegyelem van itt mindenütt.

Legvégül meglátogatjuk az erdőtermelők földbe ásott barlangjait. Azok a munkások, akik professzionisták, nem járnak haza északainkém a városba, hanem ilyen föld-karámokat vágnak maguknak és ebben töltik a tél nagyobbik részét. Azt mondják, hogy odabent nem fáznak. Az anyaföld megvédi az ő nyomorgó gyermekeiket.

Minden fa mellé erdőőr kellene

Kint az országúton — hazafelé jövet, — puskás erdőőrrel találkozunk. Körötte három munkanélküli alkudozik.

— Csak egy kis gallyat hadd szedjünk! — könyörögnek kétségbeesetten.

— Ebben az erdőben már egy szál galy sincs — mondja az erdőőr. — Elhordták valamennyit. Menjenek a másik erdőőrhöz.

A három szomorú ember lehajtja a fejét és neki indul a hősivatagnak.

Kint az országúton egészben ledöntött szálfát cipel három inséges. Esküdöznek, hogy így kivágva találták.

— Majd a birósságnál....

Felírják a nevüket, aztán megyünk tovább. Közben a lelkünkben ott tusázik az emberi és az anyagi igazság. Az egyik azt mondja: ne lopj. A másik azt sírja, jajgatja: fázik a gyermek. S a két igazság között talán a városnak kellene megtalálni a középutat. Kiosztani egy kevés rőzsét az inségesek közt, de akkor betiltani a galyszedést, az erdőre járást. Jobban járna talán a nemzeti vagyon is, mert így most ebből a fa-háborúból a nyomor kerül ki győztesen. Ha minden fa mellé erdőőrt állítanak, akkor is elhordják az erdőt.

Mert odahaza fázik a gyermek!

(mars.)

10 havi részletre
T EGDES
ismert rendelhet mértékutáni ruhát
ezüst éremmel kitüntetett
kalonai, uri és női szabómesteremi
Kálvin-tér 2. szám.
90 filér ruhavasalás ujdivig, haza is viszem. Téli nadrág anyaggal mérték után 6.90.

ANGOL UTLEIRÁS DEBRECENRŐL 1851-BEN

(A Debreczeni Ujság tudósitójától.)

Andrew Archibald Paton (1811—74.) skót iró és diplomata régebbi utazásaiból is már ismerte Magyarországot, amikor 1581-ben ismét — ezúttal először — járt hazánkban. Egyideig (1843—6) Szerbiában volt konzul, hosszabb időt töltött Bécsben, ahol bizonyos előitéleteket szivott magába a magyar kérdéssel szemben. Nemzetiségeink panaszai, áskálódásai sem találtak süket fülre nála, úgyhogy Magyarországról irt művében (Travels in Hungary, 1851.) nem nehéz bizonyos elfogultságot megállapitani és ennek az egyoldalú álláspontnak kétes értékü forrásaira ráismerni. A nemzet harca önállóságáért nem talált megértésre a volt szerbiai konzulnál, Kossuth politikája fölött pedig végkép pálcát tört.

Nem valami jó híre lehetett nálunk Paton-nek. Szolnokon pl. egy hölgy megszakítja vele a társalgást, amikor kísérője arra figyelmezteti, hogy Magyarország egy ellenségével beszélget.

Azért Magyarországról irott műve egyoldalú pártállás mellett is érdekes olvasmány. Sok kétségtelenül értékes megfigyelést is tartalmaz, leirása pedig a szabadságharc utáni állapotokról bizonyára számot tarthat érdeklődésünkre. Mi — e helyen — Paton útleirásából csupán csak azt ismertetjük, ami Debrecenre vonatkozik: hogyan látta az angol utazó a nagy civisvárost és mit tapasztalt itt rövid tartózkodása alatt?

Téli napon, holdsugaras este érkezik Debrecenbe. Soká keres szállót, míg végre a „Nádor"-hoz ér, a város legnagyobb vendéglőjébe. Igen jónak találja, nem várt volna olyan szállodát azok után, amiket Pesten hallott. Tapétás szoba, tiszta ágy, előzékeny, gyors kiszolgálás igen kellemes benyomást keltettek. Az éttermekben — ezt nem látta sehol másutt — teljesen elkülönitve ülnek civilek, katonák — nyilván azért, hogy minden összetüzést katonaság és polgárság között kikerüljenek.

A polgárság számára fenntartott szobában épen hangos dáridó folyt, egy városatya polgártársainak vacsorát adott születésnapján. Ablak mellett öt-hat cigány, ily kitünő cigánybandát Paton még nem hallott sohasem. A mulatozók a maguk körébe vonják az angol utazót, végnélküli felköszöntők hangzanak el. De azért Paton egyre a cigányprimás jellegzetes „hindu arcát" figyelgette s ha művész volna, bizonyára lefesti ezt a beszédes arcot. A „Zrinyi-indulót" sokszor kellett a bandának megismételnie. Volt ott egy 70—80 éves ember — valami ékszerész, aki a fiatalság hevével járta a táncot. Amikor a „Gott erhalte.."-t húzták, azt kijátotta:

„Isten éltesse a császárt, de az osztrák kamarilla adjon amnesztiát!"

Éjfél felé járt és amint a mulatság mind zajosabb lett, Paton aludni tert.

Másnap a várost nézi, ajánló leveleit adja át. Tetszett neki a nagy tér, mely sokkal szebb, mint ahogy képzelte. De mikor a Nagytemplomot nézte, a masszív városházát több más szép épülettel és ezeket összehasonlitotta a földmüvelők földszintes kis házikójával, melyek végtelen hosszú vonalakban sorakoznak, önkénytelenül is

a török városokra gondolt, ahol nagyszerü mecsetekkel oly különös ellentétben állanak a kis viskók.

Vásár volt, az asszonyok vastag bundákban (— 18 fok R. mellett) szalonnát, zsirt, stb. árulgatnak.

Debrecennek a határa 14 német négyzet mérföldből áll. Nagyobbára jó legelő, szántó, ezt a gazdag földet bérbe szokta adni saját polgárainak, kik viszont a városnak adják el termékeiket: gyapjut, nyers bőrt, szalonnát stb. Körülbelül ötven ezer lakosainak száma,

majdnem valamennyi református.

Legszebb az olasz stilusban épült Nagytemplom, történeti nevezetességü hely, mert itt hangzott el Kossuth híres függetlenségi nyilatkozata. Minden reggel 8 órakor zsoltár éneklés és ima hangzik el a Nagytemplomban. Paton nem tudja ugyan megérteni a dicséretet a magyar nyelv zengzetességéről, de azért megkapta őt is,

„a nemes hangzás",

mikor a Nagytemplomba belépett és magyar éneket hallott orgona szava mellett.

A kollégium nagyon érdekelte. Theológiát, irodalmat és természettudományokat tanitanak itt, de azért a fő a theológia. A könyvtárban XV. századi incunabulákat mutattak. Kisérői azt is mondták neki, hogy 75 fontsterlinget kapnak évenként egy angol fejekezeti egyesülettől. Itt volt a szabadságharc alatt az oroszok kórháza is. Az oratórium, ahol a híres titkos gyülést tartották, mely a függetlenségi nyilatkozatot megelőzte, tán 300—400 személyt tud befogadni. Megnézte Paton azt a helyet is, ahol Kossuth ült.

Debrecenben társadalmi életről — az angol utazó szerint — csak szerény mértékben lehet szó,

az u. n. társadalom néhány ügyvédből, kereskedőből, orvosból áll, a kollégium tanáraival együtt, akiknek a száma azonban nagyon csekély.

Ami Debrecenben tán a legjobban lepte meg Patont, az azon tapasztalata, hogy

a debreceni polgárság egyáltalában nem forradalmi elem, de „jókedvü, egyszerü, jóindulatú" emberek mind, akik ugyancsak távol állanak forradalmi vagy felforgató szándékoktól.

A debreceni függetlenségi nyilatkozat értelmi szerzőit nem is itt, a civisvárosban, hanem Kossuthnak „kicsi, de erélyes kikkjében" kell keresni, mely Pestről ide tette át agitációs színhelyét. Ép azért nagyon sajnálta a debrecenieket, akik egyáltalában nem voltak okozói annak a tömeny telen szenvedésnek, mely a szabadságharc leveretésével nyakukba zudult. Keserüséggel mesélték a vad kozákok fosztogatásairól. Csürben, pincében lándzsáikkal mindent át meg átkutattak, még azt is nézték, nem puha-e a föld, mert hátha ezüst kanalak vagy ékszerek vannak oda elásva. Minden lovat, melyet magánosoknál találtak, elvittek, de azért hajlandók voltak az elvitt jószágot értékének 30 százalékáért ismét visszaadni a tulajdonosnak. Akárhány tulajdonos kétszer is vette meg lovát.

Még az orosz generális is, ki egyébként igen barátságos, udvarias ember volt, mindenkinek kezet nyujtott, ki két napos ismerőseivel is összecsókolódzott, még ő is szokott katonái számára fát és egyéb szükségleteket rekviráltatni. De ezt azután másutt eladta, **a pénz pedig bizonyára nem folyt be a cári kasszába.** Egyedül Bebutoff herceg volt e tekintetben dicséretreméltó kivétel. A fosztogatást elitélte és ha valahol szállásón volt, házigazdáját felszólította, vizsgáljon meg mindent és nézzen utána, nem hányzik-e valami?

Sok ezerre megy Debrecen vesztesége elesettekben, sebesültekben. Őszinte sajnálattal gondol arra, hogy a „politikai kisebbség" milyen sok bajt hozott erre a városra.

A város első ügyvédje vendégül látta az angol utazót, ott találkozott Dr. K.-val, a hely első orvosával. Ennek két testvére az osztrák hadseregben szolgált. Radetzky első hadjáratában kitüntették magukat. **A rákövetkező évben az egyik testvér Olaszországban maradt, a másik generális lett a magyar hadseregben.** Az Itáliában maradt testvér előlép, kitüntetést kap, K. generálisból pedig „muzulman" lesz.

Ez a foglalatja az útleirás egyik, Debrecenről szóló fejezetének. Egy másik fejezet „Debrecziniana" címen a gyülés és a függetlenségi nyilatkozat történetét mondja el úgy, ahogyan azt Paton szemtanuktól hallotta. Talán lesz még alkalmunk ennek a szemtanuktól elmesélt történetnek ismertetésére.

Dr. Fest Sándor.

Karácsonyi ünnepekre
Friss élőhalat csak az élőhalcsarnokban
kaphat Csapó-utca 39. sz. Rákóczi piaccal szemben. — Telefon 13-13.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK DEBRECENI FIÓKJA
TELEFON SZÁM: 23-70, 23-71.
A Gabona-osztály telefonszáma: 24-27.
AZ INTÉZET ALAPITTATOTT 1867-ben.
A FIÓK ALAPITÁSI ÉVE 1908.
Az intézet a bank-üzlet minden ágával foglalkozik.
FERENC JÓZSEF UT 45-47. (SAJÁT HÁZ)

ANGOL MAGYAR BANK R. T. DEBRECENI FIÓKJA
Alaptőke és tartalékok 42 millió pengő.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGAZATÁVAL.

Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt.
DEBRECEN.
TELEFON: 26—11. TELEFON: 26—11.
Foglalkozik ingatlanok vételével, eladásával és parcellázásával. A város különböző részein nagyobb mennyiségü házhelyekkel és kész házakkal rendelkezik, ezen ingatlanok kedvező fizetési feltételek mellett megszerezhetők.
Heti betéti osztálya a tőkegyüjtés legkedvezőbb módját biztositja.

ZOKON NE ESSÉK...

Legszükségesebb Beruházások

avagy:
az idén azután igazán nem vettünk semmit . . .

Családom tagjaival már eleve megbeszéltem, hogy semmit se veszünk az idei karácsonyra. Egyéni állapotunk, és általában a világgazdasági helyzet is, nem arra valók, hogy prezenteket halmozzunk egymásra. Ami nem futja: nem futja. Slusz-pász, a mai világban le kell szokni az ilyesmiről.

— A gyerek, az más lapra tartozik... kockáztatja meg nejem.

— Én nem is a gyerekről beszélek. Utóvégre a gyerek még bohó s, ha annyira vágyik a Merklin-vasútra, azzal már nem leszünk szegényebbek. A hintalovat se taksálják élősulyban, a korcsolya-felszerelés meg épolyan egészségügyi dolog, mint decemberben a csukamájolaj. Azt igazán nem lehet megtagadni...

Még tovább is folytattam volna, de megérkezett a póstás és becipelte a politirozott ródlit. Elláék küldötték Füzesgyarmatról.

— Ejnye, de figyelmesemberek! — tör ki az extázis feleségemből.

— Figyelmesek, mert tudják a disznók, hogy nyolc gyereknek kell viszonozni, ha meg nem jött még a kilencedik... Na, mondom, hát olvasd a levelet. Ikrei születtek karácsony előtt és mi leszünk ismét a keresztszülők...

Egy kabáthuzás, már szaladok is a boltba. Csákó, kard, dominó, zeppelin, gombfoci, körhinta, tivoli, lombfürész s végül egy kétszemélyes bugócsiga. Csupa hasznos és szórakoztató dolog.

— És szolgálhatunk-e mással is?

— Nem, nem..., azaz, hogy van a kirakatban egy „Elektra" nevü kérdés-felelet játék. A kisgyermekem már régen vágyik, hogy ilyennel szórakozzék az apja... Hogy mennyi?... Hogy öt pengő kilenc van? Tessék becsomagolni, ne a többihez, szépen, külön csomagba s kérek még hozzá egy asztali tekét...

Alig érek az utcára, találkozom az aszszonnyal. Tiz-husz csomagot cipel. A pakkok miatt úgy három méterről orditom:

— Remélem, nem vettél semmit?

— Igazán semmit, de muszáj volt feljönni. Máli néni ugyanis küldött a gyerekeknek egy olyan villanyos kérdés-felelet-játékot, azt voltam becserélni, mert én is vettem egy ilyet, de igazán ne haragudjál, Máli nénit se akarom megsérteni, hát neki is választottam egy kedves kis köpőcsészét. Tudod, szegénynek, slájmos a torka... és épen találtam egyet... egy egészen csinos kis Zsolnai, talán a legszebb eosin, amit eddig még láttam. Huszra tartották, tizenkilencre lealkudtam...

— Te, asszony, csak nem vetted meg a herendi Ludas Matyit?

— Na, mit szólsz hozzá, csak nem költök eféle haszontalanságokra? Különben is már tudom, hogy feliratttal egy példányt. Ez nagyon kedves töled, de részemről nem adnék pénzt az ilyesmire, mert — látod —, ami ebben a csomagban van, ez a kis álomkristály toalett-készlet, ez olyan dolog, hogy ugyis megvettük volna. Egyszóval nem kell karácsony hozzá. Vagy, mondjuk, hogy ez a pár könyvecske. Gondoltam, ugyse veszünk semmitse karácsonyra, hát legyen legalább olvasnivaló...

Feleségem már javában beszél, mikor éles csörömpölés a földön. Hónom alól e percben csuszik ki az a husz pengős antikpohár, amit január elsején akartam kifizetni. Most azonban, hogy összetört, ennek is letettem gordját... És jószerencse, hogy nem vette észre a feleségem. Az eset ugyanis épen a szücsmester kirakatánál történt. Egy perzsa-muff kötötte le a figyelmét.

— Nézd csak, harmincöt pengő... szeretném tudni, hogy miből telik a Bercinek, amikor ilyet vásárol Belluskának? nem elég neki a perzsa-burda?... az ilyen férjeket ágyuval kellene lelőni...

Én teljes mértékben helyeselek és önérzetesen markolom meg a kezemben levő kis papiroskát, amely azt a nutria-muffocskát tartalmazza, amit az imént irattam hozzá a takarékossági nutria utolsó részletéhez.

És igy érünk haza. A családi házacska kapujánál már ott áll a hordár és borusan közli, hogy ama bizonyos karácsonyfa, mely öt méter magas és négy méter széles, a lókapun át sem továbbitható hozzánk Ödön bácsi ugyanis, akivel oldalágon már tiz éve utáljuk egymást, egy mázsa szaloncukrot és csokoládéfigurát küldött, hát mit tehettünk egyebet: fel kellett hagynunk a tiz centiméteres tervvel. Mert válság ide vagy oda, az elsőrendü életszükségleteket mégsem zárhatja ki az ember, legfeljebb felköti magát arra a kék-piros csikos és zöld-pettyes viharnyakkendőre, amelyet tegnap küldött a tanti, hogy boldog legyek és felakasszam rá magam...

LISZTIUS.

Az ötvenéves Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet

Megjelent a szövetkezet története

A hetibefizetéses filléres évtársulati takarékoskodási rendszerből az 50 esztendő során a város gazdasági életének jelentős faktora nőtt ki. Ha a Kölcsönös Segélyző-Egylet alapitói névsorán szemlélődünk, a nevek között látjuk Könyves Tóth Kálmánt, a költőlelkü ref. papot is. Könyves Tóth Kálmánt ekkor táit választották Debrecenbe lelkészül és a nagy ideáljsta már magában hozta régi állomáshelyéről a szövetkezés eszméjét. Egész gondolatvilága az emberbaráti szeretetben épült fel, amit abból is látunk, hogy az ő tollából kerültek ki: „Takarékosság", „Önsegély" és „Jellem" cimü nevelőmunkák. Ugyancsak ő forditotta magyarra Smiles: „Önsegély" élet- és jellemrajzokban" cimü munkáját. Amikor az iparoskörben a szövetkezet megalakitása iránt mozgalom inul, Könyves Tóth Kálmán volt az, aki lánglelkü szónoki készségét az egylet megalakitása szolgálatába állitotta. És a nagy papot az első igazgatóságba nagy lelkesedéssel választották meg, ő azonban e tisztséget papi hivatása miatt nem vállalta el, de továbbra is megmaradt a Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet leglelkesebb tagjának és a szövetkezés nagy apostolának.

Vele együtt közel százra megy azon érdemes férfiak száma, akik az egylet megalapitása körül munkálkodtak. Mégis kimagaslik e hatalmas táborból Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, fenyéri Zádor Lajos és Dr. Szántó Sámuel neve, mert ők voltak, akik az egylet élére kerültek és évtizedeken át vezérszerepet töltöttek be nemcsak a Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet, hanem a magyar hitelszövetkezeti élet terén is. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok névsorában több név mellett meglepő hosszú működési időt látunk. Az igazgatóságban Stégmüller Árpád épitész immár 3 évtizede, Mihalovits Jenő kormányfőtanácsos, gyógyszerész és Deutsch Sámuel nagykereskedő több mint 2 évtizede, Dr. Bacsó Jenő egyetemi tanár, Dr. Gödény Sándor földbirtokos, gyógyszerész, Dr. Gulyás István nyug. iparostanoncjskolai igazgató és Varjassy Imre kovácsmester az ipartestület volt kiváló elnöke idestova 1 évtizede működnek. A felügyelőbizottság elnöke Kövy Lajos 49 éve látja el a tisztségét. E ritka szép múlt mellett Dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, Gaszner Géza nyugbankigazgató, Radó Sámuel biz. főtitkár és Rhénes Károly nyug. István-malmi főtisztviselő alakitják a szakszerű felügyelőbizottságot.

A szövetkezet mai ügyvezető-igazgatói Somlvai József okleveles közgazda irta meg a szövetkezet 50 éves történetét és e munkájába belefoglalta nemcsak a szövetkezet hanem Debrecen rövid kortörténetét is. — Somlvai József mellett az egylet tisztikara Ackermann Pál igazgatóval az élén teljesen egybeforrott az intézet életével és ennek tulaidonitható hogy a szövetkezeti tagok az intézet helviségébe lépve teljesen otthon érzik magukat, a vezetőkben és a tisztikarban igaz barátokat és támogatókat találnak. A történet külön fejezetet szentel a szövetkezet mai működési körének, s e részben iól áttekinthető tájékoztatót találunk a filléres takarékoskodás megkezdéséhez.

D Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti
Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31—32.
A hires Ózdi szén nagyraktára. Olcsó jó berentei szén kapható.

Kétszáznegyven karácsonyi szeretet csomagot osztott ki a Jótékony Nőegylet a debreceni fogházban

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

Lélekemelő karácsonyi ünnepélyt rendezett a debreceni Jótékony Nőegylet pénteken délután 5 órai kezdettel a királyi ügyészség fogházában. Az ünnepélyen megjelent Kesserü Lajosné, Sass Béláné és Rásó Istvánné nőegyleti elnökök, valamint dr. Mező Sándorné, Kovaliczky Antalné, továbbá Kesserü Lajos törvényszéki elnök, dr. Mező Sándor kir. ügyészségi elnök, besztercebányai Klein László tábornok és neje, dr. Nagy István ref. lelkész, dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök, mint a Batronázs Egyesület elnöke, dr. Nagy Jenő bankigazgató, Magyar Bertalan segédlelkész és még igen sokan.

A fogház második emeleti folyosóján volt felállitva a diszes karácsonyfa, amelytől jobbra és balra a férfi és női foglyok foglaltak helyet. Az ünnepélyt a Diakonissza Egyesület dalárdájának énekszáma nyitotta meg, majd Ács Mihály segédlelkész olvasott evangéliumot. Utána megható imát mondott, majd Fóris László diakonissza-jelölt alkalmi verset szavalt nagy sikerrel. A gyönyörü költemény szerzője Dömötör Ilonka. Ezután dr. Nagy István lelkész mondott mély vallásos érzéstől áthatott ünnepi beszédet, amelyet Magyar Bertalan lelkész szép és megható imája követett. Ennek befejeztével megkezdték a szeretetadományok kiosztását a rabok között. Ezeket az adományokat a Nőegylet gyüjtötte össze Sass Béláné, dr. Kesserü Lajosné és Rásó Istvánné elnökök vezetése mellett.

A debreceni fogház ezidei karácsonyi ünnepélye a hagyományokhoz hiven ugy sikerült, hogy a szerencsétlen, elitélt emberek most is elfeledték talán erre a napra a bünt, amit elkövettek. Hála és köszönet illeti meg ezért a Jótékony Nőegyletet s annak vezetőségét, valamint dr. Mező Sándor kir. ügyészségi elnököt, aki lehetővé tette, hogy az idén is érezhessék a debreceni fogház lakói a meleg szivü közönség szeretetét és azt a melegséget, amely a karácsonyi ünnepek alatt mindenki szivéből áradni kell a legszerencsétlenebb szenvedők felé.

A debreceni közönség áldozatkészsége révén a foglyok összesen 240 kalácsot, ugyannyi szeretetcsomagot kaptak, amelyekért a megértő és nemes szivü embereknek ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a Jótékony Nőegylet elnöksége.

B. Vattay Margit
táncintézetében
ünnep mindkét napján össztánc. 1934. január 3-án, szerdán este 8 órakor tisztviselőkolon kezdődik. — KOSSUTH-UTCA 11. SZÁM.

Csak célszerü ajándékot vásároljunk szeretteinknek karácsonyra!

Villamos vasalók 30 havi —·60 filléres részletre
Gáz vasalók 30 havi 1·— pengős részletre
Villamos főzők 18 havi —·60 filléres részletre
Villamos seprőgépek (melyek nem kavarják fel a port, hanem felszivják) 20 havi 6·— pengős részletre.

Minden igényt kielégitő modern asztali lámpák, csillárok, teafőzők, mindennemü villamos készülékek részletfizetésre is kaphatók

Megtekintés vételkötelezettség nélkül.

Az ajándékok kiválasztásánál szivesen szolgál felvilágositásokkal

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata üzlete

Batthyány-utca 17. Telefonszám 20-90.

Alföldi Takarékpénztár

Alapittatott 1872-ben, **Debrecenben** Alapittatott 1872-ben.

MINT A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Ajánlja áruraktárát (Pesti-u. 2.) és téglagyára elsőrendü gyártmányait.

TESTEDZÉS

Debrecen jövője a sportban

Ó-év vége általában a visszapillantások időszaka; számot vet mindenki, mit tett, mit végzett, jól-e, helyesen-e, mi a tanulság, mik a kilátások, — önkéntelenül felvetődik a kérdés és válaszra vár.

S most, óév végén, karácsony ünnepén ha visszanézünk a sportélet minden ágára debreceni, tiszántúli vonatkozásban, amikor számot vetünk, tanulságot leszürünk, még jelentősebb kérdés,

milyen lesz Debrecen jövője a sportban, milyen lesz a sportélet, a sportfejlődés 1934-ben.

A mult évben a

tornászsport

fejlődött legrohamosabban Debrecenben és itt elsősorban **Szarukán** Sándorné és **Schmidt** Gyula testnevelő tanáré a főérdem. Olyat produkálnak a debreceni tornászok, ami már országos viszonylatban is számottevő.

Az úszósportban

is intenziv előkészitő munka folyik **Bitskey** Z. edző vezetése mellett és itt nem máról holnapra várható a fejlődés, de egyszerre fog kirobbanni a meglepetés...

Lehetnek különbözők a felfogások a profi labdarugásról — a **Debreczeni Ujság** is a tiszta amatőrszellem mellett tör lándzsát és elitéli, megbélyegzi a profi futball káros kinövéseit, üzleti túlkapásait, — de ettől függetlenül el kell ismerni, hogy a profifutball sok jót és eredményest produkál országos, nemzeti szempontból, az amatőrsport szempontjából is. Debrecen reprezentáns profisport egyesülete a **Bocskay,** amely ez évben

öregbitette hírnevét, hírt, dicsőséget szerzett külföldön épen úgy, mint idehaza.

A **főérdeme:** külföldön mindig lelkesen odaadással játszik, átérezve azt, hogy a nemzeti szinek, Debrecen színe képviseletében szerepel, mint egy kiküldött képviselő, akin rajta a világ szeme.

Érdeme, hogy mindig fair, mindig becsületes eszközökkel küzd és elérte azt, hogy külföldön, ahol járt, mindig szivesen várják vissza. Hollandia, Görögország, Olaszország, Svédország stb.

egyedül a Bocskayt

hívta meg rövid időközben másodszor, sőt harmadszor is falai közzé,

mindig szeretettel várják vissza.

Idehaza elérte azt, hogy

a vidék legerősebb képviselője,

az egyik nagy csapatot, a

Hungáriát már maga alá gyürte,

csak a Ferencváros és Ujpest előzi meg,

a vidék legnépszerübb csapata.

Pesten is legjobban fogadják, futballkultúráját értékelik, stílusát csodálják.

S most, az őszi idény végén a

büszke harmadik helyen végzett

és minden remény meg van, hogy ezt a tisztes helyet végleg megőrzi.

A szakkörök is elismerik már a Bocskayban rejlő értékeket, alig van már játékosa, aki ne lett volna nemzeti válogatott és több játékos szinte kibérli már az állandó helyet a legjobb magyar 11 között.

Palotás, Teleki, Markos, Vincze, Alberti, Előry, Hevesi, a Ferencvárosba került **Móré** volt többizben válogatott és most az 1934-es világbajnokságra készülő 25 tagu válogatott keretbe

4 Bocskay játékos került,

(Teleki is indokolatlanul mellőzték.)

Milyen jövő vár Debrecenre a jövő évben, milyen lesz a debreceni sportélet 1934-ben?

— Virágzó, hatalmas, Budapest mellett az ország sportcentruma, amely Pestnek egyenrangú társa lesz.

Elsősorban a csodaszép Stadion

révén, amelynek megvalósitásáért örök hála jár Vásáry István polgármesternek és Zöld József helyettes polgármesternek és hűséges munkatársainak. A Stadion kapcsán lesz a debréceni sporthét, amely virágzó lökést fog adni sok sportágnak, és vele együtt nemcsak Debrecen, hanem Szabolcs, Bihar sportjának is.

A külföldi sok ezer tornász vendégszereplése, a leventeversenyek, középiskolai versenyek mind újabb tömeget mozditanak meg.

A fedett uszoda és strandfürdő révén és a szakszerű vezetés eredményeképen Debrecen rövidesen a második „Eger" lesz új Bárány Istvánokkal. Van egy fiatal tehetségekből álló úszó és tornászkeret,

ezek még sokat hallatnak magukról.

Debrecenben lesz a vidéki kardvívóbajnokság, meghívásos atletikai verseny, az egyetemen Milleker Rezső tanár vezetése és irányitása mellett is nagy munka folyik minden sportágban. Hadházy Dezső nagy rutinja is segitségére van,

ezek mind meghozzák majd a fejlődést, a szép eredményt a közel jövőben.

A Bocskay a középeurópai kupáért fog játszani, több, mint bizonyos.

Egy Ambrosjána, Spárta, Vienna, Rapid, Slavia, Juventus debreceni játéka országos esemény lesz, nem is szólva azokról az amatőr és profiválogatott mérkőzésekről, amelyek a Stadion révén jutnak majd Debrecennek.

Az atletikában

is fejlődés várható, mert

megindult az egészséges rivalizálás a DEAC és DTE között.

A lovassportnak

is nagy fejlődése és előretörése várható

és itt főleg a honvédség kitünő vezérkara a lelkes úttörő és támogató.

Nagyszabású lovasversenyek, lovasünnepélyek várják a debreceni közönséget a Stadionban s többi sportágnak is lépést kell tartani ezekkel a tenniszezőknek, birkozóknak is.

Mint öröm teli hir, a kiellen télben,

a DEAC pályáin készül már az új vörössalakos tenniszpálya,

ami újabb vonzóerőt ad majd a visszafejlődő debreceni tenniszéletnek.

Most a tornatermekben folyik az előkészitő munka,

a diákság sportja is kitünő kezekben van,

merészek, bátrak, úttörők, hiszen a hegyet soha sem látott debreceni fiuk már a Mátrában

si-elnek

karácsony alatt.

Tömve a debreceni jégpályák most a kedvező időben, a csolnakázó-tó is kedvelt, látogatott nyáron, csupa örömteli fejlődés jele, a siker záloga.

Debrecenben már nem divatból sportolnak, Debrecenben már szükséglet a sport, a testedzés, a test ápolása, erősítése, fejlesztése, a hőlgysport is fejlődik, ízmosodik.

Valahogy rózsaszinű a jövő látképe a sport terén.

Az amatőrsportvezetése, irányitása, a középiskolai sport, leventesport, katonai sport, cserkészet minden sportágban jó kezekben van, értékes vezetők működnek, a Bocskay most frissitette fel vezetőségét és báró Vay László főispán személyében nemcsak kitünő szakembert, de társadalmi szempontból is jelentős sulyt, értékes tényezőt kapott.

S abban az évben, amikor a nagyerdei Stadion megnyilik,

a debreceni sport rohamos és biztos fejlődés útjára lépett,

jegyzik majd fel az egykori krónikások...

A Bocskay külföldi vándorlása

A vidéki profifutball reprezentánsa a Bocskay a többi proficsapatokhoz hasonlóan szintén elindult kenyérkereső útjára, hogy a bajnoki szünet okozta pénzhiányt jövedelem kecsegtető külföldi túrával ellensúlyozza.

A csapat csütörtökön indult el Debrecenből Budapest felé, hol ötletezvén pénteken folytatta útját a Délivasuton. Trieszten keresztül Genovába, hova szombat este érkezett meg.

A csapat ünnep szombatján, vagyis vasárnap játszik a Genova B karácsony első napján pedig a Genova A-csapatával. A genovai mérkőzések után a debreceni expedició hajóra ül s áthajózik az észak-afrikai Oranba, hova három mérkőzés köti a Bocskayt. A benszülött de főleg spanyol és francia játékosokkal felzedett csapatokkal való mérkőzésenek a fő érdekessége, hogy a győztes csapatnak gól-prémiumot fizetnek. Itt tehát nemcsak győzni, de sok gólt rugni is érdemes.

A Bocskay innen Marseillesbe hajózik át, honnan kiindulva megkezdi a franciaországi túráját, mely körülbelül január 18-ig köti le a debreceni csapatot.

A háromhetes turán Kovács III. és Dóczával együtt 13 játékos és 3 kisérő: Jánossy tréner Hercog Edvin és Bodv Pál (félköltségesek) vesznek részt.

A Bocskay csak január végén fog Debrecenbe visszaérkezni

A SZINHÁZ KARÁCSONYA!

MA VASÁRNAP DÉLUTÁN 1/2 4-KOR:

olcsó helyarak!

Minden jó gyermek a szinházban legyen!

Szinpadi gyönyörü hintán - hintázhat!

és élvezheti mig a Jézuska otthon elkészíti

a karácsonyfát

a Kecske Muki és Hüvelyk Matyi

gyönyörü gyermek darabokat!

Ez a legszebb ajándék!

Karácsony első napján:
hétfőn délután 3 órakor:
Fehérvári huszárok
délután 6 órakor:
Egy csók és más semmi
este 9 órakor:
DUBARRY

Karácsony másodnapján:
kedden délután 3 órakor:
Kék lámpás
délután 6 órakor:
Áprilisi vőlegény
este 9 órakor:
DUBARRY

A 3 és 6 órás előadások olcsó, a 9 órás rendes helyárak mellett!

MINDEN ESTE
DUBARRY
a világ legnagyobb sikere kerül szinre.

Hirek

1933 december 24. (Vasárnap)
Prot.: **Ádám Éva** Kath.: **Ádám, Éva.**
1933 decmeber 25. (Hétfő)
Prot.: **Karácsony.** Kath.: **Karácsony.**
1933 december 26. (Kedd.)
Prot.: **István vt** Kath.: **István vt.**
1933 december 27. (Szerda)
Prot.: **János** Kath.: **János.**

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth" Piac-u. 26. „Reménység" Csapó-u. 22. Isteni gondviselés. Petőfi-tér és Teleki-utca sarok. „Csokonai" Mester-u. 43. „II. Rákóczi" Külsővásártér és Miklós-u. sarok. „Mátyás király" Nyilastelep. Vámospércsi út 16. „Árpád fejedelem" Csapókert. Jánossy-u. 44.

Rendőrségi telefonszám 20—46.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti december 23-án:

A nagy hőmérsékleti ellentét Középeurópa nyugati és keleti fele között változatlan erősséggel fennáll. A hideg keleti és az enyhe nyugati levegő homlokvonala tegnap óta nem változott. Nagyobb lecsapódások az enyhe óceáni levegő torlódása folytán az Alpok vidékén voltak. A hideg-áramlás egy ága elborította Olaszország jórészét is, úgyhogy míg Skandinávia legészakibb pontján +5 fok, Rómában —3 fok volt szombaton reggel a hőmérséklet.

A hideg és meleg áramlatok határvonala Magyarországon is keresztül vonult s így, míg Sopronban 3 fokkal a fagypont felett, addig Debrecenben 20 fokkal alatta maradt a hőmérő. Keleten kisebb havazások nyugaton esők estek. A hőmérséklet legmagasabb értéke szombaton Debrecenben —10 az esti hőmérséklet —14 fok volt.

Prognózis: Felhősebb ködkénzödésre hajlamos idő várható. A hideg a következő napok folyamán a keleti részeken is csökkenni fog kissé és újabb havazásokra is van kilátás.

—

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Debreceni Ujság Hajduföld minden előfizetője mint már közöltük — megkapja a Függetlenség 1934. évre szóló díszes kiállítású 320 oldalas évkönyvét. A gyönyörű ajándékok kikézbesítése leküzdhetetlen technikai akadályok miatt egy héttel eltolódik s így a páratlanul értékes évkönyvet minden előfizető ujévre kapja meg.

—

— **Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepekre való tekintettel csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Eljegyzés.** Tamássy Emilia (Budapest) és Gál Sándor (Debrecen) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Karácsonvesti áhitat az Ispotályi templomban.** Karácsony estéjén az Ispotályi templom Siposs Imre központi lelkész hirdeti az igés előadást tart Kiss István abszolvált hittanhallgató szólóénekét pedig a kis Borsos Irénke énekel Bartha Emma kíséretében. ártatlan, tiszta, gyermeki lélekkel zengedezve az örömhírt a gyermek Jézus születése felett. Az előimádságot Felker János lelkész, egyetemi quaestor tiszteli ellenőr mondja. — az esti áhítatot pedig Kulcsár Dezső segédlelkész imája zárja be.

— **A Szent László Dalegylet szereplése karácsonykor a római katholikus templomban.** Hétfőn, Karácsony első napján a róm. kath. templomban a fél tiz órás nagy misén, amelyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó celebrál, közreműködik a Szent László Dalegylet is. A dalárda elénekli Chers: Missa ambrosiana című misét, a gradoalen pedig elénekli a dalegylet Posorsky karácsonyra készült Quem vidisti pastores című gradoalét, a többi változó részt pedig Griesbacher szerint adják elő. A szóló részt Kiss Béla énekli, az orgona kíséretet pedig Piribauer Ferenc elemi iskolai igazgató látja el.

— **Értesítés és kérelem.** Az Ispotályi egyházrészben működő Fiu- és Leány Konfirmáltak Egyesülete minden vasárnap délután 3 órakor tartja összejövetelét, amikor a fiuk az egyházrész gyülekezeti otthonában (Ispotály-telep 12. I. em.), a lányok pedig a leányveserkészcsapat otthonában (Ispotály-telep 12. I. em.) gyülekeznek össze. A vezetőség felkéri a szülőket, hogy konfirmált gyermekeiket ez egyesületekbe felkülde ni szíveskedjenek.

Nagy Szilveszter est az Arany Bikában

Kávéházban: **debreceni Hágai Béla** primás cigányzenekarával

Üvegterem és Bocskay terem: **Tánc Fejes** szalonzenekara mellett. **(Üvegterem vacsorázók részére fenntartva. Menü á P 3·— és P 3·50)**

Fehér szalonban: **Noldy és Finzy** Tánc.

Hallban: **Csanak Béla** zeneszerző jazz duoja, **Barabás Sári** **Kőszeghy Ferenc, a m. kir. Operaház solo táncosának partnere felléptével Tánc.**

Asztalrendelés 27—99 telefon.

— **Pásztorjáték a gör. kath. elemi iskolában.** Karácsony első- és másodnapján a gör. kath. elemi iskola Ifi. Vöröskereszt Csoportja gazdag műsorral karácsonyi ünnepélyt rendez a nyomorgó gyermekek segélyezésére az iskola emeleti nagytermében (Vígkedvű Mihály-utca 4. sz.) délután 5 órai kezdettel. Jótékony adományokat köszönettel fogad a rendezőség.

— **A Függetlenségi Kör kebelében alakult „Kalászgárda"** december 25-én, ünnep első napján 7 órai kezdettel tartja nagyszabású családias jellegű bálvus táncmulatságát. A bál iránt olyan nagy az érdeklődés, amilyenre még példa nem volt. A rendezőség mindent elkövet, hogy a megjelentek a legjobb hangulatban töltsék el az éjszakát. Kitünő zenéről is gondoskodva van.

— **Müsoros táncestély a Kerekestelepi** olvasókörben. A Kerekes-telep és környéke polgári olvasókör Karácsony első napján este hat órai kezdettel belépőtidijnélküli családias jellegü müsoros táncestet rendez. Szinre kerül „A Bor", falusi történet három felvonásban, melyet az olvasókör közkedvelt és tehetséges mükedvelői fognak előadni. Müsor után tánc, zenét Szlama Jancsi és zenekara szolgáltatja. A táncolók részére parkettes táncterem áll rendelkezésre, mindenkit szivesen lát a rendezőség.

x **Katasztrófális zuhanás** a rádiókészülékek árainál. Alkalmi vételek, átigazitások stb Maver Emil okl. gépészmérnöknél. Mielőtt rádiót vesz, keresse fel Burgundia 15-ös Bizományi képviseletek. Lottanales. Villanyszerelés. Telefon 15—79.

Perzsa szőnyeget

szépet, jót, olcsót csak a **KERÉKGYÁRTÓ kézimunkapar** tudja Önnek adni. **Kossuth-utca 5. szám.**

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásosestély. Hétfőn délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—9 óráig gyermekünnepély a karácsonyfa alatt. Kedden délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—7-ig prédikáció. A gyülekezet ének- és zenekara az egész ünnepen közreműködik.

x **Karácsonyi táncestély a Koronában.** Első napján reggelig táncvizsgával. Belépődij 80 fillér, adókkal. Másodnapján összetánc.

— **Ha meglepetést** akar szerezni valakinek, ugy forduljon bizalommal Kerékgyártó kézimunka iparhoz, hol Karácsonyra olcsón szép ajándéknak való kaphat.

A házbeliek segitségével lopott el egy hatalmas diófát a furiangos tolvaj

(A Debreczeni Ujság tudósitójától)

Nem mindennapi tolvajlás ügyében tett feljelentést a rendőrségen F. Nagy Sándor nyugalmazott mátai biztos, akinek Nádor utca 24. szám alatti udvaráról furiangos módon loptak el egy hatalmas diófatörzset. A nyomozás megállapitotta, hogy a tolcai egy Rusznyák József nevü 22 éves Hapgyás utca 21. szám alatti lakos volt. Rusznyák tudta, hogy F. Nagy Sándor nem lakik a Nádor utcai házában, mert a Rákóczi utca 43. szám alatt van lakása. Bement tehát a Nádor utcai ház udvarára és azt mondta a lakóknak, hogy a diófát megvette a háztulajdonostól, majd felfogadott egy szekerest és hozzá látott a diófa elszállításához. A lakók még segitettek is neki és igy a tolvai a lakók szemeláttára, sőt azok szorgos segédletével lopta el a diófát, amelyet eladott egy kereskedőnek.

Rusznyák később megtudta, hogy a detektivek a nyomában vannak s erre tegnap önként jelentkezett a rendőrségen. Megindították ellen az eljárást.

Karácsonyi ajándékul készittessen egy gyönyörü fényképet az **„UNIO" müteremben.** — Svetits-palota, Piac-utca **43.** az udvarban. Müterem állandóan fütve!

—

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Bojár Ferenc npsz.—Brezni Mária; Gyönyörü László cipész m.—Varga Eszter.

Születések: Ormós László timár s. leány Ibolya: Korponai Lajos npsz. leány Gizella; Kocsár László hentes. fiu Miklós; Kmetti Kálmán kézbesitő. leány Klára: Kabai Sándor máv. állomásfelvigyázó. fiu Sándor; Vas Pál kőmüves s. leány Jolán; Molnár János vizv szerelő. fiu János; Sipos József bérlő fiu József és 2 törvénytelen uiszülött.

Házasságok: Székely József nyomdatulajdonos—Szabó Ilona; Tóth Mihály lakatos s.—Kecskés Julia; Nagy András asztalos s.—Kain Jolán; Nagy László asztalos s.—Mirik Margit; Bodnár András máv. fékező—Márton Julia; Galgóczi Gyula fm.—Boros Eszter; Czeglédi István harangozó—Balog Anna; Nagy Imre éjjeli őr—D Szabó Ilona; Csősz József cipész m.—Harsányi Ilona; Lisztes István cipész s.—Kiss Erzsébet; Szoboszlai János fm.—Suba Margit; Tóth József gazdálkodó—Berecz Julia; Ötvös Gyula máv. s.-tiszt—Horváth Gizella; Németh Béla gépész; Lukács Piroska.

Halálozások: Kovács Ferenc r. kath. 3 hónapos, Csalogány-u 14; Kiss Margit ref. 19 éves, Halán 81; özv. Szarka Ferencné Szilágyi Zsuzsánna ref 60 éves, Kinizsi-u. 50; Nagy Ferenc ref. 2 hónapos, Mátyás kir. u. 32; Kovács István ref. 2 éves, Piaczdülő 16; Krausz Sándor izr. 9 éves Bethlen-utca 20; Bank Árpád ref 25 éves Budapest.

Mindennapi regölés

Haj, regö-rejtem . . .
Ünnepi szám . . . eltem
Bús turáni! Tiport ária!
Mellbe vág a rinyort ária!
Karácsonyi naura
Feküdjél a lapra:
Olvassad az irodalmát
Kommünikék birodalmát.
Hangulatok ékét
Szeretetet . . békét . . .
Hirdetések ár-adatát.
Költemények áradatát . . .
Se vége, se hossza.
Mégsem olvan rossz a'!
Minek folytán zárom lapom
S nincsen ujság három napon . . .
Elpihen a téma.
Napisajtó néma.
Szünetel a tinta-frecske
Honn mekegek, mint a kecske.
Nyelvem hevitő tolva sóra:
Üdv a nyájas olvasóra!

(LISZTIUS)

Egy előkelő iparvállalat közérdekü akciója

Érdekes közérdekü kulturpropagandát folytatott le a karácsonyi vakáció előtt a debreceni leányiskolákban egyik legelőkelőbb magyar iparvállalat, a 102 éves Hutter Szappangyár; egy erősen reformokra szoruló háztartási teendőnek, a nagymosásnak egyszerüvé tétele érdekében. Az előadások lényege az volt, hogy a régebben használt házi szőttesek és egyéb vastagabb szálu, erős vásznak mosási módja már nem alkalmazható a mai gyengébb szálu fehérnemü anyagokra, mert ez a régi mosási mód az oka annak, hogy manapság oly gyakran kell a fehérneműkészleteket kiegésziteni és felujitani. Ennek az uj mosási módnak ismertetését igen ügyesen a leányiskolákban, a leendő háziasszonyoknál kezdték meg, ügyesen megválasztva erre a kezdődő karácsonyi vakációt, amikor a növendékeknek több idejük van az ajánlott módszert kipróbálni. Jellemző a vállalat közismert jóizlésére, hogy a teljesen altruista előadások folyamán gyártmányait: az „Asszonydicséret" áztató szert, az uj, tökéletesitett Hutter-szappant, az egészen ujszerü ABC szappant és a Radion oxigénes fehéritő szert, mint a korszerü mosás legalkalmasabb eszközeit éppen csak megemlitették. Az előadás után a növendékek kis mintákat kaptak a cég gyártmányaiból.

— **Megjelent a Pesti Tőzsde 32 oldalas** karácsonyi száma. Kallós János kitünő közgazdasági lapja a Pesti Tőzsde most jelent meg s a karácsonyi szám 32 oldalt foglal magában. A közgazdasági ujságirás csúcsteljesitménye ez a páratlanul érdekes és nívós szám egy felől, mert az összes aktuális problémákról tájékoztat a lap, másfelől mert a közgazdasági élet legelső korifeusai irták a cikkeket, ezzel is igazolván a lap magas erkölcsi nivóját. A karácsonyi számba többek között cikket irtak: Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter, Huszár Aladár főpolgármester, dr. Sipőcz Jenő polgármester, Erney Károly, Éber Antal, Reményi Schneller Lajos, Domony Móric, levéldi Kozma Miklós, Balogh Elemér, gróf Teleki István, dr. Dischka Győző, Schwarz Alfréd (Wien), dr. Reimann Ernő, Koltai Mátyás, Lantos Ernő, dr. Herz Henrik, dr. Schiller Ottó, dr. Halom Dezső, Kórodi Sándor, Jacobi Olivér, Pesthy Pál, óbudai Freudiger Dávid és még sokan mások. — A Pesti Tőzsde legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt január 4-én jelenik meg.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagot a **Köztisztviselők** árudában.!

x **„János vitéz"** vendéglő (Kígyó-utca 12.) az ünnepek alatt reggel ötig van nyitva.

x **Gazdálkodóifjak tánctanfolyama** a Koronában január 8-án kezdődik, 13-án táncvizsga. Schaff, tánctanár.

Borotvakazetta, manikürkészlet finom felszereléssel karácsonyra olcsó árban **FRICK szaküzletében, Ferenc J. ut 27.**

— **Levente müsoros estély.** A levente Otthonban hétfőn, december 25-én ismét kitünő müsorral állnak a levente-ügyek iránt szeretettel viseltető közönség elé a szorgalmas levente mükedvelők. A kultúrest pontosan 8 órakor kezdődik. A müsor: 1. Nyitány. 2. Szaval: Borkőles Jenő. 3 Éjfeli vendég: Steskó István és Schwarc Sándor. 4. Ének: Steskó István. 5. Parasztkomédia, egy felv. Steskó Marika és István és Schwarc Sándor. 6. Előkép.

Utasznyat

A Katholikus Legényegylet ávásza

Fájó szívvel tudatjuk tagtársainkkal, hogy egyik legjobb barátunk, egyesületünk alapító tagja Bánk Árpád f hó 22-én meghalt. Temetése 25-én délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Felkérjük ugy a régi, mint a jelenlegi tagokat, hogy a végtisztességen zászlónk alatt megjelenni szíveskedjenek. Kath. Legény Egyesület vezetősége

—

ifi Nagy Ferike temetését vasárnap délután Köztemetőben Fehérvári temetkezési vállalata rendezi.

Kovács Ferenc temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Danko temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth-utca 3.

özv. Szarka Ferencné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Danko temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth-utca 3.

Köszönetnyilvánitás Mindazoknak kik szeretett férjem, gyermekem, testvérünk temetésén részvétel voltak, ezuton mondunk köszönetet. Szikszay család

x Kérje szerdán reggel a Debreczeni Hirlapot trafikban és az ujságárustól.

— **Köszönetnyilvánitás.** A Szociális Missziótársulat vezetősége hálás köszönetét nyilvánitja Petrik Károly kereskedőnek a szegény iskolás gyermekek felruházása céljából ajándékozott 3 svetferért és 4 m gyapjuszövetért.

— **Felhivás a debreceni házfelügyelőkhöz.** A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének vezetősége felhivja kartársakat, hogy a december 24-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartandó értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg mert ekkor kerül sor a választmány kiegészitésére és több fontos ügy lezárevalására. A belépési nyilatkozatot aláirt házfelügyelők tagsági igazolványaikat ugyancsak átvehetik

— **Ma délután lesz a KIE mesedélutánja.** Ma délután 4 órakor lesz a KIE mesedélutánja. Piac utca 36 szám alatt, kellemesen fütött helyiségben. Szép mesejátékok szavalat, ének és sok-sok mese tarkitják a programmot. Műsor ára 10 fillér és a helyszinen váltható. Mindenkit nagy szeretettel várunk. Kezdete pontosan 4 órakor.

Hócipőt, sárcipőt tökéletesen javit
ORBÁN, Piac-utca 7. Az udvarban.

— **Kömüvesiparosok figyelmébe.** A Debreceni Ipartestületbe tartozó kömüvesiparosok szakosztálya december 29-én, pénteken délután félnégy órakor az ipartestület helyiségében, a szakosztály minden egyes tagját érdeklő igen fontos ügyekben ülést tart.

x Nincs jobb házibarát az Igmándi víznél. Azért legyen minden háztartásban kéznél.

x **Szilveszterre** tombola-kártyák, tombola tárgyak, jucik, olcsón nagy választékban csak Jánossy és Mentze O. üzletében, Ferenc József-út 38., kaphatók.

x Mi történt az ünnepek alatt? Megtudja szerdán reggel a Debreczeni Hirlapból.

— **Karácsonyi pásztorjáték a katholikus főgimnáziumban.** A Katholikus Népszövetség helyi szervezete, amely a gyermeknyaraltatással oly sok jót tett a szegény gyermekekkel, most a tanyai szegény gyermekek segélyezését tüzte ki téli programjául. Ezért karácsony második napján, délután fél 6 órai kezdettel nagyszabásu pásztorjátékot és karácsonyi ünnepélyt rendez a főgimnázium disztermében. Az ünnepély műsora a következő: 1. Titkos fényü csillag támadt.... előadja a Népszövetségi Dalárda. 2. Beszéd. Tartja Szabó Imre, a Kat. Népszövetség igazgatója. 3. Hegedül Stadler Sanyika, zongorán kiséri Kovács Juliska. 4. Szaval Hadzsia Mária. 5. Fel nagy örömre... Énekli a Népszövetség Dalárdája. 6. A bethlehemi bakter, pásztorjáték 3 felvonásban. Előadják a Kat. Népszövetség Legényegyesülete. Szereplők: Szüz Mária—Ari Jolán, Szent József—Kiss János, Angyal—Tauber Nusi, Illés éjjeli őr—Erdélyi László, Pásztorgazda—Noviczky Emil, Tamás öregpásztor—Kösztner Vilmos, Gyurka pásztorfiu—Müller Gotthárd, András pásztorfiu—Noviczky Zoltán, Miska pásztorfiu—Kosztolányi Ernő, Böske a gazda leánya—Erdélyi Szőszke, Katica, Gyurka huga—Tauber Magduska, Veronka, Illés kenya—Szkladán Juha, Bara bás utonálló—Turchányi Jenő. 7. Az ige megtestesült... Énekli a Kat. Népszövetségi Dalárda. Kötlező műsormegváltás dija 60 és 40 fillér. Állóhely 20 fillér. A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel vesz a rendezőség.

Kölcsön

4 százalékos kamat mellett hosszu- és rövidlejáratu ingatlanokra, házépitésre, ház- és földvételre régi adósságok kiserésére. **Bővebbet Szent Anna u. 14.**

MÜVÉSZET

Ma nyilik meg a Debreceni Müpártoló Egyesület kiállitása

Sorsolás a megnyitás után

Az a kiállitás, amelyet a Debreceni Müpártoló Egyesület a Déri-muzeumban ma délelőtt 11 órakor nyit meg, megérdemli, hogy komolyan foglalkozzunk vele. Debreceni és környékbeli művészek 90 képpel és több szoborral mutatják be munkásságuk egy részét. Tudás és elmélyedés párosul művészi átérzéssel a müvek javarészén. Tizenkét művész keresi a természetben a szépet, mindegyik a maga belső tartalmával. A természet csak annak beszél a maga nagyszerü és örökké szép hangján, aki megkereste azt a nehéz utat, amely hozzá vezet. Ez az ut a művészeknél más és más s igy különböző az eredmény is. A müpártolók kiállitásán vannak elsőrendü értékek, vannak olyan müvek, amelyek a művészi szinvonalat jól elérik s természetesen van kevés gyengébb is. Összességében a tárlat olyan szinvonalat mutat, amilyent régóta nem láttunk az egyesület kiállitásain. A kiállitók mind ismert nevü: Balczer György, Bánszky Tamás, Dienes János, Hrabóczy Ernő, Kampler Kálmán, ifi. Kovács János, Magi Zoltán, Nagy Ferenc, Nagy Sándor János, Pálfy János, Toroczkai Oswald és Vincze István. Méltatásukra lapunk következő számában térünk vissza.

A megnyitással kapcsolatban rendezi a DME a sorsolást is. Minden tag díjmentesen vesz részt ebben. 1. Tetszésszerint választható mü, amely mü árából a DME 120 P fizet ki. 2. Tetszés szerint választható mü, amelynek árából 85 P-t fizet ki a DME. 3. Kovács János „Balaton" cimü képe. 4. Szép Béla fafaragó iparművész faragott tükörkerete.

A kiállitás január 4-ig bezárólag marad nyitva, naponta 11—1-ig és 4—7-ig.

Szegény gyermekek karácsonya

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Mereteiben szerény de annál bensőségesebb és melegebb ünnepség szinhelye volt tegnap délután a Szent Anna-utcai róm. kath. elemi iskola. Az emberi jóság és áldozatkészség ezévben sem tagadta meg magát, hanem fokozott mértékben igyekezett szeretetadományaival a szegény kis iskolás gyermekeknek örömet szerezni. A két testvér-egyesület (a Szociális Missziótársulat és a Szent Erzsébet Nőegylet) vállvetett buzgalommal igyekezett kivenni részét a felruházási akcióból. Ennek a két egyesületnek, valamint a Szivgárdának jótékony adományai kerültek kiosztásra. Az ünnepélyt Faragó terézianumi prefektus lélekemelő beszéddel nyitotta meg, majd szavalat és énekszámok következtek, majd kezdetét vette az adományok kiosztása.

Összesen 120 szegény gyermeket láttak el meleg ruhával, kalácsnak és szeretet-csomaggal. A jelenvolt egyesületek, valamint a tanulóifjuság képviselete mély meghatottsággal osztozott a kicsinyek örömében.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** szédülés, bágyadtság, levertség, fejelmérzések esetében a természetes „**Ferenc József**" keserüviz, kitünő háziszer, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét.

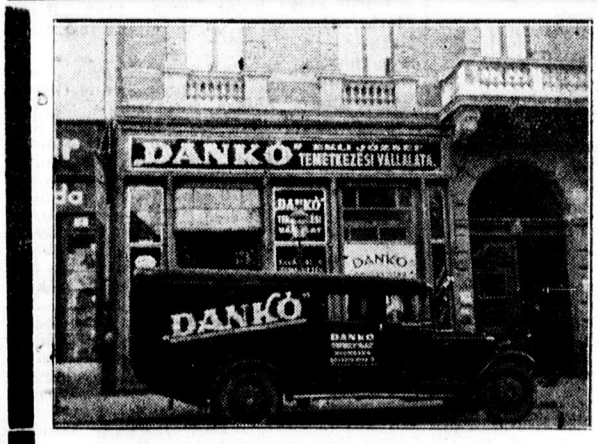
— **Segély-adományok.** A Debreceni Ujságban közzétett felhivásra szombatig a következő adományok folytak be: A bodai szegények részére: Papp Dénes 3 pengő, N. M. 3.— pengő, N. N. 1 pengő, Fancsovics Mátyásné 1.50 pengő. Katona Péterné egy kilogramm tepertő, Lendvay Ferenc egy csomag ruhanemü és egy pár cipő, Baranyi Béla egy csomag ruhanemü. A szegény uri család részére: dr. Oláh Miklósné 5.— pengő, N. N. 5.— pengő, N. Y. 10.— pengő, Husz Lajosné 5.— pengő. Az állástalan kereskedőseged részére: Csendes Lajosné egy kenyér, N. N. az egyedemről egy pengő, N. N. —.50 fillér, N. N. egy pengő. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

— **Aszthma és szivbetegség,** mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, paizsmirigynagyobbodás és golyvaképződés esetében a természetes „**Ferenc József**" keserüvíz a gyomor és belek működését kitünően szabályozza.

— **Teadélután a posta altisztek székházában.** A postaaltisztek és családtagjaik ünnepi másodnapján, kedden délután 6 órai kezdettel müsorral egybekötött teadélutánt rendeznek saját székházukban. A tartalmas müsoron szerepelni fognak ifiu Sebestyén Jenő aki Sebestyén Jenőné Karácsonyi álom cimü versét szavalja. Magyar szólótáncot táncol Tóta Karó, monológot mond Papp Lajos, ifiu Tóta József szavalata után Karácsonyi gondolatok cimen felolvasást tart Sebestyén Jenőné. A müsor után tea kerül szolgálnak fel majd megkezdődik a tánc. Belépődij nincs.

— **Karácsonyi müsoros délután a Csapókertben.** Karácsony első napján, hétfőn délután a csapókerti ref. olvasókör mükedvelő gárdája 6 órai kezdettel müsoros délutánt rendez. Müsor: 1. Szavalat: Dezső László. 2. Magyar dalokat énekel Rhiczó Jóska, kiséri Halmi Imre és zenekara. 3. Hegedüduó, operarészletek. A többi egyfelvonásos vigjátékokban fellépnek Székely Mancika, Tóth Jucika, Székely Rózsika, Kiss Rózsika, Tóth Mancika, Szabó Jucika, Kulcsár Mancika, Papp Sándor Székely Ferenc Balogh István, Fridman Sándor, V. Nagy József, Szakál László, Kolozsvari István, Antal Ferenc, Harsányi Kálmán és Mészáros Mihály. A darabokat Sinai Gyula ref. tanitó rendezi. A terem kellemesen fütve lesz.

— **Karácsonyfa ünnepély a hosszupályi-i róm. kath. iskolában.** Szombaton a hosszupályi-i róm. kath. iskola növendékei karácsonyi színjátékokat adtak elő. Ezzel kapcsolatban 160 szegény gyermek kapott különböző ruhát. 20 fiu és 20 leány kapott téli meleg ruhát. A segitő-akció kezdeményezője és végrehajtója Ambrus Tibor róm. kath. plébános szentszéki biró. Segitségére voltak meg a róm. kath. tanitestület tagjai is, akik különösképen az előadás rendezésében vették ki részüket az ünnepély színvonalának emeléséhez nagyban hozzájárulnak. Az előadás után Ambrus Tibor plébános igen szép beszédet tartott a jelenlevőknek és kiosztották az ajándékokat a szegény gyermekek között.

Tulajdonosok:
Ekli örökösök és Pusztay József

Kossuth-u. 3.

Telefon 23-22.

Debrecen sz. kir. város szerződéses szállitója

Temetések. Szállitások. Exhumálások.

Kedvező fizetési feltételek! Dijtalan költségvetés

Szinház Mozi

HETI MÜSOR:

December 25., hétfő délután 3 órakor: Fehérvári huszárok.

December 25., hétfő délután 6 órakor: Egy csók és más semmi.

December 25., hétfő este 9 órakor: Dubarry.

December 26., kedd délután 3 órakor: Kék lámpás.

December 26., kedd délután 6 órakor: Áprilisi vőlegény

December 26., kedd este 9 órakor: Dubarry.

December 27., szerda: **Dubarry.** (B bérlet.)

December 28., csütörtök délután fél 4 órakor: **Ember a hid alatt . . .** (zóna.)

December 28., csütörtök este 8 órakor: Dubarry. (A bérlet.)

—

Dubarry

A Csokonai szinház ünnepi ajándékkal kedveskedik közönségének: kitünő darabbal és ragyogó előadással. Az ancienne regime utolsó korszakának nagy kurtizánja Dubarry grófnő élete a francia királyok udvarának felszikrázó ragyogása tulajdonképpen szörnyü tragédia indulása, de a librettisták elképzelésében remek operettéma. Kétségtelen, hogy ezt a nagy témát igen jól fogták meg a szövegirók. Epkézláb, eleven pergő meséjükben megcsillan a romantika, van benne drámai erő és meleg lyra. Ahoz képest, hogy operett, még a kor képét, lelkét is hüen tükrözi. Humor talán kevés van benne, de a közönség könnyen megbocsátja ezt. A darab szenzációja mégis Milöcker pompás muzsikája. Csupa dallam, lüktető ritmus ez a zene. Valami egészen csodálatos finom muzsika. Egy-egy felszárnyaló melódiájában sok-sok szív és forróság lobog. Szépségeit különösen kiemeli a virtuóz hangszerelés.

A szinház előadásán meglátszik a fölé gondosság, lelkiismeretes munka és áldozatkészség. Vitéz Jakabffy Rezsó ismét bebizonyitotta, hogy a legjobb operett rendezők egyike. Nagyvonalusága van rendezői munkáiban s nagyszerüen mozgatja az együttest, amelynek lüktető tempót diktál. Az uj diszletek elragadóan szépek s egy vidéki szinház teljesitőképességét sokszor meghalladják.

A szereplők élén Hajnal Margit jár, aki majestétikus megjelenésü Dubarry. A grand-damok minden csillogását, nagy vonaluságát hiven tükrözi elénk külsejével. Játékában is egyre többet, elmélyültebbet és kifejezőbb erejüt ad. Hangja különösen a felső regiszterekben tiszta, nemes fénynyel ragyog. Kitünő énekkultúrája könnyen segiti hozzá nehéz és szép feladata megoldásához. Óriási sikert aratott. — *Jatzkó* Cia most is friss, kedves. Táncai tetszetősek. Humor, jókedv ragyog benne és általa. Meg kell jegyezni azonban, hogy ezt a szerepet nem neki irták. *Ilalassy* Mariska MadameSaturelleje az együttes legjobb és legmüvészibb teljesitménye. Káprázatosan sok komikai erővel van teli. Izes, finom, szellemes megoldása a szerepnek. *Fásberthy* Mária szintén igen jó. *Sólyom* Győző férfias elegánciájával, rutint, kifejező erejü játékával és szépen csengő tenorjának szárnyalásával most is meghóditotta a publikumot. *Bende* László jól jellemzett Dubarry grófja. *Thuróczy* plasztikus XV. Lajos királya. *Szokóly* szimpatikus, ügyes figurája. *Kormos* Ferenc humora. *Bányai* Ferenc kitünő miniszterelnök alakja teljessé tették az előadás rendkivüli nagy sikerét. Osztozik ebben kitünő zenekara élén *Jatzkó* Rezső karnagy, akinek dirigensi pálcája alatt tökéletesen érvényesült a muzsika minden szépsége. *(marsa)*

METEOR
Bocskay-tér. Telefon: 14—28

Vasárnap:
„**NÁSZUT HÁRMASBAN**" Brigitte Helm attrakciója. — Megelőzi: „**STAN PAN A SZERELMES ÖRDÖGÖK**" Vigjátéksláger Stan Pan főszereplésével. **Előadások: fél 3 és fél 5 órakor.**

Hétfőn:
„**SANGHAY EXPRESS**" Marlene Dietrich—Anna May Wong világfilmje. — Megelőzi: „**OKOS LÉGY**" **Előadások: 3. 5. 7 9 órakor.**

Kedden:
„**SEVERIN KAPITÁNY**" A legizgalmasabb világattrakció Várkonyi Mihály főszereplésével. — Megelőzi: „**DILETTÁNS FŐORVOS**" Szőke Szakáll főszereplésével. — **Előadások: 3. 5. 7. 9 órakor**

MADARAK KARÁCSONYFÁJA

Kedves ünnepséget rendezett tegnap délelőtt a debreceni Madárvédő Egyesület, amelynek agilis ügyvezető alelnöke, dr. Nagy Jenő egyetemi magántanár a nagyerdei csőszházzal szemközt egy hatalmas karácsonyfát állított fel a madarak számára. A különös karácsonyfán szaloncukorkák és csokoládé figurák helyett diszes kivitelü lepények és más madár innyenecségek lógtak.

A karácsonyfánál megjelent Sesztina Jenő felsőházi tag, a Madárvédő Egyesület elnöke feleségével együtt, továbbá Rickl Antal nagykereskedő s a református és piarista gimnáziumok ifjusága tanáraik vezetésével. Dr. Nagy Jenő magas szárnyalásu beszédet mondott az ifjuséghoz, amelyben a madárvédelem jelentőségét fejtegette. Mint érdekességet emlitjük meg, hogy a karácsonyfa ünnepély alkalmából egész sereg tarka madár, csizek, stiglincek, harkályok s természetesen rengeteg veréb vett részt a szeretet lakmározásán s a madár ételekkel teleaggatott fát csakhamar lekopasztották.

ÁRVERÉS

Elárverezek Debrecenben Piac-utca 70. szám alatt 1933. évi december hó 29-én délelőtt fél 9 órakor 1049 pengőre becsült ingóságokat, u. m.: butorok, pénzszekrény, irógép, kályha, rádió stb.

Debrecen, 1933. december 13.

Rápolthy János,
kir. bir. végrehajtó.

— **A Monti Kör** e heti ülésén a mai olasz nő társadalmi helyzetéről élénk érdeklődéssel kisérti felolvasást tartott Haidegger Erzsébet. A felolvasást kisérő vitában Csohán Endre, Furman Béla, Lukács József Kornya Sándor és Vidoni Jenő vettek részt.

Debreceni termény és takarmányvnlaci árak

Buza 6.50—6.20—6.00 és a boletta, rozs 3.00—2.80 és a boletta árpa 5.60—5.40, zab 6.50—6.00—5.60, tengeri ó 6.00—5.60, tengeri uj 4.00—3.80, tengeri csöves 3.00—2.80—2.60, lucerna 4.80—4.50—4.00, széna 3.50—3.00—3.20—3.00 lóhere 3.50, bükköny 2.80—2.50, alomszalma 1.80—1.50 rozs-szalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 6 fillér, cukorrépa 90—80, takarmányrépa 80—70, tökmag 18.50—17.50 napraforgó 8.00—7.50.

39259—1933. IV. szám.

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetem mindazokat, akik a népkonyhák ingyen ebédjét igénybe óhajtják venni, hogy részükre ingyenes ebéd csak akkor fog kiadatni, ha megfelelően igazolják, hogy fej és ruhatetvességtől mentesek. Akinek, vagy családtagjainak hajzata, vagy ruhaneműje tetvekkel fertőzve van, a hatósági fertőtlenitő intézetben (Monostorpályi-út 3. szám) jelentkezhet, hol megfelelő fertőtlenités és tetvetlenités után a fertőtlenitőktől igazolványt kap, melyet az ebéd kiosztási helyén felmutatni köteles.

Debrecen, 1933. december hó 21.

Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg. Apróhirdetés díja postabélyegekb n is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a kiadóhivatal: József kir herceg-utca 16. és a fiókkiadóhivatal, József kir. herceg-utca 2. (Kovács Gyula-féle ház.) ad. (Telefon : 21-41. és 23-48.)

Házasság

Közvetitőt kizáró hirdetmény. Feleségül veszem kölcsönös megtelszés esetén azon hölgyet, ki 64.000 pengős örökségi erheimet rendezi, ennek ellenében 2 emelet bérházam fele tulajdonjogát nevére iratom. Válaszokat cimmel névvel, fényképpel, ismerkedés megjelöléssel dr. Balogh Sándor magánbirtokos, Debrecen, Csokonai-utca 30. cimemre kérem. 490

Megnősülök. Ötvenes vagyonos tisztviselő Tizenötzerre reflektálok, azt ingatlannal biztositom. 30—40 évesektől „Jó emberek" jeligére kérek levelet. 496

Betöltendő állás nőknek

Irodai gyengékben és inkasszálásban jártassággal biró kezdő tisztviselőnőt azonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat igények megjelölése mellett „Fazület" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 449

Mindenes cselédlányt felveszek. Jelentkezni 8 órkor Kardos Gyula Nagyvárad u. 13. 3212

Hölgyfodrásznő kisegiteni felvételtik Hencz, Mester utca 41. 3211

Intelligens, fess, jómegjelenésü hölgyek felirónőknek felvétetnek. Jelentkezés délután 2—3 óra között Hungária kávéház irodáiban. 3221

Mindenes főzőnő hosszu és jó bizonyitványokkal rendelkező mindenes főzőnő január 1-re felvételtik. Ferenc József-ut 22-24. II. e. 6. 120

Mindenes főzőnőt január 1-re felveszek. Jelentkezni délelőtt. — Adler, József kir. herceg-utca 7. emelet. 3224

Perfekt szakácsnő 4 éves bizonyitványnal január 1-re felvételtik. Arany János utca 4., emelet. 3231

Ügyes manikürös nő kerestetik. — Piac u. 44. Magda kozmetikába 3234

Betöltendő állás férfiaknak

IGAZOLVÁNYOS RIKKANCSOK
azonnal felvételnek magas fizetésre Debreceni Ujság kiadóhivatalában, József kir. herceg utca 16. szám. — Jelentkezés délután 2—5-ig.

Kifutó fűszerüzletbe azonnal felvetetik Deáknál, Vörösmarty utca 11. 40

Gyermektelen házaspár, ahol a feleség takarítást, mosást vállal — lakást kaphat. Veres-u. 13. Jelentkezni lehet délután 2—4 óráig. 512

Kifutó fűszerüzletbe azonnal felvételtik Deáknál, Vörösmarthy-u. 11. 131

Állást kereső nők

Jó bizonyitványnal délelőtti foglalkozást, háztartási teendők elvégzését vállalja megbizható szorgalmas lány azonnalra is. Cime a kiadóban. 111

Intézetben nevelkedett leány gyermek mellé elmenne. Háztartásban segitene. Cim a kiadóban. 502

Feltétlen megbizható, hosszabb bizonyitványnal rendelkező mindenes főző, bejáróné felvételik. Füvészkert-u. 20. Értekezni lehet ünnepek után, reggel 8—9 óra között. 131

Állást kereső férfiak

Egy hölgyfodrász leány felvételik. Kassai-út 4. sz. 519

Munkás gyümölcskertész, méhészethez is értő, január 1-re felvételtik. Széchenyi-u. 45. 4602

Gyümölcsfához értő és méhészethez kerlész ajánlkozik. Értekezni lehet: Bihari-telep, Csorbalapos utca 1. szám. 133

Gazdálkodónak, gazdának, vagy ispánnak elmenne vidékre is szerény fizetésért. Cim a kiadóban. 132

Elhelyezkedhet birtokomon (tehermentes) tőkés társnak, felesnek, bérlőnek. Hirlapiroda, Széchenyi-utca 6. 3243

Pékségben önálló m dolgozó segéd azonnalra felvételtik. Szepességi-u. 47. 531

Butorozott szoba

Különbejáratu szépen butorozott utcai szoba 1—2 személy részére teljes ellátással is kiadó. Irodának is igen alkalmas. Batthyány u. 9 561

Egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. Erzsébet 35 496

Rendelőnek vagy irodának egy, vagy két utcai szoba butorozva, fürdőszoba használattal, két világos pincehelyiséggel kiadó, földszint. Arany János 19. 3194

Teljesen különbejáratu csinosan butorozott szoba január 1-re kiadó. Cim a Független Ujságnál, Piac utca 49. szám. 513

Özvegy asszonykánál szép butorozott szoba tizenkét pengő. Izletes ebéd hetven fillér. Cim a kiadóban. 129

Szép butorozott szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Monti ezredes utca 17. 516

Különbejáratu utcai csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó Arany János u. 14 szám, emelet. 514

Légfü ées különbejáratú butorozott szoba januárra kiadó. Iparkamara, III. em. 5. 3226

Szeparált különbejáratú utcai elegánsan butorozott szoba álutazóknak is. Pacsirta 11. 527

Csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg konyha használattal is. — Csokonai-u. 34. szám. 530

Különbejáratú butorozott szoba egy vagy két személynek központban kiadó. Nyomtató u. 2. 3241

Különbejáratú butorozott szoba kiadó. Püspöki palota I. kapu, II. emelet 5. 3237

Kiadó lakás

Szoba, konyhás utcai magasföldszintes lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Kórház utca 7. szám. 82

Irodának, garzonnak vagy orvosi rendelőnek kiadó. Csapó utca 10. az emeleten. 3966

Egyszobás lakás magánosnak kiadó. Csapó utca 10. az emeleten. 3965

Udvari 3 szoba fürdőszoba 1934 január 1-re kiadó Szent Anna 50. 117

Kiadó egy szép szoba, konyha. — Csonka utca 18. 115

Nagyon szép utcai parkettes szoba előszobával január 1-re — kiadó. Barna utca 15. 3211

Ujonnan festett szép utcai egy szoba, konyha, kamara, mosóházzal jutányosan azonnal kiadó. — Anafi utca 20 114

Főbérleti garzonlakás a Svetits bérházban, egy szoba, elő-, fürdőszoba, minden komfort, áthelyezés folytán átadó. Cim a kiadóban 484

Hatvan-utca 1-3. sz. és 42. sz. bérházban 2, 3 és 4 szobás lakások azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 17. 444

Kiadó azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás, fürdőszobával. Vár-utca 8. 507

Kiadó telepi házakban több egy szobás lakás. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 505

Kiadó szoba, konyha. Kerekes Géza utca 2. 125

Lakás két szoba, szép utcai, hivatalnoknak kiadó, Rákóczi-utca 20. 3204

Egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel január 1-re kiadó. Erzsébet-u. 65. 3227

Kétszoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel január elsejére vagy jövőre kiadó. Csokonai-u. 15. 3218

Kiadó Debrecenben, központon — nagy táncterem, mellékhelyiségekkel, tánciskola, bank, stb. céljaira. Értekezni Nagy István, Kut-u. 110. 3223

Kiadó a Boldogkertben gyümölcsös szoba-konyha használattal. Ugyanitt cimbalom eladó. — Értekezni Hunyadi 12. 127

Kiadó 4 modern szoba, hall, cseléd-szoba, szépen kifestve. Csapó 59. 518

Kiadó ultra modern uj földszintes déli fekvésü parkirozott udvarban fekvő két szobás lakás a Kossuth ucca 26. szám alatt minden mellékhelyiséggel terasszal, fautógavser, gázgandallós fürdőszoba, parkette beépitett csengő, rádió, stb. pazar felszereléssel modern izlésü intelligens házaspár részére. Érdeklődni házfelügyelőnél. 530

Különbejáratu előszobás utcai szoba butorral vagy anélkül kiadó. Monti ezredes ucca 4. 528

Három, esetleg kettőszobás fürdőszobás lakás azonnal olcsón kiadó. Simonffy u. 40. 3238

Kétszobás lakás kiadó. Vár u. 7. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József-út 16. 529

Ajánlat

Értesitem a t. vendégeimet, hogy üzletem áthelyeztem Szent Anna 41. szám alá (volt Erdey cukrászda helyére. Ondolálás és manikür. pontos kiszolgálás. Papp János úrifodrász. 118

Karácsonyi ajándéknak zománcozott guker jutányosan eladó Megtekinthető Független Ujság kiadóhivatalában. 524

Még nem késett el megrendelni karácsonyi diós mákos kiflit, zsurkenyeret, teljes kalácsot, turós bélest Galamb sütőüzeméből, Vörösmarthy 2. Telefon 34-77. 3215

Szántalpak rövid idő alatt készülnek. — Riesz Henrik kocsigyár, Hatvan ucca. 514

Nem a cifra adjusztálás, hanem a kölni és parfüm minősége teszi értékessé az ajándékot. Földes vegyész Vigmozinál. 3208

Olcsó karácsonyi vásár! Filc kalapok 1.50-től bársonykalap 2.90-től. Modell után alakitás 1 pengő. Aranynál, Sas-utca 4 3206

Ondolálás 40, manikür 30, hajvágás 20 és 30 Miklós utca 53 Toma. 482

Féláru kirakatvilágitási órákat felelősséggel szerel — Maglóczki, Piac 38. 3019

Dréher-étteremben december 15-től következő étkezési árak lesznek: ebéd 50—60—80 fillér és 1 pengő, kenyérrel, kihordásra nagy menü 1.20 P. Zóna 20 fillér. Elsőrendü szakács főz. Piac utca 66 390

KIRÁLY KÁVÉI mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. — Dégenfeld tér 11 sz. 463

Elismerten jó házikoszt kaphatsz 4 fogásos 66 fillérért személyenként. Kihordásra is. Csapó-utca 19 szám, keresztértület. A

Husfüstölést elfogad Bikfalvy hentes — Péterfia utca 54. 389

Karácsonyra levélpapirok, alhumok, töltőtollak, csavar ironok, mesés könyvek, ifjusági iratok legolcsóbban Aczél antikvárium ban Széchenyi u. 2 589

Saláterméstl haidubagosi édeses faiborok kaphatók legolcsóbban — Széchenyi utca 29 3049

Ne hanyagolja el harisnyáit! Szemfelszedést szépen és olcsón vállalok. Simonffy-u. 2. Koncznál. 424

Takaréktüzhelyeket bármilyen kivitelben felelősség mellett legolcsóbban — Molnár Elemér, Csapó-utca 98. 121

Betétekre a megállapitott legmagasabb kamatot adja Gazdák Bankja Kossuth-utca. 504

Értesités! Uri és hölgyfodrász üzletemet áthelyeztem Szent Anna-utca 41. szám alá, volt Erdei cukrászda helyére. Pontos kiszolgálás. Ondolálás, manikür. Papp fodrász. 124

Januárban kézzel varrott iparművészeti kesztyükészitő 10 napos tanfolyamot kezdek. Tandij 6.— pengő. Jelentkezéseket „Bécsi 30" jeligére, a kiadóba. 3226

12 havi részletfizetésre rendelhet férfi és női szöveteket, vásznat, damasztot, selymet, bársonyt, szőnvegel, hencsertakarót — stb. József kir. herceg ucca 25., keresztépület. Meghivásra házhoz megyek. 523

Henceserek már 35 pengőtől kaphatók és mindenféle kárpitos munkát nagyon olcsón készit felelősség mellett Erdős Sándor kárpitos mester, Simonffy-u. 31. szám. 529

Elösmerten lószerszám javitásokat, nyereg felszereléseket legolcsóbban elvállalok. Kis, Kölcsey ucca. 135

Könyvelési restanciáit olcsón feldolgozza, adómérlegét elkészíti, óra-könyvelést vállal adó és könyvszakértő. Megkeresések: „Prima referenciák" jeligére. Független kiadóba. 3248

Uri és hölgyfodrászat Borotválás 20—30, hajvágás 50, ondolálás 50, manikür 30 fillér. Dréh Zsigmond, József kir. herceg-u. 2. A Vigmozi bejárattal szemben. 18v

Eladó Öndöd, Perec-dőlőben 3 és 5 hold fekete föld. Teleki-u. 25. szám.

Nyuszlfiasok fiavelméhet Eladó vagy kiadó Józsán, — Pásti u. 642. számu cserépnel fedett ház, áll: 4 szoba, konyha, kamra, pince, nyári-konyhák, 2 nyilas vetemények és gyümölcsös. Ára 2500 pengő, azonnal átvehető 3227

Vasbutor.
gyermkeágy, sodronyágybetét matracok stb. propagandaárban kedvező fizetési feltételekkel beszerezhetők Vasbutorgyár Részvénytársaság. — 3232

Kényszerkölcsönkötvényért
legmagasabb árat fizeti Balázs bankiroda, Piac 89. 3228

Belvárosi házakra
elsőhelyi kölcsönt folyósittat Balázs bankiroda, Piac 89. 3229

Köztisztviselőknek
nagy vállalatok tisztviselőinek, akik ingatlannal rendelkeznek, lakbérlekötés mellett kölcsönt folyósittatok, Arany János-u. 13. 526

Köztisztviselők
lakbérlekötés mellett házat vehetnek, Arany János-u. 13. 525

Fajalmák
sajáttermésü, kitünő fajalmák és borok kaphatók, Széchenyi ucca 29. 524

Sertést vágni
házhoz megyek, Nánási, Klapka 19. Zsibvásárnál. 522

Bodnár
hölgyfodrász üzletét Arany János 2. alá helyezte. Étus manikürözés. 3198

KARÁCSONYFA
Csapó utca 27 szám 40 fillértől kapható 479

10 deka teavai
26 fillér, emmenthali 28 fillér, sárvári teavai 36 fillér, Stauffer teavai 30 fillér — Sait-Vaiházban, Piac utca 17 Kovács vasüzlet mellett. **457**

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul Teleki utca 88 alatt Bébernél. 350

Ajándéknak
korcsolyát, alpakka evőeszközt, karácsonyfaállványt, — husgépet, aluminium edényt, zsirbödönt, kályhavédőt Nagy vasüzletében, csapóforduló. 264

Teljes ellátás

Középiskolás
fiut vagy leányt ellátással elfogad Burg Izsó, Szent Anna 5. sz. 3233

Oktatás

Autószakiskolában
autóvezetői tanfolyam kezdődik, Csobai mérnök, Török Bálint 15. 508

Zongoraórákat ad
igen mérsékelt áron tanárné Akadémiai rendszer szerint tanit, kivánatra zeneiskolában vizsgáztat. Külön, olcsó magyar-nóta tanfolyam, Kossuth-u. 39., I. emelet. C 13-17

Zongorázni
tanitok akadémiai módszer szerint havi 4 pengőtől kezdve, kivánatra slágereket és magyar nótákat is. Cim a kiadóban.

Naményi
Gyorsíró- és gépiró-iskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés Állami vizsga, állami bizonyitvány Helyesirástanitás, szépirástanitás különórákban is, Miklós u 8 240

Tanárnő
magántanitást, korrepetálást vállal ellátásért, Zongorát, németet tanit, Cim a kiadóban. 126

Tiz pengőért
felelősséggel talpraállitok bukásra álló diákokat, „Szekunda" jeligére a kiadóba. 3217

Pénz

Jómenetelü
saison üzlethez kellő fedezet mellett 4 hónapra 2—3000 pengő kölcsönt keresek. — Ajánlatokat **havi 20 százalék biztositva jeligére** a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérem. 347

Háztulajdonosok!
Tehermentes házakra, földekre hosszu-, rövidlejáratu kölcsönöket folyósitunk, Rákóczi u. 19. 3135

Kereslet

Nagyobb
rövidáru berendezést veszek, Cimet kérem a kiadóba leadni. 3207

Rádiót.
jobb gyári készüléket keresek megvételre. — Cimet a Független Ujság kiadóhivatalába kérem leadni 521

200—400
literes krumplifőző üst keresztetik. Értesités: Boldogfalva-ucca 5. szám. 132

Szánka
jókarban lévő kétlovas szánt keresek megvételre, Cim a kiadóban. 117

Korcsolyát
jókarban 34, cipőhöz mgevételre keres Guttman, Hatvan-utca 41. 3236

Könyszerkölcsönt.
hadikölcsönt, Nemzeti Bankrészvényt legmagasabb árban vsezek, Miklós ucca 13. sz. 3246

Szobatársnőt
keresek, intelligens urinőt, Fütés, világitás, reggeli, havi 25 P. Értekezni Tompa Mihály 6. I. ajtó, d. u. 2—4-ig. 138

Ezer pengőt
keresek magas kamatra, első helyre. „Sürgős jeligére a kiadóba. 122

Egy
kézi tolókocsit megvételre keresek. Ugyanott asztali sparhert eladó, Grosz, Hatvan utca 29. 527

Lakás és szoba kereslet

Egy
üres szobát keres fürdőszobával, lelátással tisztviselőnő Esetleg kertben is. „Rendes" jeligére ajánlatot kér. 3216

Üzlet, mühely, raktár

Egy
üzlethelyiség kiadó, Ferenc József ut 16, Alföldi palota. 317

Raktárnak,
mühelynek, irodának alkalmas helyiség a város központiában, Kossuth utca 3., földszint, azonnal kiadó. — Értekezhetni József kir. herceg utca 2 és József kir. herceg utca 16. a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A

A főuccán
szép, csinos kis üzletemhez társbérlőt keresek, Cimeket a kiadóba „Szép üzlet" jeligére kérem. 520

A főuccán
levő üzletemben iparművészeti, vagy ehez hasonló tárgyak eladását vállalom, Cimet a kiadóba „Garancia" jeligére kérem. 521

Ferenc József 77.
falatozó átadó, esetleg kiadó elköltözés miatt, Érdeklődni a falatozóban. 3247

Kapualja
elárusitási joggal kitünő helyre, 1934. január 1-től kiadó, Értekezhetni Kossuth 26. Házfelügyelőnél. 139

Üzlethelyiség
irodának, varroda, kalapszalon, mühelynek, raktárnak kiadó, Bethlne-u. 27. 400

Eladó
daráló malom gépekkel, külön is, 6 lovas és 3 mea-jelü petróleum motor, 2 pár 42 daráskő. 3219

Piac-
és Király ucca sarkán egy nagy mühelyhelység 1934. január 1-re kiadó. 528

Hangszer

Rövid.
fekete, keresztfuros, páncélszerkezetü gyönyörü hangu zongora jutányosan eladó — Bruck tanár, Csapó 22. 3199

Élelmiszer ital,

Ujlétai
sajáttermésü ó és uj édeskés rizling fajboraimat az ünnepre leszállitott árban árusitom Árpádtér 33 Homok utca sarok. 3186

Sajáttermésü
édes ujlétai fajborok az ünnepre már 38 fillértől. Pince, Rothermere 14. 3114

Ujlétai
sajáttermésü édeskés fajboraim uj 40 és 44 fillértől kapható Barna 10. 3168

Bor
legjobb, legolcsóbban nagy választékban Dénesnél, Czegléd-u. 22. 517

Alma.
sajáttermésü, kapható, Széchenyi-u. 45. 4603

Mák
kilónként 56 fillérért kapható Nap utca 10, borkimérésben, Széchenyi u. 48. teleasarnokban 462

Bor
természetes izü karácsonyra literie negyvenhat fillér, Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 464

Ceglédi fajborok
ünneni ára január elseiéig 40 fillértől. Nem édesitünk! Nem festünk! Ceglédi Borfermelők lerakata Varga utca 10. 473

Ujlétai
saját termésü édeskés fajboraim, uj 40, ó 44 fillértől kapható, Barna 10. 3168

Bor
ór és ujat sajáttermésüt, ujlétait disznóterra és ünnepekre legolcsóbban árusitom, Arany János 19. 3193

Sajáttermésü
ó és uj boraimat már 40 fillértől árusitom Maróthy György 10 3210

Saját termésü
kitünő minőségü bor literenként negyven fillér, Szávay Gyula ucca. (Tornyos szőlőtelep.) 513

Eladók
óbor sestakerti, termelő pincéjéből, uradalmi tej, malac, Komlóssy 16. 3222

Óbor
eladó Nagyvárad utca 15. 497

Olcsó bor
kihordásra az ünnepek alatt 48 fillértől, kapható a Dréher sörcsarnokban, Piac u 66. 491

Bor
természetes ízüzü karácsonyra literie negyvenhat fillér, Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben 3183

Bor.
sajáttermésü zamatos tiszta fajborok 44 fillértől, Tihanyi szőlőtelep, Szávay utca 10. sz. Megrendelni Piac u. 73. sz. is lehet. 3213

Hegyaljai
sajáttermésü fajboraimat ünnepkre leszállitott árban árusitom Wesselényi u. 105 118

Fajborok
Harminckét évi ó magasfoku, uj kevésbé savanyu, — alacsony napi áron méretik, Blazsek termelő, Arany János 30. 480

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
alig használt és egy szóló motorkerékpár eladó, Simonyi-út 5-a. 134

Kis autó
eladó, csukott, 7 lóerős, kis adóia van, Opel gyártmányu Kitünő karban. Érdeklődni Csobay László gépészmérnöknél, Hunyadi utca 23. Műszaki üzlet. 355

Autólát.
traktoriát, motorkerékpárját javittassa Postariknál Nyil utca 15 2609

Eladó állatok

Eladó
egy fiatal kisfias tehén, Maróthy György-u. 32. 3245

Liba
tölteni, vagy magnak eladó tenyésztőnél, Kossuth utca 54 398

Karácsonyi
ajándéknak 3 drb törpe papagály jutányosan eladó. — Érdeklődni Ferenc József utca 59 házfelügyelőnél 488

Puli
6 hetes szuka I dii nyertes szülőktől, eladó, Batthyány u. 20. Keresztépület. 498

Egy
zsirsertés eladó, Szávai Gyula u. 7 sz. Kerekestelep 119

Három
darab prima zsirsertés eladó, Nyil utca 77. szám. 525

Eladó
két prima zsirsertés, 160 kgr. Libakert, Viola-u. 21. 510

Butorok

Gardrobszekrény,
hálók 80 pengőtől, állófogas, hencser, divány, előszobafal, konyha kredenc, asztal, szék, sifon, ágy, más butorok olcsón eladó, Hatvan-u. 21. sz. 3239

Modern
hálószoba és konyhabutor kapható Voitánál, Kut utca 10 490

Modern
uj dió keményfa háló, konyhaberendezések áron alul is eladó Bethlen 3. 498

Antik
komót eladó. Megtekinthető a Debreceni Ujság fiókkiadó hivatalában, József kir. hercee utca 2. A

Ne sajnálja a fáradságot!
Nagyon szép komplett ebédlők, könyvszekrények, irószaszalok vitrinek, rézágyak, gyermekágyak, — Schöber ágyak, hálószobák, konyhabutorok, fürdőkádak, minden elképzelhető disztárgyak, — ajándéktárgyak, antik órák igen olcsón kerülnek eladásra az Ingóságközvetitőben 456

Eladó ház

Eladó ház
300 négyszögöl telekkel, külön gazdasági udvarral, — gyümölcsös kerttel, 7 egy szoba, konyhás lakás, 1200.— P bérérték. Lakások minc kiadva. Átvehető teher. — Hadházi utca 7. Értekezhetni Kossuth utca 2. Trafik

Erzsébet-út 17.
számú családi ház eladó. Értekezni Pesti ucca 7. 133

Adómentes
telepi házak eladatnak vagy megfelelő értékü tanyásföldekkel elcserélteinek. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth-utcán. 506

Maróthy György 24.
nagytelkü jövedelmező ház iparteleppel, engedéllyel eladó. 493

Nyugdijasok figyelmébe
Eladó vagy kiadó Józsán, — Pásti-u. 642. számu cseréppel fedett ház. Áll: 4 szoba, konyha, kamra, pince, nyári konyhák, 2 nyilas vetemények és gyümölcsös. Ára 2500 pengő. Azonnal átvehető. 392

Dienes József

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT-UTCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik — ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Többszáz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a püspöki palota muzeum felőli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek diimentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek:
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbeniárókat diiazok!
DIENES JÓZSEF
ingatlanforgalmi irodáia.

Simonyi ut 11.
szám alatt és a Homokkertben Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcellázunk — villatelkeket és házhelyeket. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14 145

Uriház,
komfortos, három parkettes szoba, egy családnak ideális olcsón eladó. 494

Szent Anna 64.
jövedelmező szép ház eladó. 495

Nyugodt,
kényelmes családi ház nagyon kevés pénzzel átvehető, Nyil-utca 129. szám. — Jó iparos bérlő társat keresek, egy üzlet bejárat, de külön mühelyben. Csapó ucca 41., cipő üzlet. 137

Bérjövedelmes
14.000 pengős házat vehet belterületen 2000 pengős lefizetéssel havi részletre. Balázs, Piac 89. 3230

Eladó
Bánkon 26 hold tanyás föld, Veres ucca 9. számu ház, Árpádtér 25. szám, több üzlet rajta. Értekezni: Veres ucca 9. 3235

Elköltözés
miatt eladó József kir. herceg-utca 50. számu tehermentes ház, esetleg budapesti, — vagy pestkörnyéki 3800—4000 pengő jövedelmü házzal elcserélhető. 526

Eladó
uj ház, adómentes, nagy udvarral, Apafi 71. 511

Nagy jövedelmü
adómentes ház üzletekkel, kevés pénzzel megszerezhető. — Ugyanott tehenet tejhaszonra elfogadok. Értekezni dr. Szemere Antal ügyvéd, Széchenyi ucca 16., d. u. 4—6 h. 523

Földek,
kisebb házak, olcsón, kevés pénzzel átvehetők.
Kölcsönös Segélyző

Eladó föld

Eladó
Tócóskert, Asél-utca 27. sz. alatti 3600 négyszögöl területü föld, Kertészetnek, vagy parcellázásnak alkalmas, Tulajdonos özv. Ekli Józsefné, Domb-u. 16. Értekezni délután 2—4 óráig. 499

Eebesi
vasutállomás mellett 15 hold föld azonnal eladó. Értekezni dr. Pécsi és dr. Papp ügyvédeknél, Werbőczy 4. 500

Eladó
vagy debreceni házért megfelelő átértékelléssel elcserélhető Kisuiszállás határában levő prima elsőosztályu 102 hold fekete szántó föld. Uradalmi lakással, cselédlakással és bőséges gazdasági épületekkel ellátva, 2 hold kerttel, — benne gyönyörü gyümölcsössel. Bővebbet Debrecen, Teleki-u. 32. ajtó 4. 481

Két
és fél hold fekete föld eladó, Kishegyesi-úton, közvetlen a vámház mellett. Jelentkezni lehet Hunyadi ucca 20. szám alatt. 123

Különféle

Csütörtök este
elveszett egy bordó selyemerelin, megtaláló jutalomban részesül, ha József király herceg utca 34. alá beadia, Varrodában. 3209

Téli kabát
fiatalember részére eladó. — Piac u 43 II. lépcsőház II. 9. 118

Mosómedve bundabélés
jutányosan eladó, Széchenyi utca 12. utcai lakás. 461

Eladó
alig használt Belga vadász fegyver. Bővebben dr. Auffer ügyvédnél, Piac u 34. 3164

Egy
férfi télikabát eladó, Csigekert ucca 11. szám. 130

Elvesztettem
egy Kuzán-könyvet. Kérem a becsületes megtalálóját hogy a kiadóhivatalban adja át. A kazán száma 597, gyártási szám 1892, kiadták 1902. jelöléssel van ellátva. 509

Eladó ingóság

Eladó
100 kötet Jókai müvei (nemzeti kiadás), egy Kolumbia gramofon 50 darab lemezzel, Kölcsérv Sámuel utca 28. sz. (Kucik-telep.) 116

Szmoking
jókarban levő, alacsony termetre eladó Garay u. 16. — Értekezhetni délelőtt. 522

Olcsón eladó
egy linóleum, egy tüll függöny, Cim a kiadóban. 503

Gramofonlemezek
mintegy százhuszolcan darab, nagyon olcsón eladó. Simonyi u+ 9. 112

Magyar
perzsaszőnyeg 160x250, eladó Kar utca 13 396

Kerekerra
30-as nikkel korcsolya eladó, Csapó utca 19 udvarban jobbra 115

Eladó
férfi fekete télikabát, szőr mebélésü, cipő, mosógép, — mángorló, kétsütős takarék-tüzhely, Arany János u 47. 102

Bérkocsisnak
való télikabát és 38-as női bőcsizma eladó, Garai u. 20. 3242

Ródli
tiz darab, darabonként rendkivül olcsón megbizásból eladó, Miklós-u. 13. 3240

Száz mázsa
buzaszalma, ötven mázsa árpaszalma, Cim: Hirlapiroda, Széchenyi 6. 3244

Nagyon szép
ebédlőbe és úriszobába való szőnyegek, összekötők, mesterhegedük, kisebb nagyobb kandelláberek, állófogasok igen olcsón eladók, Ingóságközvetitőben. 532

Eladó
prima férfi szövet bekecs, fekete szőrme bekecs nőnek és férfinek, uj férfi sportnadrág, női selyem ruhák és uj női lovagló ruhák, Házmesternél, Péterfia ucca 48. sz. 128

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat kiadása.